ДУМИ МНОГО
ДУМА Е ЕДНА

70ст.

ДУМА®

ЛЕВИЯТ ВЕСТНИК www.duma.bg

ЧЕТВЪРТЪК 16 ДЕКЕМВРИ 2010 ГОДИНА 20 БРОЙ 290 (5796)

Дянков отряза парите за комисията „Кушлев"
Стр. 4

Ивайло Калфин: Приемането на закона за досиетата беше голяма грешка

Стр. 11

ПАСЕ обяви Хашим Тачи за мафиотски бос

Стр. 9

Монд дипломатик
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С ДУМА

Стр. 13

42% от посланиците „с досие" назначени от Борисов

Щом Живков е добрият държавник, защо дипломатите да са лоши, коментира Георги Първанов

16 от действащите 38 дипломати - посланици, постоянни представители, генерални консули и ръководители на мисии, обявени преди ден като съпричастни към бившата Държавна сигурност, са назначени след 28 юли 2009 г., когато започва мандатът на правителството на Бойко Борисов.

Много ме е срам от тези назначения, каза Борисов вчера. "Много ме е срам, че 20 години след това... И не знам утре как ще си погледна колегите в Брюксел, и не знам как ще отговоря, ако ми кажат: "Верно ли си ми пратил посланик... Те не знаят кой ги е пратил - предишното правителство и президентът, не знам как ще им отговоря. Затова с министър Младенов, с ГЕРБ твърдо сме решени в парламента да отстоим отзоваването на всички тези посланици и оттук нататък повече да не се назначават бивши агенти или служители на ДС по нашите посолства".

Бих искал да попитам, ако Тодор Живков е бил добрият държавен ръководител, защо посланиците, дипломатите от този период насам да са лоши. Така президентът Георги Първанов коментира вчера реакциите на властта по повод списъка на Комисията по досиетата.

Досега може да сме се съмнявали, може да сме чули, но не сме знаели. Така се оправдава пред министрите си Борисов, става ясно от нарочно публикувана стенограма от вчерашното заседание на МС. Премиерът обявява, че с Николай Младенов решили, че дипломатите "няма да останат на постовете си". Обсъждането е продължило на оперативно заседание, на което Младенов е обяснил "какво възнамеряват да правят като технология". При оперативните заседания стенограма не се води.

Стр. 2, 3

НЯКОЛКО ДУМИ

Сценично прецакване

Веселка ВЕНКОВА

Досега парите в държавата България следваха пациента. Видя се докъде се реформира здравеопазването. От Нова година средствата ще сподирят и зрителите, потребители на сценични изкуства. Пази, Боже, храмовете на Мелпомена, защото търговците влязоха и там.

Финтът, който врътва на подопечните си МК, не е без прецедент, ама кинаджиите май се усетиха навреме. Вече е ясно, че финансирането на културните институти в областта на сценичните изкуства ще става чрез делегирани бюджети и "въвеждането на системата" се регламентира нормативно с четири параграфа от заключителните разпоредби в Бюджет 2011 ***(стр. 4)*****.**

Ама било нямало закон за сценичните изкуства? Няма, защото комисиите по реформите в МС са съставени от бюрократи, а не от творци. Защото нагоре върви само отговарящият: "Слушам!", а министърът не без основание каза в очите на журналистите, че с тях е "пил и повръщал".

В такава среда читави закони трудно се правят. Пък и има ли нужда, след като и без закон държавата може да "се разтовари", от още ангажименти. И да забърка бюджет от хазната, от евентуално общински и хипотетично спонсорски пари? Защо поне не изпробваха "новата" система, а в края на сезона, като отчетат резултатите, да правят "редукции" на творчески колективи и институции.

Не би! При нас конят е винаги зад каруцата. Пък и толкова е авангардно в сезона на бонусите да обявиш, че ще премираш и зрителската бройка.

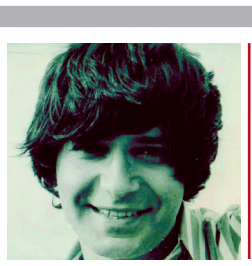
Казанлъшкият Дядо Коледа заедно със своите "Снежанка и джуджета" закъса в снега и се наложи със съвместни усилия да избутат колата от преспите

51
4

Емил Димитров - познатият и непознатият

Филмът „Само един живот", посветен на 70-годишнината от рождението на естрадната легенда, ще бъде показан на 19 декември

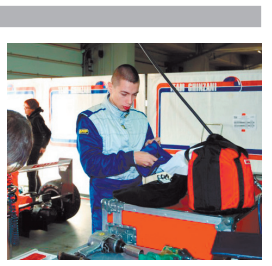
Стр. 24

18-годишен габровец е 5-и на тест във Формула 3

Денислав Шишев между най-добрите на пистата „Каталуния" край Барселона

Стр. 31

ISSN 0861-1343

България

Първанов заплаши с вето Изборния кодекс

Управляващите се опитват да си вземат „изборна зестра", категоричен бе президентът

Александър СИМОВ

Президентът Георги Първанов официално обяви, че има основания да наложи вето върху много текстове от Изборния кодекс. Това стана по време на дискусия "Изборният кодекс - ще се състои ли промяната, или ще се затвърди статуквото?", организирана от АБВ.

При всички положения апелирам към онези, които в момента гласуват за приемането на Изборния кодекс, да не мислят само за 2011-а или 2013-а, а да се опитат да мислят по-стратегически, обобщи Първанов.

Според държавния глава промените в изборното законодателство възпроизвеждат стари подходи, които създават условия за служебна победа на управляващите. Има и друго определение - взимане на изборна зестра, коментира Първанов и допълни, че определението не е негово, а го е чел като историк за изборите след Първата световна война. Президентът смята, че подготвяните норми в никакъв случай не връщат доверието в политическата система.

Първанов отново се обяви и в подкрепа за мажоритарния вот. Вярно е, че идеята в значителна степен беше компрометирана от избраните на предните избори 31 депутати, но това не отменя моята позиция, коментира той. Това беше и мотивът му да се обяви срещу преференциалния вот. Според него такова гласуване ще напрегне и самите партии, тъй като ще заложи надпревара, понякога дори с нечисти средства, за вътрешно пренареждане на листите. Но все пак листите в своята основа ще бъдат наредени от партийните централи и пак няма да ги има експертите, професионалистите, бизнесът, които могат да бъдат полезни на управлението и държавата, предупреди държавният глава.

Първанов отправи и друга критика към Изборния кодекс - в него не били заложени достатъчно гаранции за ефикасен контрол върху финансовите потоци към партиите в предизборните кампании. Президентът не приема намаляването с 20% на общинските съветници, както и намесата при формирането на общинските екипи. Това ще отслаби, а няма да засили местното самоуправление, убеден е президентът и категорично обяви стъпката като отстъпление от европейските практики.

Снимка Мариета ТОМОВА

Промените в Изборния кодекс ще отслабят местното самоуправление, смята президентът

ДЪРЖАВНИЯТ ГЛАВА ПРОТИВ ЛУСТРАЦИЯТА

"Категорично бих се противопоставил на лустрацията, на чистката по политически причини. Готов съм да отворим всяка папка и да видим за кого какво има. Ако за някого има нещо укрито, то наистина той ще си отиде", това заяви президентът Георги Първанов по повод решението на премиера да освободи посланиците, които са били агенти на ДС. Бих искал да попитам, ако Тодор Живков е бил добрият държавен ръководител, защо посланиците, дипломатите от този период насам да са лоши. "Това са дипломатите, които 20 години работят в годините на прехода, работят за демокрацията. Това са дипломатите - те, а не сегашното правителство, които вкараха България в ЕС и НАТО - без никакви забележки и без никакви проблеми", заяви държавният глава.

Игнатов подкрепя две различни философии за БАН

Велиана ХРИСТОВА

Просветният министър Сергей Игнатов подкрепи вчера в ресорната парламентарна комисия проекта за БАН на депутатите Веселин Методиев и Ваньо Шарков, който предвижда академията да се запази като национален научен център. В същото време Игнатов подкрепя проекта на гербаджията Румен Стоилов за препращане на институтите на БАН към МС и МОМН.

Тази двойнствена позиция накара левият депутат Ивелин Николов да заяви, че в комисията има проблем с философията на закона. Не може едновременно да се приемат две коренно различни философии, уточни той. Позицията на БАН е, че със закона трябва да се запазят няколко основни принципа - автономия на БАН, единен комплекс от институти, тяхното откриване и закриване в рамките на БАН, отчитане на академията пред НС и възстановяване на статута й на първостепенен разпоредител с бюджета. От четирите внесени досега проекта за БАН само този на левите депутати Сергей Станишев, Валентина Богданова, Андрей Пантев и Ивелин Николов възстановява БАН като първостепенен разпоредител. Според проекта на левите в разширен състав на Управителния съвет на БАН се включват министри, председателят на съвета на ректорите и бизнесмени. Игнатов и гербаджиите обаче не приемат този проект.

При редакционното приключване на броя в комисията се появи министър Симеон Дянков. Дебатите по законопроекта продължаваха.

Левицата:

ЦИК се превръща в партиен съд

Правото на ЦИК да отказва участие в избори превръща комисията в партиен съд. Това предупреждение отправи от парламентарната трибуна депутатката от КБ Мая Манолова. Тя коментира приетия член от изборния кодекс, според който ЦИК вече ще решава дали една политическа сила е провела надлежно заседание на своите органи. От БСП възразиха и срещу възможността Сметната палата да решава самостоятелно финансовата изрядност на дадена партия. Като саморазправа с политически опоненти, с малки партии и нововъзникнали формации определиха социалистите решението на мнозинството до избори да бъдат допускани партии, събрали най-малко 7000 подписа. 10 000 лв. пък ще е депозитът, който партиите трябва да внасят в БНБ за участие в изборите.

Спор възникна и около изискването за представяне на копие от броя на "Държавен вестник", в което е обнародвано решението за регистрацията на партията, или други документи според действащите закони. Михаил Миков от КБ поиска условието за копие да отпадне като отживелица, а Янаки Стоилов - изобщо този член да бъде заличен.

Парламентът прие разпоредбата за имунитет да не се прилага, когато регистрираните кандидати са задържани или привлечени като обвиняеми преди датата на регистрацията им за участие в избори.

ОБЩИНА ПЕРНИК

ОБЛАСТ ПЕРНИК

ЗАПОВЕД
№ 2435
Перник, 13.12.2010 г.

На основание чл.44, ал.2 от ЗМСМА, чл.35 ал.1 от ЗОС, глава IX от Наредбата за придобиване, управление и разпореждане с общинско имущество във връзка с Решение № 664 от протокол № 19/3.12.2010 г., на общинския съвет - Перник

НАРЕЖДАМ:

Да се проведе публичен търг с явно наддаване за продажба на терени - частна общинска собственост, представляващи, както следва:

1. ПИ с идентификатор 55871.502.1956, по кадастрална карта и кадастралните регистри на Перник, одобрени със заповед № РД-18-91/13.10.2008 г. на изпълнителния директор на АГКК, с площ на имота -2200 кв.м, трайно предназначение на територията: земеделска, с начин на трайно ползване: за земеделски труд и отдих, с административен адрес: Перник, п.к.2300, местност Гайдарица с АОС № 6531/2010 г., при начална тръжна цена 70 400, 00 лв. и стъпка за наддаване в размер на 10% от началната тръжна цена.

2. ПИ с идентификатор 55871.504.1370, по кадастрална карта и кадастралните регистри на Перник, одобрени със заповед № РД-18-91/13.10.2008 г. на изпълнителния директор на АГКК, с площ на имота - 474 кв.м, трайно предназначение на територията: урбанизирана, с начин на трайно ползване: ниско застрояване /до 10 м/, с административен адрес: Перник, кв."Рудничар", представляващ УПИ III, кв.7-б по регулационния план на Перник - кв."Рудничар", с АОС № 6537/2010 г., при начална тръжна цена 38 868,00 лв. и стъпка за наддаване в размер на 10% от началната тръжна цена.

3. ОБЕКТ, представляваща сграда с идентификатор 55871.515.1433.1 по кадастрална карта и кадастралните регистри на Перник, одобрени със Заповед № РД-18-91/13.10.2008 г. на изпълнителния директор на АГКК, брой нива на обекта: 2 /два етажа/ със ЗП 87,00 кв.м и РЗП 174,00 кв.м, предназначение: сграда за търговия, с административен адрес: Перник, ул."Младен Стоянов", разположена в поземлен имот с идентификатор 55871.515.1433, поземленият имот съгласно регулационния план на Перник - кв."Изток" е УПИ II, кв.40, сградата е с АОС № 6492/2010 г., при начална тръжна цена 177 480,00 лв. и стъпка за наддаване в размер на 10% от началната тръжна цена.

Условия за участие в търга:

1. Заявление за участие по образец, приложено в тръжната документация, което се попълва от кандидата и се представя.
2. Декларация по образец, приложена в тръжната документация, която се попълва от кандидата и се представя.
3. Препис от съдебното решение за регистрация на участника /заверено копие/, удостоверение за актуално състояние /заверено копие/ или надлежно удостоверение от Агенцията по вписвания /заверено копие/, когато е юридическо лице, а когато участникът е физическо лице - заверено копие от личната карта.
4. Заверено копие от ЕИК/Булстат, когато участникът е юридическо лица.
5. Когато се участва чрез пълномощник - нотариално заверено изрично пълномощно за участие в процедурата.
6. Документ за закупени тръжни книжа.
7. Документ за внесен депозит /оригинал/.
8. Удостоверение от ОП УСУОСФ, от което е видно, че няма задължения към община Перник за неплатен наем /заверено копие/.
9. Удостоверение от отдел „Местни данъци и такси" към община Перник, от което да е видно, че няма задължения към община Перник /заверено копие/.

Време и място на провеждане търга 20.01.2011 г. от 10.00 ч. в заседателната зала на 1-ви етаж на община Перник

За всеки терен, за който се участва в търга, се закупува тръжна документация. Тръжната документация, съдържаща информация за терена и изискванията към кандидатите, се заплаща в касата на община Перник, намираща се в сградата на община Перник - Център за информационно и административно обслужване - партер, гише 8 за сумата от 50 лв. за всеки един терен поотделно и се получава в сектор Управление на общинската собственост, ет.9, стая 2.

Документите за участие се подават **до 16.00 ч. на 19.01.2011 г.** в отдел „Център за информационно и административно обслужване" при община Перник, където се завеждат с входящ номер и се отбелязва часът на подаването им.

Депозитна вноска в размер на 10% от първоначално обявената цена се внася в ЦКБ АД - клон Перник по IBAN /сметка/ BG36CECB97903360879300, BIC /банков код/ CECBBG9F до 16.00 ч.на 19.01.2011 г.

Когато на търга се яви само един кандидат, същият се счита за непроведен и се определя повторен търг с начало 10.00 ч. на 27.01.2011 г., който ще се проведе в заседателна зала, ет.1 при община Перник.

Документите за участие за повторния търг се подават **до 16.00 ч. на 26.01.2011 г.** в отдел Център за информационно и административно обслужване, при община Перник, където се завеждат с входящ номер и се отбелязва часът на подаването им.

Депозитната вноска за отложения търг в размер на 10% от обявената начална тръжна цена се внася в ЦКБ АД - клон Перник по IBAN /сметка/ BG36CECB97903360879300, BIC /банков код/ CECBBG9F до 16.00 ч. 26.01.2011 г.

За всеки терен се кандидатства поотделно. За спечелили търга се считат предложилите най-висока цена за всеки отделен терен.

Търгът се провежда по ред и условия на глава VIII и глава IX на НПУРОИ, съдържащи се в тръжната документация.

Подготовката и организацията на търга да се извърши от сектор Управление на общинската собственост.

За резултатите от търга да се състави протокол, който да ми се представи за одобряване.

Срокът, в който да се извърши плащането за правото на собственост върху съответния терен от спечелилия търга, е 14-дневен от влизане в сила на заповедта /чл.108 от Наредба за придобиване, управление и разпореждане с общинско имущество /НПУРОИ/. В противен случай спечелилият участник губи правото за сключване на сделка по предмета на търга, както и внесения депозит.

С настоящата заповед утвърждавам тръжната документация и условията за оглед на терените.

Съгласно чл.91, ал.4 от НПУРОИ заповедта да се публикува в местен ежедневник и в интернет страницата на община Перник най-малко 15 дни преди крайния срок за подаване заявленията за участие, както и извлечение от заповедта да се обяви на видно място в сградата на общинската администрация в 3 /три/ дневен срок от нейното издаване.

Контрол по изпълнението на заповедта възлагам на зам.-кмета Малин Стоилов.

КМЕТ НА ОБЩИНА ПЕРНИК:
/Р. Янакиева/

Цитат на деня

Това е все едно да отидете на пазара и да кажете, че искате да си купите домати и банани, а те да ви кажат - не, изберете си само един домат

Президентът Първанов за недостатъците на преференциалния вот

Николай Младенов:

Агенти на ДС съм назначавал и аз

Министърът призна, че с тази дипломация влязохме в ЕС и НАТО

Веселка ВЕНКОВА

Да, има и получили мандат посланици, откакто аз съм министър, голяма част от тях бяха в процедура и не исках да бъда обвинен, че прилагам различен режим. Това призна министърът на външните работи Николай Младенов вчера по повод списъка на дипломатите, публикуван от Комисията по досиетата. Ако от 1997 до 2000 г. около 30% от изпратените дипломати са имали такава обвръзка, то в периода след 2001 г. и досега този процент стига 50, констатира Младенов. През последните години тенденцията на изпращането на такива хора всъщност се увеличавала.

Правителството ще предложи законодателно решение, което да не позволява оттук нататък България да се представлява в задграничните си отношения от хора, които са свързани със службите на бившата ДС. Ще се обърнем и към президента с призив тези хора, за които има вече установена принадлежност към службите на ДС и разузнаването, след внимателна преценка да бъдат отзовани, заяви Младенов. Всички назначения щели да бъдат преразгледани, като на първо място ставало въпрос за генералните консули, с които се разпорежда кабинетът. Ще поискаме вратата оттук нататък завинаги да бъде затворена, каза Младенов и допълни, че България като член на ЕС и НАТО има първа и основна задача да изгражда доверие с партньорите.

Министърът съобщи, че в момента служители на МВнР, за които има обявена принадлежност към ДС, са 88 души - 33-ма с мандат в чужбина като посланици и постоянни представители на България в различни международни организации, 8 са временно управляващи и четирима генерални консули. От 114 задгранични представители 40 на сто са от бившите служби, бързо пресметна Младенов.

"Не искам да правя оценка на индивидуалните качества на който и да е от тези хора. Сред тях има хора, които наистина съвестно са работили за България през всичките години. С тази дипломация влязохме в ЕС и в НАТО, но с последния влак. Нарекоха ни "троянски кон", припомни Младенов.

Парламентарната група на Синята коалиция поиска незабавно отзоваване на посланиците, обявени в списъка. ГЕРБ започва консултации с парламентарните партии за законодателни промени, стана ясно вчера.

42 процента

От стр. 1

ДУМА публикува точните дати на встъпването в длъжност на 16-мата висши дипломати. Те са назначени именно с изричното съгласие на неговото правителство. За уточнение - при обсъждането на закрито заседание министрите, които разполагат с достъп до класифицирана информация, имат на разположение цялата информация от личните и професионалните биографии на предложените за висши дипломатически длъжности.

временно управляващ посолството в Дамаск - от 22.07.2010
посланик в Каракас - от 20.04.2010
постоянен представител на България към ООН в Женева - от 21.08.2009
временно управляващ посолството в Пном Пен - от 16.08.2009
посланик в Лисабон - от 10.07.2009
посланик в Анкара - от 27.09.2010
посланик в Улан Батор - от 22.12.2009
посланик в Токио - от 1.11.2009
посланик в Лондон - от 15.09.2009
временно управляващ посолството в Братислава - от 1.07.2010
посланик във Ватикана - от 2.10.2009
посланик в Доха - от 19.10.2009
посланик в Претория - от 1.08.2010
генерален консул в Чикаго - от 11.10.2009
генерален консул в Одрин - от 30.09.2009
временно управляващ генералното консулство в Битоля - от 1.10.2010

ДУМА припомня, че през юни в интервю за в. "Труд" Борисов каза:"За съжаление, навремето не ме взеха в Държавна сигурност - не ме харесаха, не знам защо".

Борисов напъди журналисти след въпрос за Божидар Димитров

Буреносният гняв на премиера си навлякоха журналисти, задали въпрос не е ли двоен аршин отношението му към посланиците с агентурно минало и министър Божидар Димитров. Борисов видимо се ядоса и уточни, че ако репортерите продължават така, повече никога няма да отговаря на въпросите им. "Никъде го няма това в Европа, да тичате по премиера всеки ден, по три пъти на ден", изкрещя Борисов. "Уважение, демокрация - да, но по три пъти на ден да търчите по коридорите, това няма да стане", отсече още премиерът.

После Борисов отговори, че не е двоен аршин, щом ставало въпрос за един човек. Министърът е само един, и то без портфейл. А посланиците с агентурно минало са 50 процента, заключи той.

При поредното рязане на лента Борисов се разсърди на журналистите

ЛЕВИЦАТА: ТОВА СА ПРОФЕСИОНАЛИСТИ

Остро възразяваме срещу всякакви призиви за отстраняване на действащи дипломати или политически натиск за тяхното оттегляне. Това се казва в разпространена вчера позиция на парламентарната група на "Коалиция за България". От левицата са категорични, че зад огласените имена на действащи и бивши дипломати стоят професионалисти, "изграждани в продължение на десетилетия и допринесли за създаването на новата външна политика на България, за присъединяването на България към НАТО и Европейския съюз". Ето защо, пише в документа, настояваме ръководството на МВнР да подходи отговорно и с необходимото уважение към засегнатите дипломати. Социалистите припомнят предупрежденията си, че с приемането на Закона са огласяване на агентите на ДС, българската външна политика ще трябва да се справи с мащабен удар. Той ще има тежки дългосрочни последици за нейното ефективно функциониране, твърдят още от БСП. Подчертава се, че "разкритата от комисията информация е с давност повече от 20 години и нейната стойност има единствено и само морални измерения".

Коментар на стр. 12

ОБЩИНА ПЕРНИК

ОБЛАСТ ПЕРНИК

ЗАПОВЕД
№ 2374
Перник, 13.12.2010 г.

На основание чл.44, ал.2 от ЗМСМА, чл.35 ал.1 от ЗОС, Глава IX от Наредбата за придобиване, управление и разпореждане с общинско имущество във връзка с Решение № 663 от Протокол № 19/3.12.2010 г., на Общински съвет - Перник

НАРЕЖДАМ:

Да се проведе публичен търг с явно наддаване за продажба на терени - частна общинска собственост, представляващи, както следва:

1. ТЕРЕН от 200 000 кв.м - представляващ част от ПИ с идентификатор 55871.510.1690, по кадастрална карта и кадастралните регистри на гр. Перник, одобрени със Заповед № РД-18-91/13.10.2008 г. на изпълнителния директор на АГКК, с площ -335 282 кв.м, трайно предназначение на територията: Урбанизирана, с начин на трайно ползване: Незастроен имот за производствен, складов обект, с административен адрес: гр. Перник, п.к.2300, кв.Караманица, обособена - индустриална зона , с АОС № 6368/2010 г. - при начална цена - 40,00 лв. (четиридесет лева) на кв.м и стъпка за наддаване в размер на 10% от началната тръжна цена.

2. ТЕРЕН, представляващ ПИ с идентификатор 55871.510.1692, по кадастрална карта и кадастралните регистри на гр. Перник, одобрени със Заповед № РД-18-91/13.10.2008 г. на изпълнителния директор на АГКК, с площ на имота - 16 516 кв.м, трайно предназначение на територията: Урбанизирана, с начин на трайно ползване: Незастроен имот за производствен, складов обект, с административен адрес: гр. Перник, пк 2300, кв.Караманица, обособена - индустриална зона, с АОС № 6370/2010 г. - при начална цена - 40,00 лв. (четиридесет лева) на кв.м и стъпка за наддаване в размер на 10% от началната тръжна цена.

Условия за участие в търга:

1. Заявление за участие по образец - приложено в тръжната документация, което се попълва от кандидата и се представя;
2. Декларация по образец - приложена в тръжната документация, която се попълва от кандидата и се представя;
3. Препис от съдебното решение за регистрация на участника (заверено копие), удостоверение за актуално състояние (заверено копие) или надлежно удостоверение от Агенция по вписвания (заверено копие), когато е юридическо лице, а когато участникът е физическо лице - заверено копие от личната карта;
4. Заверено копие от ЕИК/Булстат, когато участникът е юридическо лице;
5. Когато се участва чрез пълномощник - нотариално заверено изрично пълномощно за участие в процедурата;
6. Документ за закупени тръжни книжа;
7. Документ за внесен депозит (оригинал);
8. Удостоверение от ОП УСУОСФ, от което е видно, че няма задължения към община Перник за неплатен наем (заверено копие);
9. Удостоверение от отдел „Местни данъци и такси" към община Перник, от което да е видно, че няма задължения към община Перник (заверено копие);
10. Бизнес план относно бъдещото използване на терена, предмет на търга.

Време и място на провеждане търга 20.01.2011 г. от 10.00 ч. в заседателната зала на 1-ви етаж на община Перник

За всеки терен, за който се участва в търга, се закупува тръжна документация. Тръжната документация, съдържаща информация за терена и изискванията към кандидатите, се заплаща в касата на община Перник, намираща се в сградата на община Перник - Център за информационно и административно обслужване - партер, гише 8 за сумата от 50 лв. за всеки един терен поотделно и се получава в сектор „Управление на общинската собственост", ет.9, стая № 2.

Документите за участие се подават до **16,00 ч.** на **17.01.2011 г.** в отдел „Център за информационно и административно обслужване", при община Перник, където се завеждат с входящ номер и се отбелязва часът на подаването им.

Депозитна вноска в размер на 20% от първоначално обявената цена се внася в ЦКБ АД - клон Перник по IBAN (сметка) BG36CECB97903360879300, BIC (банков код) CECBBG9F до **16.00 ч.** на **17.01.2011 г.**

Когато на търга се яви само един кандидат, същият се счита за непроведен и се определя повторен търг с начало - 10.00 ч. на 25.01.2011 г., който ще се проведе в „Заседателна зала" - ет.1 при община Перник.

Документите за участие за повторния търг се подават до **16,00 ч.** на **24.01.2011 г.** в отдел „Център за информационно и административно обслужване" при община Перник, където се завеждат с входящ номер и се отбелязва часът на подаването им.

Депозитната вноска за отложения търг, в размер на 20% от обявената начална тръжна цена, се внася в ЦКБ АД - клон Перник по IBAN (сметка) BG36CECB97903360879300, BIC (банков код) CECBBG9F до **16.00 ч. 24.01.2011 година.**

За всеки терен се кандидатства поотделно. За спечелили търга се считат предложилите най-висока цена за всеки отделен терен.

Търгът се провежда по ред и условия на глава VIII и глава IX на НПУРОИ, съдържащи се в тръжната документация.

Подготовката и организацията на търга да се извърши от Сектор „Управление на общинската собственост".

За резултатите от търга да се състави протокол, който да ми се представи за одобряване.

Срокът, в който да се извърши плащането за правото на собственост върху съответния терен от спечелилия търга, е 14-дневен от влизане в сила на заповедта (чл.108 от Наредба за придобиване, управление и разпореждане с общинско имущество (НПУРОИ). В противен случай спечелилият участник губи правото за сключване на сделка по предмета на търга, както и внесения депозит.

С настоящата заповед утвърждавам тръжната документация и условията за оглед на терените.

Съгласно чл.91, ал.4 от НПУРОИ, Заповедта да се публикува в местен ежедневник и в интернет страницата на община Перник, най-малко 15 дни преди крайния срок за подаване заявленията за участие, както и извлечение от Заповедта да се обяви на видно място в сградата на общинската администрация в 3 (три) дневен срок от нейното издаване.

Контрол по изпълнението на заповедта възлагам на зам.-кмет Малин Стоилов.

КМЕТ НА ОБЩИНА ПЕРНИК:
/Р. Янакиева/

България

Учените:

Настана решителният час

Протестиращите от БАН постлаха 70 м научни постижения пред парламента

Снимки Благовеста ЦВЕТКОВА

Протестиращите разпънаха плакат с имената на всички български учени и техните постижения в различни области

Плакат, дълъг над 70 м, с изброени имена на водещи учени и научни постижения на институтите на БАН за 2000-2010 г. постлаха вчера протестиращите учени пред парламента. Те тръгнаха на поредното си протестно шествие заедно с лекари, студенти, дейци на изкуствата, неправителствени организации, синдикати с мотото "Спрете войната срещу интелигенцията на България!"

Настана решителният час! Няма място за равнодушие! Само масирани и единни действия могат да накарат управляващите да ни чуят, заявиха учените. Те внесоха в НС "Червена книга за БАН" с 12 хиляди подписа в подкрепа на академията. Около 6500 са подписите от чужбина, около 5000 са събрани за 2 седмици у нас. В книгата са се подписали и 450 български учени, които работят в чужбина. От движението на младите учени "Когито" раздаваха протоколи и удостоверения за търгове на имоти на БАН и харизване на централната й сграда за 100 лв. на внеслия проекта за разтурването й гербаджия Румен Стоилов.

В открито писмо до премиера председателят на БАН акад. Съботинов призовава да се възстанови диалогът, "да се отнасяме национално отговорно към българската наука в нейната цялост. Нека утре да не се срамуваме от взетите решения днес", призовава Съботинов. В писмото пише, че на 14 декември 2010 г. правителство отпусна 245 хил. лв. за "доведената до окаяно състояние поради липса на бюджетно финансиране обсерватория на БАН в Рожен". Академикът призовава премиера да има същото отношение към всичките 42 подобни звена в БАН. Подходът "разделяй и владей" не трябва да бъде прилаган при интелектуалците, се казва в писмото.

Шествието на учените стигна до Министерския съвет. Освен на премиера Борисов те ще връчат открито писмо и на президента. Миналата седмица мнозинството в ресорната комисия в НС одобри проекта институтите на БАН да минат към МС и МОМН.

Няма да сменят редактори и екипи в „24 часа" и „Труд"

Няма да има смяна на заглавия на вестници, нито на екипи и редакционна политика. Това обявиха вчера новите собственици на Вестникарска група "България", които вече притежават "24 часа", "Труд" и "168 часа".

Основната ни цел ще е да разширим рекламата и развитието на изданията в интернет, но и да запазим лидерските позиции на вестниците, заяви Христо Грозев, управител на "БГ Приватинвест", партньор в сделката. По думите му преговорите са продължили около година и конкуренцията е била много жестока. Изданията все още са на печалба, въпреки че има спад през последните 2 години, увери той. Ако върнем нивата отпреди кризата, сделката ще е изключително успешна - даваме си 3 години срок да го направим, каза Грозев. "Приватинвест ГмбХ" е австрийско дружество с предмет на дейност медийни инвестиции в България, учредители на което са Карл Хабсбург, Даниел Руц и Христо Грозев. По собствените им думи тримата имат дълъг инвестиционен опит в медии в различни европейски страни, като в момента притежават електронни и печатни медии в Холандия.

От няколко години имаме желание да навлезем на пазара на сериозните медии в България, каза Карл Хабсбург. По думите му новите собственици предвиждат да развият групата по посока на налагане и прилагане на по-строги етични журналистически норми, които ще гарантират обективно, коректно и точно редакционно съдържание.

кратки

Аню Ангелов с открито писмо до президента

В отворено писмо до медиите министърът на отбраната Аню Ангелов отбеляза, че с президента Георги Първанов имат "фундаментални различия относно концепцията за развитие на армията". Реакцията на министъра е следствие от интервю на президента за национален всекидневник. Според Ангелов България има нужда от мобилна и съвременна армия, която да е способна да реагира адекватно при кризисна ситуация във всеки регион на страната и извън нея. "Затова не е необходимо нейните формирования да са равномерно разположени по цялата територия. Мобилността се осигурява чрез съвместна подготовка и действия на маневрени формирования, осигурени с транспортни вертолети и самолети", отбелязва министърът. Ангелов се противопостави на твърденията, че военното командване било обезличено. Според него генералите изказвали свободно мнението си по всички въпроси. Министърът не е съгласен, че социалната политика в армията е зачеркната.

Гълъбово на път да остане пак без кмет

Община Гълъбово може да се окаже за пореден път бе градоначалник, след като пловдивската окръжна прокуратура повдигна обвинение за участие в организирана престъпна група срещу временно изпълняващия кметските задължения Пламен Бараков.

В акта на магистратите са записани още 4 обвинения за вписване на неверни обстоятелства в официални документи и провеждането на обществена поръчка в разрез със закона.Обвинението е по следствено дело №1 от 2009 година при пловдивския окръжно-следствен отдел.

Бараков зае поста преди около година и половина след отстраняването на титуляра Николай Тонев, който е подсъдим по дело за престъпление по служба.

Държавата ще дава бонуси за брой зрител

Веселка ВЕНКОВА

По 10 лв. на зрител ще получават културните институти при новото финансиране на сценичните изкуства през 2011 г. Разбра се, че лимитът за оперен билет ще е 60 лв. Добавка от 10 на сто над сумата на базовия компонент ще се дава за по-висока средна цена на билетите, която са изчислили между 3 и 5 лв. по видове институции. Абсолютна сума от по 20 000 лв. пък ще получават театрите в общини с под 150 хил. жители, за да можело, ако не се харчи продукцията им, поне пари за ток, парно и телефон да имат. Окончателната сума за дейност щяла да се изчислява на 3-месечен период, а през първите три ще получават авансова субсидия.

Това обясняваха вчера в МК зам.-министърът Митко Тодоров и главният секретар на ведомството Стоян Стоянов. Към държавното финансиране по посочената схема ще се добави издръжката от бюджета на общините и парите, "привлечени" от спонсори, а директорите на културните институти самостоятелно ще се разпореждат занапред със средствата и ще определят щата. Те ще определят числеността и възнагражденията на персонала и ще могат да получават увеличение на разходите по бюджетите им при преизпълнение на заложените приходи.

Допълнителни бонуси и поощрения се предвиждат и при селекция на спектакли от национални и международни фестивали. За спечелени награди от тях могат да се получат добавки от 10 до 30 хил. лв. Предвижда се и добавка от 5 до 10% от субсидията за допълнително привличане на средства.

"Сега предполагаме, че ще се избегне в определена степен несправедливото разпределение на средствата", посочи Митко Тодоров и не скри, че финансирането ще се урежда през републиканския бюджет, защото законът за сценичните изкуства още не е приет.

И комисията „Кушлев" остана без пари

Мая ЙОВАНОВСКА

По информация на ДУМА заради недостиг на средства Комисията за установяване на имущество, придобито от престъпна дейност, известна като Комисията "Кушлев" по името на нейния председател проф. Стоян Кушлев, няма как да изпълнява пълния обем дейности, които са ѝ присъщи. Това съобщиха източници от комисията, които не искат да бъдат назовани. Освен това членовете на комисията не са получавали пълния обем на възнагражденията си.

След запитване на ДУМА от комисията съобщиха вчера, че първоначално определеният им бюджет за 2010 г. от 7 млн. и 200 хил. лв. още през август е намален с близо 40 на сто и е станал 4 млн. и 200 хил. лв., което е поставило комисията в затруднена ситуация. Членовете на комисията и служителите не са си получили пълните заплати за последните два месеца, а вземали само аванс. Оттам обясниха още, че са получили обещание от министерството на Дянков да си получат необходимите средства, за да може да се изплатят пълните заплати, както на членовете на комисията, така и на всички нейни служители в структурата. Според нашите източници обаче финансовият министър е заявил, че съдбата на комисията "Кушлев" ще се решава след Нова година и дотогава повече пари няма да видят.

България

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

Протест на фона на безпаричието, което ще се отрази на пациентите в онкологията

Онкологията без пари, лекува на загуба

Месечният бюджет на Националната онкологична болница е свършил преди два дни, съобщи директорът на лечебното заведение доц. Здравка Валерианова. По думите ѝ онкологията няма да спре да лекува пациенти, но ще го прави на загуба. Вчера сутринта пред лечебното заведение се проведе протест на 20 души заради освобождаването от длъжност на управителя на Националния онкологичен медицински център д-р Елмира Павлова.

Преди дни съветът на директорите на онкологията взел решение да освободи от длъжност д-р Елмира Павлова. Причината е, че д-р Павлова е превишила правомощията си, обяснява доц. Валерианова. "Тя е сключила втори трудов договор сама със себе си, от което получава пари. Получава пари като управител и като лекуващ лекар. Освен това тя получава и от две места платени годишни отпуски. Това е недопустимо за човек, който заема ръководен пост", обясни д-р Валерианова.

Според д-р Павлова няма основателни мотиви за отстраняването ѝ от длъжност. "Мотивите ми за протест, и то не организиран от мен, а от моите пациенти, са, че съм освободена с предизвестие без всякаква аргументация. В публичното пространство ме обвиниха, че съм ощетила държавата с 50 000 лв. заради това, че съм лекувала пациенти. Това е недопустимо", изтъкна тя.

Това е поредният конфликт между лекари в болницата, след като предишният директор на здравното заведение доц. Петранка Троянова беше отстранена от поста заради престъпление по служба. Доц. Валерианова обяснява, че в момента е по-притеснена заради липсата на средства за лечението на пациенти.

До 10 000 лв. глоба за работа на студено

Инспекцията по труда в Благоевград ще извършва проверки дали създадените условия на труд са съобразени с ниските температури и влошената метереологична обстановка.
Директорът на службата Петър Попадиин заяви, че работодателите са длъжни да осигурят на работниците си топли напитки - чай или кафе. Най-често от студа са застрашени работещите на открито, в разположени на високо халета или трудно отопляеми помещения.
Това се отнася най-често за работа в сферата на строителството и пътното поддържане. Попадиин поясни, че при констатирани подобни нарушения на работодателите ще бъдат издавани предписания за отстраняване на нарушенията в определен от инспекторите срок.
Възможно е да бъдат наложени и парични санкции, които да достигнат до 10 000 лв., заяви Попадиин.
Той допълни, че досега на територията на област Благоевград все още не са извършвани проверки дали са осигурени необходимите условия за протичане на работния процес при минусовите температури.

Касата удари и пациентите с ревматизъм

Докато чакат институцията да си свърши работата, състоянието на болните се влошава

Пациентите с ревматологични заболявания ще останат без животоподдържащи медикаменти, твърдят от Българското сдружение на болните от болестта на Бехтерев. От Националната аптечна камара са потвърдили пред негови представители, че скъпоструващите животоподдържащи медикаменти, т.нар. биологични средства, които се използват за потискане на част от ревматологичните заболявания, вече няма да се закупуват от аптеките. Проблемът е, че НЗОК е задлъжняла на фармацевтите с близо 70 млн. лв. и лекарствата, които се заплащат от държавата, няма да бъдат предоставяни. На този етап бъдещето на пациентите остава неясно, тъй като от касата не дават срок, в който ще се издължат, отбелязват от пациентската организация.

Биологичните средства се използват при заболявания като ревматоиден артрит, болест на Бехтерев, псориатичен артрит и др. Тези заболявания се развиват в млада възраст - между 18 и 35 години, и липсата на лечение води до трайна инвалидизация и усложнения.

От пациентската организация съобщават, че са изпратили запитване към НЗОК по повод неспирните нарушения, които прави касата при обработването на протоколи за биологични средства на ревматично болни. В сдружението постоянно постъпвали оплаквания от отношението на здравната каса и липсата на отговорност към пациента. Учреждението няма срок за изпълнение на процедурата по издаване на протокол, с който пациентът може да вземе своя медикамент, и често отнема месеци преди НЗОК да предостави документа, като не носи никаква наказателна отговорност, обясняват от сдружението.

Същевременно здравословното състояние на пациентите се влошава, докато чакат институцията да си свърши работата. Имало и случаи, в които служители на касата не изискват всички нужни документи за получаване на протокол или губят документи на болния, с което процедурата се проточвала още повече.

"Надяваме се, че здравната каса ще започне да изпълнява задълженията си със същата акуратност, с която спира здравноосигурителните права на пациенти, които не са платили вноските си в срок", се казва в съобщението.

Почиваме по 4 дни на 4 празника

По 4 дни ваканция за 4 официални празника отпусна правителството вчера. Първата подълга почивка ще е около 3 март. Тъй като празникът е в четвъртък, кабинетът обяви и следващия ден за неработен. Той обаче ще се отработва на 19 март, събота.

Четиридневната почивка за Деня на славянската писменост ще бъде осигурена чрез обявяване на 23 май, понеделник, за неработен, а ще се отработва в събота, 28 май.

През септември има два официални празника - 6 септември - Ден на Съединението, който се пада във вторник, и 22 септември, четвъртък, Ден на Независимостта на България. За да бъдат слети с уикендите, 5 и 23 септември ще са почивни. Те ще се отработват в съботите на 3 и 17 септември.

Пътят за Гърция е отворен

Движението по главен път Е-79 в отсечката между Симитли и Кресна бе пуснато за движение на автомобили вчера. За 10 дни благоевградска фирма насипа в дерето на река Струма над 400 000 куб. м скална маса. Положена е нова асфалтова настилка, а за основа е излят бетон под налягане. Във вторник бяха поставени мантинелите и маркировката на трасето, което придошлите води на Струма скъсаха на 5 декември. В деня на откриването на преремонтираната пътна отсечка подвижна рентгенова лаборатория заснемаше плътността и качеството на асфалтовата настилка. Екипите твърдят, че тя е в отлично състояние и няма неравности. ДУМА напомня, че път Е-79 пропадна към 4.30 ч. на 5 декември заради придошлата Струма, която отнесе дясното платно по посока Кресна. При опит да бъде укрепен участъкът в реката падна самосвал на строителна фирма, а 36-годишният му шофьор загина. Докато траеха възстановителните работи, трафикът по Е-79, по който за денонощие преминават по около 23 000 превозни средства, бе пренасочен по обходен маршрут.

Близо 4 милиарда лева в частните осигурителни фондове

Частните фондове са натрупали над 3 милиарда и 800 хиляди лева, обяви вчера председателят на Асоциацията на частните фондове Никола Абаджиев. Дружествата обсъждат и са съгласни плавно да започне да намалява таксата, която всяка година се удържа от партидите на осигурените лица. От 1 процент годишно върху натрупаните пари е възможно плавно намаляване до 0,6%, заяви Абаджиев. Частните пенсионноосигурителни дружества са постигнали положителна доходност през тази година и кризата от края на 2008 г. е преодоляна, каза Абаджиев. По думите му това означава, че парите на осигурените в задължителните и доброволните фондове не са изгубили своята стойност.

Вече е преодолян спадът на стойността на активите, който през 2008 г. достигаше до 20%, а сега всички са на положителна доходност, посочи Абаджиев.

За трета поредна година

ОБЩИНА ДЕВНЯ

Кметът на община Девня Атанас Кузев зарадва всички деца сираци с по 100 лв. за Коледа

Когато става дума за детско щастие,тогава всички са съпричастни,защото децата са нашето бъдеще.Както вече знаем,Кмета на Община Девня Атанас Кузев винаги е бил с лице и сърце към децата. Тяхното благополучие е негов приоритет.С пожелание за много здраве,щастие и късмет той поднесе подаръците на всяко дете,пожела им весела коледа и успешна нова година,като им напомни,че вратите на Община Девня са отворени за всички тях,а в негово лице имат верен приятел.Наградите бяха връчени от кмета Атанас Кузев, зам.-кмета Ели Иванова и председателя на Общинкия съвет Васил Койчев.

Икономика

НАП Варна продаде близо 10 кг злато на търг

Близо 10 килограма злато продадоха днес на търг инспекторите от НАП Варна.

Златото е отнето или изоставено в полза на държавата от митницата във Варна. За продан бяха обявени синджири, пръстени, гривни, медальони от жълто злато, като всички бижута са проверени за

чистота на благородния метал и са маркирани с държавен знак. На търга бяха предложени и 43 сребърни монети, като част от тях са възпоменателни на БНБ и притежават необходимия сертификат.

Стартовата цена на обявените за продан накити беше 270 000 лева, като те бяха разделени в 10 отделни групи, за да може в търга да се включат лица с различни финансови възможности, съобщиха от териториалната дирекция.

В търга се включиха пет фирми, които са регистрирани в Министерството на финансите съгласно валутния закон. Две от тях предложиха най-високи оферти и закупиха благородния метал за сумата от 342 хиляди лева. Над 624 хиляди лева са постъпленията в републиканския бюджет от търгове, на които НАП Варна предложи изделия от благородни метали.

До средата на декември 2010 г. в НАП Варна са постъпили 568 преписки, с които се отнемат в полза на държавата различни видове активи. Общият размер на предложените за реализация ативи е в размер на 704 462 лв.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Нова жп линия с дължина 750 м за 2 млн. лв. бе пусната в експлоатация от фирма "Каолин АД". Линията свързва добивната кариера "Великан" с републиканската мрежа

Ще ядем по-скъп хляб от Нова година

Според производителите реалната цена на насъщния достига до 2 лв. за килограм

Мая ЙОВАНОВСКА

От хлебарския бранш прогнозираха вчера, че се очаква след празниците цената на насъщния да се повиши. Първоначално за рязко поскъпване на хляба алармира вчера Иво Бонев от Съюза на хлебопроизводителите и сладкарите във Варна. Пред ДУМА шефът на Асоциацията на хлебопроизводителите "Хляб за България" Георги Попов също потвърди, че след Нова година насъщният ще го ядем на по-висока цена. По неговите думи в момента масовият хляб е между 1,30-1,40 лв. за килограм. Това обаче е цената на производителите, но реалната е 1,60-1,70 лв. Причина за очакваното поскъпване е голямото повишаване на цената на брашното през последния месец, която от 620 лв. за тон е нарастнала до 730 лв., а и повече. Така че след последното поскъпване на хляба от септември, след празниците ще има ново. До какви ценови размери обаче ще стигне цената в търговските обекти, Попов не се нае да прогнозира, защото по неговите думи има и други фактори, които влияят върху нея - сивият сектор и големите търговски вериги.

Според Иво Бонев обаче в момента реалната цена на хляба е още по-висока - около 2 лева за килограм. Той прогнозира още, че поскъпване се очаква и за сладкарските изделия. Основната причина за поскъпването и според него е, че цените на суровините растат. Тази година стойността на брашното се е повишила два пъти в сравнение с 2009 г., нагоре вървят и цените на маргаринте, олиото, маята и захарта. По думите му единствено огромната конкуренция на пазара принуждава производителите да продават на по-ниски стойности. И според Бонев сериозен фактор за занижените цени е и политиката на големите търговски вериги, които пресират производителите. Във Варна около 50 на сто от бранша работи в сивия сектор, каза Бонев. Според шефа на другата браншова организация Георги Попов сивият сектор в бранша е още по-голям - на 60 на сто. По думите на Бонев това може да се промени, ако през 2011 г. Агенцията по безопасността на храните започне да работи и да изпълнява задачите си безкомпромисно.

АНТАЛИЯ Е НАЙ-ЖЕЛАНАТА ДЕСТИНАЦИЯ ЗА ПРАЗНИЦИТЕ

Дана РУСЕВА

Анталия остава най-търсената чуждестранна дестинация за празнуване на новогодишните празници от българите според представители на туристически агенции в Добрич. Резервациите за новогодишната нощ у нас остават най-търсени. Спад се отчита в търсенето на екзотични дестинациия - като Тунис и др. Причина да не се избират далечни дестинации за празниците са ограниченият брой почивни дни, риск от влошаване на времето и съответно отмяна на полети. Наблюдава се завишен интерес към Китай. Дори и при бизнес пътувания българите си правели туристическа обиколка из най-голямата азиатска страна. В резултат на кризата българинът е станал по-предпазлив при плануването на пътувания, като се е засилило търсенето към по-близки дестинации, коментират от туристическите агенции.

Вече изплащат парите на животновъдите

Започна изплащането на сумите по националните доплащания за българските животновъди, съобщиха от Министерството на земеделието и храните. Общият финансов ресурс от 67 млн. лв. ще бъде разпределен съответно: по 79 лева на глава животно за месодайни крави, по 150 лева - за говеда, и по 28 лева - за овце и кози.

Очаква се до края на седмицата да започнат и плащанията по т. нар. специфична подкрепа в сектор "Млечно говедовъдство" по чл. 68 от регламент 73/2009 г. За този сектор е предвиден общ финансов ресурс от 23 млн. лева, като изплащането за икономически уязвимите ферми ще бъде по 166 лева на крава, за фермите в необлагодетелствани райони - по 199 лева на крава, и по 149 лева на крава за фермите в нитратно уязвими райони.

За 10 месеца сме платили 1.6 млрд. лв. лихви по кредити

За първите 10 месеца на годината платените лихви по кредити са 1.626 млрд. лв., което представлява покачване от 38 млн. лв. спрямо същия период на миналата година, показва справка на Profit.bg.

За 15-и пореден месец домакинствата в страната са заплатили лихви по изтеглени кредити от търговски банки в размер над 160 млн. лв. През октомври сумата бе 161.478 млн. лв. спрямо 163.5 млн. лв. за септември и рекордните 166.2 млн. лв. през август.

От началото на годината кредитирането на физически лица се свива с 0.47%, до 18.576 млрд. лв.

През последните месеци населението тегли повече кредити в евро и други валути за сметка на тези в лева.

По данни на БНБ лошите и преструктурирани потребителски кредити към края на октомври са 16.06%, като бележат ръст за 19-и пореден месец.

Взимаме заем от Световната банка за жп сектора

Веселка ВЕНКОВА

Меморандум за оздравяване и реформи в жп сектора подписа кабинетът със Световната банка, обяви Симеон Дянков. Ресорният министър нарече стъпката оздравителна за реформите в железопътния сектор. Кредитът бил поредица от заеми за подкрепа на реформите в БДЖ и инвестиционен заем за Национална компания "Железопътна инфраструктура".

Александър Цветков посочи, че 218,8 млн. лв. са загубите, 572 млн. лв. заемите и 171 милиона са неразплатените пари към доставчици. Годният локомотивен и вагонен парк, заедно с почивните станции на БДЖ пък бил ипотекарин като обезпечение за сключените заеми.

Подписването на споразумението със Световната банка е надеждата за стабилизиране на родните железници, посочи Цветков. Това е възможността да се превърнат в европейски транспорт, убеден е министърът, който очаква да се подобрят скоростта на влаковете, автоматизацията и сигнализацията в сектора.

Цветков отказа да съобщи колко от служителите на БДЖ ще бъдат "оптимизирани", защото той не обичал термина съкращения, но редуцирането на персонала щяло да дойде от аутсорсване на редица несвойствени на БДЖ дейности и от изграждането на автоматизирани прелези.

След редица уточняващи питания стана ясно, че от държавно гарантирания заем 140 млн. лв. ще са за НКЖИ, а 460 000 000 лв. за БДЖ.

Практично земеделие

КОМЕНТАРЪТ НА „АГРО ММ”

Оперативната програма „Рибарство”

Програмата официално е открита на 11 ноември 2008 г. Общо за всички приоритетни оси размерът на публичните разходи е 106 679 611 евро, от които 80 009 708 евро е финансиране от Европейския фонд по рибарство и 26 669 903 евро е националното съфинансиране. От стартирането на програмата до момента за разглеждане и одобрение са приети 108 проекта, разпределени, както следва:

Мярка 1.3 - Инвестиции на борда на риболовни кораби и селективност - приети са 4 проекта, от които 2 проекта са одобрени. Договорирани са 59 3091,33 лв. Изплатени са 9 597,01 лева.

Мярка 2.1 - Производствени инвестиции в аквакултурата - приети са 53 заявления, от които са одобрени 14 на брой. От договорираните 10 442 456,35 лева са изплатени 598 933,29 лева.

Мярка 5.1 - Техническа помощ - приети са 44 заявления за кандидатстване, от които 16 са одобрени. От договорираните 671 419,90 лева изплатените са 344 044,95 лева.

Коментарът е излишен. Усвоените средства са под 1%, като от тях 36 на сто са по техническата помощ. В същото време по правилото 2+1 с изтичането на 2010 г. ще бъдат загубени за рибарството близо 3,4 млн.евро.

Липсата на адекватно управление на програмата е признато и от ИАРА и за това доказателството е, че външна фирма изработва процедурите за 10 мерки на стойност близо 100 хил.лева, при положение че агенцията има над 50 служители с двойни заплати.

Освен всички беди по програмата в резултат на липсата на професионално управление, финансирането на одобрените проекти е от българския бюджет поради това, че няма оценка за съответствие на системите за управление и контрол на ОПРСР.

Модернизиране на животновъдните ферми по ПРСР е възможно по мярка 121 „Модернизиране на земеделските стопанства”

Както е известно, всички кравеферми от втора и трета група трябва да достигнат стандартите на ЕС до края на 2011 година. Фермерите ще имат възможност да ползват инвестиционен кредит от Държавен фонд “Земеделие” на референтен лихвен процент, след което трябва да кандидатстват с проект по ПРСР. В допълнение към европейската субсидия животновъдите ще получават надбавка, която варира между 10 и 25% в зависимост от вида инвестиции и местоположението на животновъдните обекти. Собствениците на кравеферми от първа група не са изключени от програмата. Те могат да кандидатстват с проекти за обща конкурентоспособност по условията на извън гарантираните бюджети на мярка 121, както и да подават проекти по Нитратната директива.

ТЕНДЕНЦИИ НА ПАЗАРА

По данни на информационния сайт WWW. PRICEMINISTER.BG цените на дребно на основните хранителни стоки са с тенденция на повишение.

СРЕДНИ ЦЕНИ НА ДРЕБНО ПО МЕСЕЦИ - 2010 г. - лв./кг

Продукти	м.IX	м.X	м.XI	към 06.XII
Хляб „Ст.Загора”	1,24	1,28	1,28	1,29
Свински бут	7,49	7,52	7,58	7,60
Свински врат	8,36	8,41	8,42	8,50
Пилета замразени	4,10	4,12	4,13	4,15
Олио /лв./л/	2,82	2,82	2,89	2,99
Сирене - краве	6,42	6,90	6,99	7,01
Кашкавал -Витоша	10,89	11,74	12,19	12,35
Домати	1,72	2,23	2,45	2,30

КОНСУЛТАТИВЕН СЪВЕТ ПО ЗЪРНОТО

В началото на месец декември беше проведен Консултативен съвет по зърно, който е към министър на земеделието и храните. Обсъжданите въпроси са свързани с количествата, качествата и състоянието на търговията в края на годината.

Притесненията относно баланса на пшеницата са основателни предвид изнесените количества и тенденциите на международните пазари. По данни на НСЗФ свободните количества пшеница за износ (търговия извън страната) са не повече от 350 хил.тона до нова реколта. Вярно е, че през последните две седмици темпът на износ е скромен, но това е по-скоро в резултат на традиционно слабата търговия през месеците декември и януари.

Мелничните предприятия към настоящия момент съхраняват близо 340 хил.тона, което представлява 17 на сто от наличното количества в страната. Това количество е достатъчно за изхранването на населението за три месеца.

Вътрешният пазар не е активен. Въпреки това котировките са с тенденция на ежеседмично повишение. Средната цена по данни на САПИ за първата седмица на месец декември е 367 лв./тон без ДДС. Ценовите котировки в областите Варна, Бургас и Добрич са на равнища над 400 лв./тон. На борсите в страната няма сделки и това е логично на фона на разминавания в търсенето и предлагането с повече от 40 лв./тон. Фуражната пшеница се търгува на цени от 320 до 350 лв./тон без ДДС. Международните пазари са под напрежение на потвърдените данни за намаленото производство и увеличено търсене. Цените на брашната следват тенденцията на пазара на зърно и съответно цените на производител са с по-високи стойности от месец ноември. Цената на едро на брашно тип 500 е 675 лв./тон, а на тип 700-621 лв./тон.

По окончателни данни на НСЗФ за качеството на пшеницата резултатите са, както следва: 39,5 на сто от анализираните партиди, които включват пшеница от първа, втора и втора Б група попадат към зърното с добри хлебопекарни качества и те са разпределени, както следва: първа група 0,4%; втора група - 4,0%; втора Б група - 35,1%. Трета група се представлява с 60,5 на сто от произведеното зърно. От тази група могат да бъдат отделени в трета+ група 20,2% пшеница, която може да се преработи в брашна и отговаря на следните качествени показатели на зърното: хектолитрова маса над 72 кг/хл, добив на мокър глутен - над 20/22% и число на хлебопекарна сила над 45 усл.ед.

Ечемикът не представлява интерес за търговците поради факта, че почти е изчерпан. Търговия липсва. По данни на САПИ средната цена остава 315 лв./тон без ДДС. По данни на НСЗФ свободните количества за търговия са в размер на 115 хил.тона. Трябва да се има предвид, че в страната има и близо 43 хил.тона ечемик, който е в интервенционната агенция.

Липсата на фуражи и дефицитът на ечемик принуди ЕК да одобри за участие на пазара 224 хил.тона интервенционен ечемик, като най-големият обем е отчетен в Германия - 86 883 тона. Във Великобритания одобреното количество ечемик е в размер на 1807 тона на минимална цена от 178,25 паунда/тон.

Царевицата се търгува активно, но изключително добрата реколта и слабото търсене задържат цената на сравнително ниско ниво. По данни на САПИ средната цена за първата седмица за месец декември е 322 лв/тон без ДДС, като спад е отчетен в областите Разград, Русе и Силистра. Високи остават цените във В.Търново и Шумен - максимални стойности до 390 лв./тон.

По данни на НСЗФ в публичните складове, зърнохранилищата и другите обекти за съхранение царевицата възлиза на 1 155 905 тона. Свободните количества царевица, които могат да се реализират на международните пазари, е в размер на 685 хил.тона.

Слънчоглед се търгува активно. Средната цена по данни на САПИ за първата седмица на месец декември е 824 лв./тон. В района на Добрич и Варна се сключват сделки на равнища до 890-900 лв./тон.

В публичните складове, зърнохранилища и други обекти за съхранение на зърно складираният слънчоглед увеличи своята наличност поради продължилото му прибиране. В началото на месец ноември в тези вместимости се съхранява малко над 1,1 млн.тона. Свободните количества за търговия извън страната се оценяват на 750 хил.тона. Досега количествата слънчоглед, напуснали страната, са в размер на 268 хил.тона.

Материалите са от бюлетина „Агро ММ“, издаван от „Интелект Консулт Плюс - ЦМ“ ЕООД, Адрес: София, пк 962, e-mail: office@intellect-consult.com, тел: +35902 4414746, факс: 0884 12 35 90
WWW.INTELLECT-CONSULT.COM

Свят

Снимки БГНЕС

Членовете на Европейската конфедерация на профсъюзите бяха част от протестната вълна. Те се събраха пред сградата на ЕК в Брюксел, за да кажат: "Не на суровите мерки за всички и бонусите за малцина щастливци"

Стачна вълна премина през ЕС

Европейските синдикати се мобилизират срещу мерките за строги икономии

Обща стачка в Гърция, протести в Чехия, във Франция, в Брюксел или Люксембург - европейските синдикати се опитват да се мобилизират в навечерието на срещата на върха на ЕС (предвидена за днес и утре) за протести срещу наложените почти навсякъде мерки на икономии, предаде АФП.

В Деня на всеевропейски протест, координиран от Европейската конфедерация на профсъюзите (ЕФП), Гърция изпадна в състояние на транспортна криза преди два дни, но вчера страната навлезе в истински колапс. Столицата Атина бе лишена от въздушен, морски и железопътен транспорт поради обявената във вторник 24-часова обща стачка. Градът осъмна с огромни задръствания по улиците в резултат на стачката в метрото, автобусния и трамвайния транспорт. Освен това стачка на моряците остави корабите на кей, а заради стачка на журналистите гражданството е лишено и от информация. Стачните действия срещу драстичните мерки за икономии и реформите в пазара на работната ръка и в публичните компании, гласувани през нощта във вторник от парламента, парализираха също училищата, болниците, съдилищата, банките и големите публични фирми, по-специално в електроснабдяването и пощенските услуги. Гръцкият синдикат Обща конфедерация на труда, който има около 1 милион привърженици, обяви стачката още през октомври. Прицелът на народното недоволство бе насочен срещу непопулярните реформи и новите мерки на икономии, предприети от социалистическото правителство под натиска на ЕС и МВФ, които от пролетта дават назаем пари на страната, за да я спасят от фалит.

В същото време ЕФП организира символичен протест в Брюксел, където днес ръководителите на държави и правителства от ЕС ще обсъдят начините за справяне с кризата, която разклати страните от еврозоната.

Привържениците на синдикатите по обяд сформираха т.нар. човешки "колан", символ на бюджетните ограничения, около входа на сградата на Европейската комисия в Брюксел, "за да кажат "не" на мерките за икономии за всички, а бонуси само за някои".

Люксембургските, белгийските, германските и френските синдикати организираха протест пред камарата на депутатите в Люксембург. Делегация бе приета от премиера Жан-Клод Юнкер в качеството му на председател на Еврогрупата, която обединява министрите на финансите на страните от еврозоната. В Чехия след протеста на държавните служители на 8 декември започна протест на полицаите и пожарникарите в Прага срещу проектобюджета на икономиите през 2011 г.

След призива на ЕФП вълна от ограничени протестни действия премина в Дания и Франция. Появиха се и съобщения за насрочени за събота нови протестни акции в Испания.

Генералният секретар на Европейската конфедерация на профсъюзите Джон Монкс посочи в навечерието на европейския ден за протест, че "банкерите продължават да си прибират печалбите и да правят общи загубите". "Европейските синдикати искат правителствата да спрат да посягат на заплатите и социалните помощи, да престанат да разрушават нашата социална Европа", поясни той в съобщението, изпратено до европейските медии.

Брюксел с мерки срещу финансови кризи от 2013 г.

Лидерите на Европейския съюз се срещат днес и утре, за да одобрят промяна в договора на ЕС, която трябва да доведе до създаване на постоянен механизъм за овладяване на финансови и дългови кризи в еврозоната от средата на 2013 г.

Двудневната среща ще се занимава също с начини за предотвратяване на ескалирането на дълговата криза в еврозоната предвид опасенията, че тя скоро може да се разпространи от Гърция и Ирландия към Португалия и Испания. Не се очакват твърди решения по този въпрос, посочва Ройтерс.

Лидерите ще се споразумеят да въведат поправка в Лисабонския договор на ЕС, който влезе в сила преди година, като добавят следните изречения към член 136: "Страните-членки, чиято валута е еврото, може да създадат механизъм за стабилност за опазване стабилността на еврозоната като цяло. Гарантирането на финансова подкрепа съгласно механизма ще бъде обект на строга конфиденциалност". Германия поиска поправката в голяма степен заради опасения, че конституционният й съд може скоро да реши, че оказването на финансова помощ на страни в еврозоната е незаконно. Поправката трябва да бъде официално одобрена от страните-членки през март 2011 г., а до края на 2012 да бъде ратифицирана от всички 27 страни-членки, за да може мерките да влязат в сила от 1 януари 2013 г. Според юристи и служители, тъй като промяната е малка и одобрена чрез опростена процедура, не е необходимо да има национален референдум във всяка страна за ратифицирането й.

АТИНА:

Германските репарации са за над 162 млрд. евро

Германия дължи на Гърция репарации от времето на Втората световна война, които възлизат на 162 млрд. евро (без лихвите), а въпросът за тях продължава да е открит, съобщи в. "Вима". По този повод изданието цитира заместник финансовия министър Филипос Сахинидис, който казал, че държавният дълг на Гърция е нараснал с 20 млрд. евро за шест месеца. Така заместник-министърът отговорил на въпрос на депутат от националистическата партия Народен православен сбор ЛАОС, като подчертал, че държавният дълг на Гърция сега възлиза на 330 млрд. евро, което съставлява 142,5 на сто от брутния вътрешен продукт на страната. Той казал още, че въпросът за германските репарации остава открит, но не уточнил кога правителството в Атина ще излезе с конкретна инициатива за тяхното изплащане. Депутатът Костис Айвалиотис внесъл в парламента изследване, направено от известни икономисти, които изчислили размера на германските репарации към Гърция. В него се твърди, че Германия дължи 108 млрд. евро, след като тази сума е била постановена от международната мирна конференция в Париж за възстановяване на щетите, предизвикани от нацистките войски на стопанската инфраструктура на Гърция. Същите икономисти смятат, че освен тях Германия дължи и 54 млрд. евро от принудителния заем, който Гърция е предоставила на окупаторите през 1942 г.

кратки

ЕП прие бюджет 2011

Европейският парламент прие бюджета на ЕС за 2011 г. Евродепутатите подкрепиха предложените от Европейската комисия нива от 141,8 млрд. евро в ангажименти и 126,5 млрд. в плащания. Одобреният бюджет включва по-голямо финансиране за приоритетите, определени от ЕП, включително програмите за младежите, иновациите и близкоизточния мирен процес.

Чешки министър аут заради корупция

Чешкият министър на околната среда Павел Дробил подаде оставка, след като бе обвинен, че се опитал да прикрие корупция във ведомството си. Дробил отрича да е извършил злоупотреба. Мнистърът обяви оставката си, докато парламентът обсъждаше бюджета за 2011 г.

Сътрудник на Кадафи освободен

Френски съд освободи от ареста сътрудник на либийския лидер Муамар Кадафи, който бе задържан във Франция в края на ноември. Очаква се съдът да се произнесе по искането за екстрадиране на либиеца. Нури ал Мисмари бе арестуван по искане на либийските власти по подозрение за незаконно присвояване на средства.

Отложиха присъдата на Ходорковски

Огласяването на присъдата по второто наказателно дело срещу бившия шеф на петролната компания ЮКОС Михаил Ходорковски и бившия ръководител на банка МЕНАТЕП Платон Лебедев се отлага за 27 декември. "Съдът няма да обясни причината" за отлагането, заяви неговата говорителка Наталия Василиева.

КНДР копае тунел за ядрен опит

Северна Корея копае тунел в ядрен обект в североизточната част на страната, с което се подготвя за нов ядрен опит през пролетта, съобщи южнокорейският в. "Чосун илбо". Тунелът е дълбок около 500 м, което е половината разстояние, нужно за ядрен опит. Източниците твърдят, че при това темпо на работа тунелът ще достигне необходимата дълбочина до март или май догодина.

27 са жертвите на корабокрушението, станало край брегoвете на австралийския остров Рождество. 42 са оцелели, след като рибарският кораб, с който плавали, се разби в скалите край острова

Свят

ПАСЕ:

Хашим Тачи бил мафиотски бос в края на 90-те

Косовският премиер е ръководел организирана престъпна групировка, свързана с убийства, побои и трафик на органи

Косовският премиер Хашим Тачи е оглавявал мафиотска организация, която в края на 90-те години е извършвала убийства, побоища, трафик на органи и други престъпления, пише в проектодоклад на Съвета на Европа, публикуван във вторник, предаде Ройтерс. Докладът е бил изготвен от Дик Марти, докладчик за Комитета по правни въпроси и човешки права на съвета.

В специално изявление косовското правителство отхвърли доклада като неоснователен и клеветнически и заплаши, че ще предприеме законови и политически действия срещу него. "Правителството на Косово и премиерът Хашим Тачи ще предприемат всички необходими стъпки и действия, за да опровергаят клеветите на Дик Марти, включително правни и политически средства", се отбелязва в правителственото изявление. "Ясно е, че някой иска да навреди на премиера Хашим Тачи, след като гражданите на Косово му дадоха ясно доверието си да продължи програмата за развитие и управлението на страната", допълва изявлението.

Снимка БГНЕС

Дипломати призоваха Запада да не мълчи във връзка с обвиненията срещу Тачи

Докладът, адресиран до Парламентарната асамблея на Съвета на Европа, беше публикуван, ден след като косовската избирателна комисия обяви, че в неделя партията на Тачи е спечелила първите избори след обявяването на независимостта на младата балканска държава. В него се съдържат и обвинения към западните сили, че са били наясно и са премълчавали престъпленията на косовските мафиоти в края на 90-те години. "Тачи и други членове на "Групата от Дреница" редовно са определяни като "ключови играчи" в докладите на разузнаването за мафиотските структури на организираната престъпност", гласи докладът на Дик Марти, специален представител на Съвета на Европа по законовите въпроси и човешките права. "Открихме, че "Групата от Дреница" е имала за шеф, или ако използваме терминологията на организираните престъпни мрежи - за "бос" - известният политически деец и може би най-признатата по света личност от Армията за освобождение на Косово (АОК), Хашим Тачи", пише в доклада. АОК водеше партизанска съпротива срещу сръбските сили по време на войната през 1998-1999 г., в която след намесата на НАТО Сърбия загуби контрола върху Косово. Бившият главатар от АОК и по-късно премиер на Косово, Агим Чеку, заяви, че зад обвиненията срещу Хашим Тачи стои Белград. "Всяко обвинение срещу АОК идва от Сърбия или нейните помощници. Не вярвам, че такива неща са се случвали. Това е просто опит да се очерни нашата война и нашата победа. Не вярвам, че в АОК е имало такива хора. Нямаме традиция да правим такива неща", заяви той.

Съветът на Европа е организация, защитаваща човешките права, със седалище в Страсбург и създадена през 1949 г., за да защитава демокрацията и върховенството на закона в страните членки.

По повод публикациите министърът на външните работи на Сърбия Вук Йеремич заяви в Москва, където е на делово посещение, че бъдещето на косовския премиер Хашим Тачи е несигурно след публикуването на проектодоклад на Съвета на Европа, съобщи Ройтерс. "Не знам какво бъдеще има това лице, ако се вземе под внимание докладът за разследването на Съвета на Европа за неговото участие в търговия с хероин, трафик на хора и човешки органи и неговата роля като ръководител на един от най-организираните престъпни мафиотски кланове на Балканите, коментира Йеремич.

Снимка БГНЕС

В Страсбург се проведе церемония по връчването на наградата на Европейския парламент "Сахаров" за свобода на словото. Лауреатът - кубинският дисидент Гийермо Фариняс - не присъства на събитието

Германия съкращава армията си

Най-голямата от 50 години насам военна реформа бе одобрена от кабинета на Германия. От 1 юли 2011 г. се отменя задължителната военна служба, а числеността на армията се съкращава от 250 000 до 185 хиляди, съобщи Асошиейтед прес.

Германският канцлер Ангела Меркел одобри в сряда плана за намаляване на военните разходи, както и формирането на армия на доброволни начала. Тези мерки ще спестят пари, като според експертни оценки икономиите ще са за около 8,3 млрд. евро. За влизането в сила на законопроекта обаче е необходимо одобрението на германския парламент, както и на президента на страната.

2,5 МЛН. БЕЗРАБОТНИ ВЪВ ВЕЛИКОБРИТАНИЯ

Броят на безработните във Великобритания е достигнал 2,5 милиона души, сочат данни на националната британска статистика, съобщава АФП. Общият брой на безработните се е увеличил с 35 000 души за трите месеца до октомври, като това е първото увеличение за последните шест месеца. За тримесечието до октомври безработицата е била 7,9 на сто. Икономисти предричат допълнително задълбочаване на проблема заради плановете на правителството да съкрати разходите заради кризата.

Създателят на Facebook е личност на годината

Американското списание "Тайм" определи основателя на социалната мрежа Facebook Марк Зукърбърг за Личност на 2010 г. Списанието определя Личността на годината като човека, който за добро или зло най-много е повлиял на събитията през изминалите 365 дни.

"Всеки ден във Facebook се постват около милиард нови елементи. Социалната мрежа е връзката между близо 1/10 от населението на планетата. Facebook е третата по големина държава в света и със сигурност има повече информация за своите граждани, отколкото всяко друго правителство", припомня "Тайм". Издателят на списанието Ричард Стенгел обяви победителя в шоуто "Today" на телевизия Ен Би Си. По-рано създателят на "Уикилийкс" Джулиан Асандж бе избран от читателите за най-влиятелната личност през 2010 г.

Годишната класация се изготвя от 1920 г. насам, като победителят излиза на корицата на списанието. Хитлер, Сталин и Аятолах Хомейни също са печелили титлата в миналото. През последните години обаче изданието титулова недотам спорни фигури. През 2007 г. отличието получи руският лидер Владимир Путин. През 2009 г. номер едно стана шефът на Федералния резерв Бен Бернанке, а през 2008 г. - американският президент Барак Обама.

Тази година Марк Зукърбърг получи много медийни признания. Освен корицата на "Тайм" 26-годишният мултимилиардер бе главен герой и във филма "Социалната мрежа". Касовият хит разказва историята на Facebook, който има над 600 млн. потребители.

Руски банки отпускат кредити за интернет пазаруване

Пазарът на руски експресни кредити се обогати и с кредит специално за интернет пазаруване. Вече няколко банки са обявили подобни оферти. Този кредит обаче се различава от обикновените бързи потребителски кредити. Потенциалният кредитополучател просто попълва анкета в интернет-магазина, в който отбелязва какви документи е готов да предостави срещу получаване на стоката.

Ако клиентът получи положителен отговор, стоката се доставя от куриер, който изпълнява и функцията на банков служител при попълването на документите за кредита. По данни на Ситибанк и Google 36% от руснаците пазаруват през интернет, а 80% от потребителите на мрежата правят там избора си за покупка.

Очаквайте скоро:

Дойче марката се завръща

Frankfurter Allgemeine
ZEITUNG FÜR DEUTSCHLAND

Лиса НИЕНХАУС

Все повече германци гледат на напускането на еврозоната и завръщането към отдавна изгубената германска марка като предпочитан начин за излизане от кризата. Това е много рискован, но в крайна сметка възможен вариант, смятат икономисти.

Повечето германци се съгласяват с въздишка: ех, да бяхме си останали с германската марка! 57% от населението чувства, че щеше да е по-добре, никога да не бяхме приели еврото. А повече от една трета желаят още сега да си получат своята дойче марка обратно. А тези хора не са само носталгични твърдоглавци и консерватори. Все повече невъзмутимо пресметливи германци се присъединяват към редиците на евроскептиците: икономисти, мениджъри, предприемачи. Фолкер Ничш, професор в Техническия университет в Дармщат, който е изследвал разпадането на парични съюзи, казва: "Бих оценил вероятността дадена страна да се откаже от еврото в скоро време на около 20 на сто".

Докато политиците водят дебати отвън с колко още спасителните пакети можем да се нагърбим, избирателите вече отдавна са ги изпреварили. Онова, което липсва на дебатите, са факти, но и главни действащи лица, които да бъдат взети на сериозно. До този момент само чужденци дръзнаха да спекулират публично за връщането на германската марка. Уважаваният американски икономист Бари Айхенгрийн например заяви наскоро, че Германия е една от малкото страни от ЕС, която може да въведе отново старата си валута, без да отприщи сериозна финансова криза на вътрешния фронт. Крайно време е да оставим страха настрана и трезво да оценим своите възможности. Какво ще повлече след себе си връщането на марката?

Еврокризата тресе Германия

Преодолими технически обстоятелства

Като за начало въпросът е дали Германия може да направи това на първо място. "Няма проблем. Множество от договорите вече са нарушени", смее се Фолкер Нитч. Отказването просто ще изисква декларация в този смисъл от парламента или правителствените ръководители. Техническите пречки също са преодолими. За въвеждането на нова парична единица се нуждаете от централна банка, която емитира банкноти и монетен двор за отпечатването им и изсичането на новите монети. Лондонският икономист Роджър Бутъл смята, че чисто техническите разходи по преминаване ще бъдат най-много 2,5% от брутния вътрешен продукт. За Германия това означава около 60 млрд. евро - една наистина разточителна сума, която всъщност ще надвиши размера на помощта, обещана от Германия на Ирландия и Гърция досега.

Но истински ключовият въпрос е малко по-сложен: икономическите последици от напускането на еврозоната. Много зависи от валутния курс. Новата марка би дръпнала от самото начало - с до 50% за кратко време. А това не може да не не засегне износа: цената на германските стоки и машини в чужбина ще се увеличи значително. Нещо повече, износът за

държавите от еврозоната ще намалее в дългосрочен план. Историята показва, че при разпускането на един паричен съюз винаги се свиват търговските отношения между някогашни партньори.

Въпросът е дали това наистина ще бъде толкова ужасно нещо. Първо не е задължително германският износ да падне за постоянно. Ако валутата е силна, суровините, от които Германия има нужда и осигурява най-вече от чужбина, ще поевтинеят. Така че германски продукти могат да се произвеждат и продават по-евтино. Второ, износът не е единственият обект на икономиката. Повишаването на стойността на валутата ще увеличи потреблението, което също ще даде тласък на икономиката.

Най-лошата финансова криза в историята

Истинските разходи са другаде. Без знанието си германците имат огромни активи в чужбина. Вярвайки, че еврозоната ще се държи сплотена, застрахователни компании, банки и фондове са инвестирали много в други страни от еврозоната. Ако новата германска валута увеличи стойността си, германски холдинги в чужбина ще се обезценят с около 158 млрд., което съответства на 7% от БВП. А това няма да се отрази добре на германските вложители. Но колко ще ни струва на еврото, ако го оставим? Е, ако големите страни плачат за помощ, тогава на Германия може да й се наложи да да плаща сметката за неизброими милиарди. Човек не трябва да е математически гений, за да разбере, че в даден момент здравото стискане на еврото просто няма да си струва повече. Ако само не опираше до това голямо НО: но какво ще се случи в краткосорчен план, ако Германия се откаже от еврото? Всички възможни сценарии в тази насока съвпадат: нещата ще са бурни.

Ако приемем, че една нова германската марка повиши стойността си, а еврото се обезцени, вероятно ще има раздвижване на активи в рамките на еврозоната. Гърците, испанците и ирландците ще се опитат да докарат парите си в Германия, преди да е станало твърде късно. Ще е необходима мощна намеса, за да ги отклонят от този ход: затваряне на банките, ограничаване на движението на капитали, може би дори затваряне на границите. Затова Бари Айхенгрийн казва, че разпадането еврозоната би било "майката на всички финансови кризи".

Паричният съюз под въпрос

Не е сигурно дали нещата ще бъдат непременно толкова крайни. Но страхът от икономическото влияние на целия този шум е голям, дори по-осезаем от сегашния страх колко ще ни струва еврото. Независимо от това икономическият историк Майкъл Бордо смята, че ще дойде момент, в който самата Германия ще приеме този риск: "Ако една от основните държави от еврозоната попадне в трудни времена, това би накарало германците да скъсат с европейските договори". И все пак ще трябва да има политическа защита в уравнението. Икономистите са научили това от своето - все още оскъдно - проучване на монетарни съюзи, казва Бордо: "Валутните съюзи се формират по политически причини, те се поддържат по политически причини и в определен момент умират по политически причини".

РОССИЙСКАЯ ГАЗЕТА
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С ДУМА

Татяна СМОЛЯКОВА

Това вълнува всеки

Руското министерство на здравеопазването и социалното развитие подготви аналитичен доклад за резултатите от пенсионната реформа и дългосрочните перспективи за развитието й. При това за първи път на сайта си министерството се обърна към хората с предложение да дадат оценката си за резултатите и да дадат предложение накъде и как да вървим занапред.

Коментирайки доклада зам.-министърът Юрий Воронин каза: "Пенсионната система и промените в нея засягат интересите на всеки човек. Ние прекрасно разбираме това и сме убедени, че принципно важните решения в тази сфера могат да се взимат само като се има предвид обективното мнение на всички заинтересовани страни. Това е и държавата, и бизнесът, и представителите на експертното и гражданското общество, и, най-важното, хората, за които правата, формирани в пенсионната система, са неразделна част от техните социални права".

Авторите на доклада (анализатори от министерството на здравеопазването и социалното развитие и от Пенсионния фонд на Русия) не си поставят за цел да дадат готови рецепти за изграждане на ефективна пенсионна система. Те само показват слабите места в пенсионната ни практика, анализират опита на другите страни и предлагат няколко възможни варианта на развитието на събитията с всичките им плюсове и минуси. А по-нататък казват: хайде да обсъдим всичко това професионално с участието на заинтересованите министерства и ведомства, социални партньори, експертни организации и институции на гражданското общество и да изработим консолидиран сценарий за развитието на пенсионната система на страната до 2050 г.

Увеличаващият се дефицит на пенсионния фонд на Руската федерация и активното застаряване на населението ни карат да не бавим решаването на проблема с пенсионната система. Министерството на здравеопазването и социалното развитие се надява в хода на обсъждането да получи отговор на главния въпрос: как да се балансират доходите и разходите на пенсионната система с дългосрочна перспектива, но при това да не се увеличи натоварването на икономиката и да се осигури достойно ниво на пенсиите за населението?

Един от най-болезнените въпроси, които сега активно се обсъждат от бизнеса, е бъдещата осигурителна политика. Авторите на доклада твърдят, че за осигуряване на солидарен (среден) коефициент на заместване, който да не е под 40% (размерът на пенсията по отношение на загубената заплата), осигурителните вноски ще трябва да се увеличат с 5,4 на сто през 2015 г. В същото време те си дават сметка, че такова решение е недопустимо от гледна точка на установените политически ограничения.

Таванът на заплатата, от която могат да се взимат осигуровки, през 2010-а е 415 хил. рубли, а следващата година в резултат на индексацията й в съответствие с ръста на средната заплата в страната ще е 463 хил. рубли. Впоследствие таванът постоянно ще се индексира в зависимост от ръста на средната заплата.

Теоретично, се казва в доклада, увеличаването на пределния таван на осигурителната вноска над коефициента на индексацията би увеличило доходната част на пенсионната система. Такова решение обаче е неприемливо по две причини. Първо, реализирането му ще доведе до фактическото увеличаване на натоварването на фонда на работната заплата на организациите при формално запазване без промяна на осигуровките. На второ място, увеличаването на приходната част на пенсионната система ще бъде изравнено от увеличаването на ангажиментите й в светлината на еквивалентната формула за изчисляване на размера на пенсията.

Не останаха без внимание и соливациите. Целесъобразно е, казва се в доклада, да се разгледа въпросът за възможността от разпространение на системата за задължителното пенсионно осигуряване върху държавните служители, които са военна и правоохранителна служба в съответните "силови" ведомства.

Според мнението на авторите на доклада подобни решения, освен останалите предимства, биха могли да решат за продължителен срок проблема с дефицита в пенсионния фонд, защото осигуровките на новите категории застраховани ще започнат да постъпват във фонда веднага, а задълженията по изплащането на пенсионното им осигуряване и съответно разходите ще се появят едва след 15-20 години.

Снимки ИНТЕРНЕТ

Министерството на здравеопазването и социалното развитие търси начин да се осигури достойно ниво на пенсиите за населението

Интервю

Ивайло Калфин:

Приемането на закона за досиетата беше голяма грешка

Българската държава, членка на най-силните и престижни международни организации, продължава да се държи като недоизрасла и комплексирана страна, казва евродепутатът и експремиер

Интервю на Лилия ТОМОВА

Наистина ли е "изненадващо-потресаващо", че български дипломати са работили и в службите за сигурност на България, г-н Калфин? Риторичен е въпросът ми, но вие сте пръв дипломат, полезно е вие да обясните тези неща...

- Няма държава, в която дипломацията да не е свързана с разузнаването и с контраразузнаването. И двете служби се занимават с анализиране на информация, с работа с чуждестранни партньори, със защита на националната сигурност и постигане на национални интереси. Не е прецедент, че и в България има тясна връзка между разузнаването и дипломатическата служба. Дори само ако погледнем последните скандали около изтичането на американска дипломатическа информация, виждаме, че тя също е разузнавателна информация и че дори минава отвъд допустимите граници със събирането на лична информация - кредитни карти, пътувания и т.н.

> С данни за разузнаването чиновници подхранват политическото си и медийно битие

Огласяването на имената няма ли да навреди не толкова на хората, които се очаква едва ли не "да си посипят главите с пепел", колкото на тези, с които те са, да го кажем, в контакти в съответните страни?

- Това, което беше направено с приемането на закона за досиетата и оповестяването на тази информация, е изключително голяма грешка. Дори ми е трудно да намеря думата, но нека го кажа - беше глупаво действие от страна на българските институции. Защото надали някой ще бъде изненадан, че в дипломатическата служба са работили хора, свързани с разузнаването. Проблемът е, че тази информация на всичкото отгоре се изнася с конкретни имена, псевдоними, с дати, с водещи офицери, връзки... Представете си, че в някои държави, в които все още има политически режими, това се следи достатъчно ясно. Предполагам, че те вече са направили анализите си кой от нашите хора с кого се е срещал, какви разговори са водили. А оттук е ясно - действително ще пострадат много хора, без ние дори да разберем за това. В това именно е огромната безотговорност на приемането на този закон. Между другото - във въпросния закон има един член, в който се казва, че когато тази информация може да създаде заплахи за националната сигурност и сигурността на гражданите, тя не се огласява.

Не се огласява? А ние всъщност я огласяваме?

- Очевидно е, че комисията по досиетата, в желанието си да е популярна, включително и в медиите, е решила да не прочете този текст на закона. Което наистина е изключително безотговорно. Изключително безобразие е това, което се прави!

Имам усещането, че се срамувате, също като мен, г-н Калфин. Греша ли?

- Аз също изпитвам силно неудобство, че българската държава, след като 20 години вече върви по пътя на демокрацията и е член на най-силните и престижни международни организации, продължава да се държи като една недоизрасла и комплексирана страна. Този закон ни води в точно тази посока.

Не очаквам Европа да не е имала информация кой работи в българските посолства. Очевидно не се придава кой знае какво значение на "агентурното минало", каквото и да значи това и неточно, и непремерено определение другаде, освен у нас. На кого е изгодно да вдигаме, извинете, много шум за нищо?

- Аз мисля, че приемането на закона за досиетата (и ми е много неприятно, че беше приет именно от предишния парламент, от който най-малко можеше да се очаква да приеме подобен закон, но... това стана факт!) до голяма степен отговаря на интересите на някои хора в България, които с досадната за всички тема за досиетата продължават да подхранват политическото си и медийно битие. Използват закона, за да се появят от време на време с позабравените си физиономии по медиите и да наругаят за пореден път държавата ни. Това, разбира се, е силно насърчавано от някои външни фактори и наблюдатели, които с голямо удоволствие получават тези информации, за които и днес си говорим. Помните, в първите демократични години имаше един скандал - т.нар. оня списък, който беше списък с български разузнавачи, предаден в турското посолство в София. Е, днес, а и вчера, и онзиден се случва същото. Но - в много по-голям обем!

Дали има надежда или опасност, вие ще определите какво е, друга страна да обяви своите пратеници - и дипломатически, и на националната си сигурност, по света?

- Няма такова нещо. Няма подобен прецедент. По принцип и дипломатическата служба, и разузнаването работят не "отвеждайки". В смисъл - не може да дойде нов човек, да създаде контакти и връзки, анализи на информация да направи, да има аналитична мисъл. Изведнъж просто не става - тези структури се изграждат в продължение на много години. И - много лесно може да бъдат разрушени. Както и виждаме, че се случва.

Добре, простично сравнение - изтеклите в "Уикилийкс" грами са заплаха за националната сигурност на САЩ, твърдят оттам. Огласените имена на наши хора, много от които - и днес в чужбина, не са ли още по-голяма, та даже несравнима заплаха за нашата си сигурност и стабилност?

- Огласените имена - по принцип, не са действащи служители или сътрудници на разузнаването. Те са били такива в миналото, даже при тях има смехотворни случаи на хора, които дори не знаят, че са записвани в подобни списъци. Не знам дали пряко е застрашена националната ни сигурност. Но това, което мога да твърдя, е, че действително инфраструктурата за събиране и обработка на информация, градена години, включително и в по-новите години, ще бъде ликвидирана с оповестяването на тази информация. А освен това не знам кой (защото и днес България има разузнаване, и - слава Богу!), та - кой днешен разузнавач ще работи спокойно, като знае, че след няколко, примерно - след десетина години или в края на кариерата му, някой си няма да се сети да заразмахва всичките тези неща по вестниците. За пореден път...

Т.е. говорим за посегателство срещу националната сигурност и срещу разузнавателната общност по света, в която са и българските разведки, нали така?

- Доколкото законът е приет от парламента, трудно е да кажем, че българският парламент работи срещу националната сигурност. Но с този закон, с тези действия действително се отслабва националната сигурност на България. Не съм чувал нито една държава да прави подобно нещо!

Мислите ли, години след многото поразии, нанесени със стриктното прилагане на закона за досиетата, че приемането му все пак не беше грешка?

- Единственото интересно в сегашната публикация са имената на хората, които претендират за "запазено място за демократи". Които ни казваха, че точно те ще ни донесат демокрацията. Че тях трябва да слушаме. Обиждаха всички останали например, че "сме далеч от демократичните принципи", и се докопаха до посланически места. А сега се оказва, че голяма част от тях са били служители не на разузнаването, а и на политическата полиция. На Шесто управление на ДС. Служители, които са писали доноси. Това, според мен, е най-интересното в този списък. И това са хора, които най-много твърдяха, че "на тях се крепи българската демокрация". Ето, виждаме за какво става въпрос...

Най-гръмогласни в България са най-гузните съвести.

- Винаги е така, винаги. Ако имат съвести гръмогласните...

> Ще пострадат много хора, което е огромна безотговорност

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

ИВАЙЛО КАЛФИН е роден на 30 май 1964 г. в София. Народен представител в 37-ото, 38-ото и 40-ото НС. Член на комисиите по външна политика и по бюджет и финанси. Учредител на Политическо движение "Социалдемократи". Заместник-председател на Съвместния парламентарен комитет България - Европейски съюз (1995-1997 г.); от 2002 до 2005 г. - секретар по икономическите въпроси на президента на Република България; от август 2005 г. - заместник-председател на Министерския съвет и министър на външните работи. Евродепутат от Групата на социалистите и демократите (С&Д) в Европейския парламент, изготвя социалдемократическата визия за финансовата реформа и бюджетните приоритети на Европейския съюз след 2013 г. Като член на Специалната комисия за политическите предизвикателства е докладчик от страна на Групата на социалистите и демократите в ЕП.

Общество

ЮРИЙ БОРИСОВ

Реакцията на парламентарната група на Коалиция за България срещу изявленията на министър-председателя и министъра на външните работи, че "трябва да се разделят" с дипломатите, служители на бившата Държавна сигурност, беше бърза, адекватна и политически задължителна. Няма член на БСП, който да поставя в един кюп политическите доносници, разработвали, притискали и шантажирали българската интелигенция, от една страна, и хората, работили за българското разузнаване и контраразузнаване, от друга. Няма член на БСП, който да не смята за нормално един български дипломат да събира и предоставя информация в полза на своята държава.

В същото време в позицията има текстове, които не могат да бъдат възприети еднозначно. Какво означава например, че "БСП подчертава, че зад огласените имена... стоят професионалисти... допринесли... за присъединяването на България към НАТО и Европейския съюз?" Това индулгенция ли е? Това разделяне на дипломатите, служили на ДС, на две групи ли е - на тези, които са работили за присъединяването към НАТО и всички останали?

Всеки дипломат е длъжен да работи за реализацията на политиката на своята страна. За реализация на идеите на своето правителство, независимо от коя партия произхожда. Ако българската държава в съответния период се стреми към НАТО, дипломатът също трябва да служи на тази кауза. Ако има други цели, дипломатът трябва да работи за тяхната реализация. За качеството на дипломата трябва да се съди по това, доколко енергично и професионално е изпълнявал стоящите пред него задачи, а не на какви цели е служил, взети откъснато и независимо от времето им. От тази гледна точка БСП трябва да застане зад всички дипломати, към които не е имало или няма професионални упреци, а не просто зад тези, които "са работили за присъединяването към НАТО и ЕС".

Второ, какво означава, че "разкритата от комисията информация е с давност повече от 20 години и нейната стойност има единствено и само морални измерения"? Тук явно се подчертава, че съответният дипломат трябва и може да носи само "морална отговорност", но не трябва да бъде подлаган на лустрация. За какви морални измерения става дума? Може би дипломатът трябва да се чувства морално отговорен, че е работил за своята държава, защото е била "комунистическа, тоталитарна" и каквито се сетите там епитети, слагани на предишния режим? Укоримо ли е било това негово служене? Ако то е било укоримо, тогава да продължим по аналогия - да изправим пред морален съд всички, които са работили срещу тероризма, просто защото държавата, на която са служили, е била еди каква си?

БСП трябва да е много внимателна с формулировките, защото и без социологически проучвания твърдя, че нейното не съвсем ясно отношение към недалечното минало има съществено значение за намаляване на обществената подкрепа, която получава.

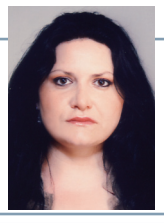

Светослав ЯНАКИЕВ

- Ало, "Бърза помощ", спешно трябва...
- Господине, нямаме пари за "Бърза помощ", нито за лекарства, ще ви разказвам приказки по телефона, може и да ви мине...

Въпроси за яснотата

Има ли бъдеще железницата

МАЯ ЙОВАНОВСКА

Управляващите подписаха вчера меморандум със Световната банка, чрез който ще бъде уредено финасовата институция да ни отпусне 600 млн. лв. Това означава нови дългове за държавата, и то към Световната банка, откъдето впрочем дойде Симеон Дянков. Твърди се, че тези пари ще бъдат използвани за съживяване на железопътния сектор, като ще отидат в двете компании - БДЖ и Националната компания "Железопътна инфраструктура". Заемът е "срещу реформи". Какво се крие всъщност зад споразумението за "реформи" със СБ? От месеци синдикатите алармират, че това не означава нищо освен яки съкращения на железничари. Очаква се за няколко години 9000 да загубят работата си, а вече 3000 останаха на улицата. Че на управляващите не са им необходими железничари, вече е повече от ясно, защото иначе щяха да си сложат за ръководители специалисти, дето разбират от тая работа. Самият транспортен министър Цветков вчера се опита да заобиколи темата със съкращенията, като нарече предстоящата социална брадва оптимизация.

От числата, които бяха оповестени, стана ясно и друго - че няма да има никакви реформи в мъчещите се да оцелеят години наред БДЖ и НКЖИ, а парите ще хвръкнат за покриване на стари задължения. А те са - загуби за 218 млн. лв., задължения към банките от 572 млн. лв. и още 171 млн. лв. към доставчици. И какво излиза - заем от 600 млн. лв. срещу дългове от близо 1 милиард. Кой кого ще погълне? И за какви реформи въобще ще стигнат парите, след като у нас 80 на сто от железния път е за основен ремонт, а влаковете са в плачевно състояние?

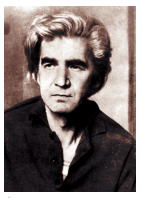
Всичко това се случва в навечерието на готвената от синдикатите ефективна стачка, която се очаква около Нова година. Хората, работещи в бранша, са против държавата ни да се заробви с такъв меморандум. Тежестта от последиците на подобно споразумение едва ли ще е само в огромните съкращения, защото тези хора отговарят за безопасността на движението и за живота на всички нас.

Управляващите са се заели и с друга реформа - да направят холдинг. От цялата работа намирисва на бъдеща приватизация на печелившите товарни превози. А именно те хранят железницата. И ако държавата остане само с пътническите превози, то на покъсен етап нищо чудно те да бъдат закрити. Защото отдавна я има възможността, ако някой частник иска, да може да получи лиценз за пътнически превози. От всичко, което се случва след идването на Борисовото правителство, личи пълно безхаберие за бъдещето на железницата. А дали някой е имал интерес от цялата тази работа, ще разберем след време.

Дамата 16

1904 - В СОФИЯ ПРЕДСТАВИТЕЛИ НА БЪЛГАРИЯ, СЪРБИЯ, СЛОВЕНИЯ И ХЪРВАТСКО СЪЗДАВАТ СЪЮЗ НА ЮЖНОСЛАВЯНСКИТЕ ХУДОЖНИЦИ „ЛАДА". На 23 февруари 1905 г. се конституира българската секция с председател Ярослав Вешин и секретар Харалампи Тачев, организирала втора Южнославянска изложба (15-16 август 1906 г.) в София и поела ръководството на съюза.

1916 - В ШУМЕН СЕ РАЖДА ИВАН ПЕЙЧЕВ (1916-1976), ПОЕТ И ДРАМАТУРГ.

През 1933 г. заради активно участие в дейността на ученическия стачен комитет и РМС е изключен от Шуменската мъжка гимназия без право да продължи образованието си. От 1939 до 1948 г. публикува епизодично произведения и сътрудничи на вестниците "Отечествен фронт", "Работническо дело" и "Стършел". През периода 1949-1955 г. работи като кадровик в Димитровград, библиотекар в Калофер. През 1958 г. дебютира като драматург с пиесата си "Ковачи на мълнии". През пролетта на 1959 г. написва пиесата "Денят след най-кратката нощ". От 1966 г. работи като драматург в Сатиричния театър в София. През 1967 г. е удостоен със звание "Заслужил деятел на културата". През 1974 г. е отличен с Димитровска награда за пиесата "Всяка есенна вечер". Автор е на стихосбирките: "Началото на деня", "Далечно плаване", "Лаконично небе", "Есен на брега", "Знаменатa са гневни" и др. Иван Пейчев умира на 9 юли 1976 г. в София.

1920 - ЗЕМЕТРЕСЕНИЕ В ПРОВИНЦИЯ ХАНСУ, КИТАЙ, СЪС СИЛА 7,8 БАЛА ПО РИХТЕР ПРИЧИНЯВА ГОЛЕМИ РАЗРУШЕНИЯ в 7 провинции, предизвиквайки редица скални свалачища и променяйки коритата на много реки. В резултат на петото най-смъртоносно земетресение загиват над 240 хил. души.

1920 - БЪЛГАРИЯ СТАВА ЧЛЕН НА ОБЩЕСТВОТО НА НАРОДИТЕ. Обществото на народите (ОН), известно и като Лига на нациите, е международна организация, съществувала между Първата и Втората световна война. Нейните цели са били понижение на степента на въоръженост, разрешаването на международни спорове и подобряването на световното благосъстояние. Фритьоф Нансен (1861-1930) лобира за членството на България. Той счита, че би могло да се помогне на България, ако тя влезе в Обществото на народите и получи финансова помощ. Страната става член на Обществото на народите на 16 декември 1920 г., получава 2 заема, които й помагат за излизане от следвоенната криза.

1934 - ТЪРЖЕСТВЕНО СА ЗАВЪРШЕНИ И ОСВЕТЕНИ СГРАДИТЕ НА СОФИЙСКИЯ УНИВЕРСИТЕТ И НА УНИВЕРСИТЕТСКАТА БИБЛИОТЕКА,

чието строителство започва на 30 юни 1924 г. Проектът е на френския архитект Бреансон, а със значителни подобрения по-късно участва и българският архитект Йордан Миланов. Във втория етап на строителството са завършени северното и южното крило по проекти на арх. Любен Константинов. Централната сграда на университета заема 18 624 кв.м площ, има 324 помещения, от които 65 са аудитории с около 6000 места.

1978 - В СОФИЯ УМИРА ЦАНКО ЛАВРЕНОВ (1896-1978), ХУДОЖНИК.

Роден е на 24 ноември 1978 г. в Пловдив. Завършва Френски колеж в Пловдив и частно художествено училище във Виена (1921-1922). През 1925 г. пътува до Италия да се запознае с изкуството на италианските художници. Заедно с Данаил Дечев и Витко Бабаков урежда шест съвместни изложби (1926-1929) - още при първата от тях картината му "Иконописецът" е откупена за градската художествена галерия. Сътрудничи на независимия информационен вестник "Победа" (1930-1936) и с илюстрации на списание "Детски живот" (1930-1947). От 1933 г. името му неизменно е свързано с оформлението на експозициите в Международния панаир, за целта една година по-късно заедно с Данаил Дечев и Златьо Бояджиев създават специално ателие. През 1963 г. е удостоен със званието "Народен художник". Лавренов живее в Пловдив до 1940 г., след това се установява в София. Националната художествена гимназия в Пловдив носи неговото име.

★ ДВЕТЕ АМЕРИКАНСКИ ЛЕВИЦИ, КОИТО НЕ СЕ ПОЗНАВАТ стр.2-3

ДУМА
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С

Монд дипломатик

LE MONDE diplomatique
българско издание

16 декември 2010, година 7, брой 12 (73) lmdbg@press.bg; bg.mondediplo@gmail.com www.bg.mondediplo.com 8 стр.

Перспективите пред големите икономики

Война на валутите, митове и реалност

На 21 ноември Ирландия поиска помощ от Европейския съюз и Международния валутен фонд (МВФ). Още на следващия ден спекулацията беше подновена, задвижена от страха да не би кризата да обхване и Португалия и Испания. Но ръководителите на страните от Г-20 не обещаха ли десет дни по-рано, по време на срещата си в Сеул, че ще се справят с положението, като дадат тласък на „силен, дългосрочен и балансиран“ растеж? Оттогава натрапчивите им вайкания са показателни единствено за крехкостта на международната валутна система.

Лоран Л. Жак*

EDUARDO ARROYO, 1983

РАЗТРЕВОЖЕН от повишаването на курса на реала спрямо американския долар и китайския юан, бразилският финансов министър Гидо Мантега е първият, който през септември би тревога, като заговори за *война на валутите*. Малко покъсно изразът беше използван и от генералния директор на Международния валутен фонд (МВФ) Доминик Строс-Кан: *Отнасям се напълно сериозно към опасността от война на валутите, макар тя да е в зародиш* (1).

Стряскащата формулировка препраща към Голямата депресия от 30-те години на XX в., изострена от конкурентните девалвации на валутите на основните икономики, засегнати по онова време от кризата. След това международната валутна панорама се промени: броят на главните действащи лица нарасна и бяха преразгледани правилата (*вж. карето на стр. 5)*. Целите обаче си остават същите: икономическият растеж и създаването на нови работни места продължават да зависят от меркантилните политики, улеснени от обезценяването на националните валути (2). Железният закон от вчера продължава да е в сила: държавите с по-слаби валути изнасят продукцията си по-лесно, тъй като тя е по-евтина.

(На стр.4-5)

*Преподавател в школата „Флетчър“, университет „Тафтс“ (Медфорд, Масачузетс), към групата НЕС (Жуан-Жоза), и автор на *Global Derivative Debacles : From Theory to Malpractice* (Глобален крах на деривативе: от теорията до лошата практика), World Scientific, Сингапур, 2010.

(1) Вж. интервю в *Монд*, 7 октомври 2010.

(2) Меркантилната политика благоприятства износа. Вж. Тил Ван Трек, „Пирова победа за германската икономика“, *Монд дипломатик - Дума*, 16 септември 2010.

Зад проектите на Социалистическата партия

Илюзията за пенсиониране по желание

Официално минималната възраст за пенсиониране ще стане 62 години. Автомобилната компания „Рено“ обаче обяви план за „доброволно пенсиониране на 58 години“ за работниците, заети с тежка работа. С други думи, компанията решава това, което законът отрича. Социалистическата партия и Френската демократична конфедерация на труда разработват една „голяма реформа“, която рискува да задълбочи неравенствата.

Анри Стердиняк*

ВСКОРОШНИЯ дебат за пенсионната реформа постепенно се постигна консенсус по един въпрос: че не са нужни повече дребни реформи „по параметрите“, а голяма реформа на системата. Франция трябва да мине към точкова система или, още по-добре, към система с т. нар. индивидуални партиди. Този проект, създаден от университетски преподаватели – Жак Бишот, Антоан Бозио и Тома Пикети (1), се подкрепя от широк спектър организации, от десницата та чак до някои леви – института „Монтен“ и председателя му Клод Бебеар (бивш

(На стр.6)

*Икономист, съавтор на *Manifeste d'économistes aterrés* (Манифест на смаяни икономисти), Les liens qui libèrent, Париж, 2010.

(1) Antoine Bozio, Thomas Piketty, *Pour un nouveau système de retraite. Des comptes individuels de cotisations financés par répartition* (За нова пенсионна система. Индивидуални сметки, финансирани чрез разпределение), Rue d'Ulm, Париж, 2008; Jacques Bichot, *Réforme des retraites, Vers un big bang?* (Реформа на пенсиите. Към голям взрив?) Institut Montaigne, Париж, 2009. Вж. за обратното мнение Henri Sterdyniak, „Retraites: à la recherche de solutions miracles...“ (Пенсии: в търсене на решения-чудо), *Revue de l'OFCE*, бр. 109, Париж, април 2009.

Тайна ревизия на Лисабонския договор?

„Берлинският консенсус“, наложен на Европа

По настояване на партньорите си на 21 ноември ирландското правителство поиска „помощ“ от Европейския фонд за финансова стабилност. Комисията, Европейската централна банка и Международният валутен фонд вече разработват план за спасяването на банките, чиято сметка обаче ще платят ирландците. Именно този механизъм, и то в още по-драконовски вариант, Германия възнамерява да увековечи чрез ревизиране на Лисабонския договор.

Бернар Касен*

БРЮКСЕЛ, Страсбург и Люксембург. Сред центровете, където всъщност се взимат решенията в Европейския съюз, вече не са единствено седалищата на Комисията, Съвета, Парламента и Европейския съд. Към тях трябва да се прибавят и три германски града – Франкфурт, където е разположена Европейската централна банка (ЕЦБ), Берлин, където прави своите изявления германският канцлер Ангела Меркел, и Карлсруе (област Баден-Вюртемберг), където заседава Федералният конституционен съд.

На няколко пъти, макар и с риск да обезсърчи Брюксел, съдът в Карлсруе постави препятствия пред прилагането на европейските договори. Ето как Договорът от Маастрихт влезе в сила едва през ноември 1993 г., а беше ратифициран още през 1992 г. от всички, с изключение на Германия, тъй като в съда беше подадена молба за отмяната му, отхвърлена чак на 12 октомври 1993 г. Наскоро, на 30 юни 2009 г., съдиите в Карлсруе смъмриха и Лисабонския договор, като подчиниха съвместимостта му с Германския всеобщ закон на съпътстващ закон, който трябваше да бъде гласуван от Бундестага и Бундесрата. Сред мотивите за решението им са осъждането на *структурния дефицит на демокрацията* на Съюза и напомнянето за *централната роля на националния парламент*, доколкото *Европейският парламент не е представителният орган на един европейски народ, чиито представители са депутатите*: студен душ за федералистките движения и партии в Европа (1).

Германо-немско партньорство

СПОРЕД германските политически ръководители този документ е сурово напомняне за конституционния ред. Това обяснява и изключителната предпазливост на Меркел, която не може да си позволи да бъде унижена от висшите магистрати в Карлсруе по толкова деликатен въпрос като този за Европейския фонд за финансова стабилност. Създаден спешно през май 2010 г., за да реагира, ако евентуално Гърция не може да изплаща дълга си, той ще съществува три години, тоест до края на 2012 г.

Този фонд, разполагащ с 440 милиарда евро (към които трябва да се прибавят и 310-те милиарда евро, които Международният валутен фонд може да изплати), беше създаден през май т.г. на междуправителствена основа, тоест без да е закрепен в договор, единствено с гаранцията на

(На стр.4-5)

*Журналист, автор заедно с Луи Вебер на *Elections européennes, mode d'emploi* (Европейските избори, инструкции за употреба), Editions du Croquant-Mémoire des luttes, Bellecombe-en-Bauges, 2009.

(1) Вж. Anne-Cécile Robert, „Où l'on reparle du „déficit démocratique“ (Къде се заговори отново за „дефицит на демокрация“), *Le Monde diplomatique*, септември 2009, и Bernard Cassen, „Le coup de semonce de Karlsruhe“ (Мъмрене от страна на Карлсруе), 2 септември 2009, www.medelu.org

СЛЕДИЗБОРЕН МАХМУРЛУК

Двете американски левици,

Одързостени от изборната си победа и радикализирани от движението „Чаено парти“, републиканците възнамеряват да наложат на Белия дом нови намаления на данъците и драконовски орязвания на разходите за социални нужди. Как да се противодейства на този валяк, след като в момента американската левица е разединена между активисти без политическа перспектива и реалисти без воля за действие?

РИК ФАНТАЗИА*

СЪЩЕСТВУВА ЛИ все още лява опозиция в Съединените щати? Притисната вдясно от конкуренцията на движението „Чаено парти“, Републиканската партия полага усилия да елиминира последните останки на умереност. Демократическата партия, посклонна да се откаже, отколкото да продължи да се бори, наблюдава как в лоното ѝ расте консервативно течение, което по нищо не се различава от републиканците, докато прогресивното ѝ крило е с вързани ръце от политическата система на финансиране, задължаваща го да не обижда хората с парите. Тогава къде е левицата?

Тя е все така жива вътре и извън двупартийната система. Ала в действителност в Съединените щати има две левици. И всяка от тях напомни съвсем наскоро, че трябва да се съобразяват с нея. Първата участва миналия юни в Социалния форум в Детройт, Мичиган, където петнадесет хиляди активисти, дошли от всички краища на страната, в продължение на пет дни засвидетелстваха готовността си *да съживят духа на световните социални форуми, да укрепят връзките между движенията* и *да задълбочат международната солидарност и общата борба.*

Социален форум в Детройт без участие на работници...

МАКАР че може би не постигна всички свои цели, това събиране позволи във всеки случай да се внесе малко добро настроение из мрачните улици на Детройт, където през последния ден манифестираха десет хиляди души. Това беше удобен случай да се постави на изпитание натрупаният от тях опит в условията на нароили се малки синдикални организации, сред които Конгресът на отхвърлените работници, Съюзът на домашните помощници, Съюзът на таксиметровите шофьори, Съюзът на работниците имигранти или Синдикалната мрежа на работниците на националния празник, както и на селскостопански работници и работници от сферата на ресторантьорството. В хода на състоялите се по време на форума тридесетина „народни събрания“ стотици работници можаха да покажат колко окаяни са условията им на живот и на труд, но и колко жизнена е съпротивата, която тези условия пораждат.

Левица като представената в Детройт има навсякъде по света. С тази разлика, че в САЩ тя е строго държана настрана от политическия дебат. Нито една от големите американски медии не спомена за съществуването на Социален форум в Детройт, докато през цялото лято вдигаха голям шум и за най-незначителното събрание на „Чаеното парти“, дори когато то събираше едва няколкостотин души.

Независимо от това маргиналният характер на тази левица не се дължи само на изолацията, на която я подлага политическата и медийната система. И докато форумът работеше в Детройт – историческата люлка на обявената за умряла автомобилна индустрия, която се възражда – посетителят на града можеше да се запита къде се бяха дянали работниците от този сектор. Броят им бе намалял драстично през последните години, но в Мичиган все пак бяха останали още петдесет хиляди, без да се броят пенсионерите, за които се смята, че са сто двадесет и осем хиляди. Никаква следа от работник от „Форд“ или от „Дженеръл мотърс“ из залите на форума и никакъв дори малък знак от „Юнайтед ауто уъркърс“ (ЮАУ), главния синдикат в бранша. Всъщност отсъствието на всички големи традиционни синдикати се набиваше на очи, макар че някои от техните членове бяха решили да посетят форума индивидуално.

Вярно е, че не ги бяха поканили на празника. Форумът, наситен с младежко присъствие и контракултура, отделяше повече внимание на тежките проблеми на околната среда и на глобализацията, отколкото на работниците от автомобилната индустрия. Зад масите на пресата, отрупани с купища издания, последователи на „Ню ейдж“ и продавачи на билков чай деляха мегдан с представители на дребни крайнолеви партийки и на групи от всякакви активисти. Трудовият свят, както казахме, беше представен главно от бедни и временно заети работници от сферата на услугите, предимно чернокожи, латиноамериканци и азиатци. В тези „хора от народа“, пренебрегвани от големите синдикални формирования, организаторите явно виждаха плодородната почва, върху която да се съживи радикалната левица.

Но как стои въпросът с другите работещи, тези, които все още имат някакъв статут? И какъв смисъл да се придаде на този статут, след като договореностите, които се съдържат в рамката му (постоянна заетост, право на синдикална дейност, социална закрила и т. н.), се разпадат под ожесточените атаки на работодателите? Придържайки се към едно все по-малко ефективно разграничаване между временно и постоянно заети работници, отговорните фактори на форума май сгрешиха.

През октомври другата поустановена американска левица привлече вниманието към себе си с впечатляващ събор във Вашингтон. По призива на няколко прогресивни организации, сред които първата синдикална конфедерация в страната –Американската федерация на труда и Конгрес на индустриалните организации, Националната асоциация за промоция на цветнокожи, Националният съвет на „Ла Раса“ и Националният гей и лесбийски център за действие, сто хиляди души се събраха в парка на Националния мол и за известно време изместиха вниманието от „Чаеното парти“. Работниците от автомобилната индустрия, които бяха дезертирали от Социалния форум няколко месеца по-рано, този път бяха многобройни. В кортежа ярко се открояваха многобройните участници със знаменца и фланелки с името на синдиката им „Юнайтед ауто уъркърс“.

Беше хубав топъл съботен ден с хиляди работници, бели и чернокожи, мъже и жени, членове на различни синдикати. Освен „Юнайтед ауто уъркърс“ участваха синдикати на служители и работници от сферата на услугите – като Международния съюз на служителите от услугите, от транспорта, от публичния сектор – като Американската федерация на щатските, областните и общинските служители, от правителството, както и синдикати на преподавателите.

Градински пикник във Вашингтон

ТОВА многолюдие се държеше по съвсем различен начин от онова в Детройт. Те седяха възпитано, щастливи, че могат да завързват познанства, и слушаха много внимателно изказванията. На трибуната на мемориала „Линкълн“ се редуваха конгресмени демократи, изтъкнати медийни личности и синдикални ръководители в един отлично режисиран сценарий, който допускаше спорадични изблици на гняв, насочени само срещу републиканците, но никога срещу капитализма. Сякаш в желанието си да се избегне на всяка цена възпламеняване на духовете организаторите се въздържаха от улични манифестации или от изкушението да споменат каквато и да е политическа неотложност. Трябва да се каже, че организациите, които бяха свикали събора, се представят главно като групи за натиск в Конгреса, доставчици на средства и режисьори на кампании на прогресивни кандидати демократи.

През последните десетилетия, когато социалната им база понасяше тегобите на закриванията на фабрики, на делокализациите и антисиндикалните действия на работодателите, тези синдикати и сдружения почти не проявяваха склонност да насърчават настъпателни действия. Близки до Демократическата партия, те често общуваха с властта, с което се обяснява защо не рискуваха да влязат в сблъсък с нейните представители (1). Протестиращите във Вашингтон – повечето дошли с автобуси, наети от работническите организации и от групите за защита на гражданските права – изтъкваха с гордост, че са американци. Техният събор напомняше повече градински пикник, отколкото работническа демонстрация.

Пропиленият шанс

Изборите на 2 декември завършиха с безпрецедентно републиканско цунами, невиждано от...1938 г. Как да се обясни този поврат две години след изборния триумф на Барак Обама?

ЕРИК КЛИНЕНБЕРГ
ДЖЕФ МАНДЗА*

МАНДАТЪТ, който Барак Обама получи през 2008 г., му бе даден, за да промени коренно американската социална и икономическа политика. Обещание, което тогава беше приветствано с експлозия от радост. Две години покъсно, когато демократите понесоха поражението на изборите, се налага констатацията, че онзи исторически момент бе пропилян.

По време на кампанията си Обама обещаваше да управлява с дързост и да върне надеждата на хората, като промени традиционните параметри на изборната борба. За разлика от Албърт Гор и Джон Кери той успя да мобилизира широка мрежа от активисти, която доби всички характеристики на масово движение. Срещу съперничката си Хилари Клинтън той разполагаше с подкрепата не само на чувствително мнозинство от прогресивно мислещи избиратели, обикновено скептично настроени, но и на много милиони млади хора, запленени от волята му за промяна.

На другия ден след избирането на Обама за президент ръководителят на кампанията му продължаваше да уверява, че новата администрация ще прегърне политическата възможност, която ѝ се предлага, защото, подчертаваше той, *ще бъде жалко, ако от една толкова голяма криза не се извлече поука*. Това означаваше, че тя ще бъде използвана, за да се преобрази системата – реформа на финансите, на здравеопазването, на медиите, разработване на „пакет“ от икономически мерки, насочени към създаване на работни места и ремонт на разпадащите се инфраструктури, закриване на „Гуантанамо“, прекратяване на несправедливите и безполезни войни, започнати от администрацията на Джорд У. Буш без перспектива да ги спечели.

Когато Обама пое функциите си на президент, повечето политолози сравняваха положението, в което се оказа, с това, което бяха наследили двама други забележителни президенти – Франклин Рузвелт и Роналд Рейгън. Те бяха дошли на власт в условията на криза, гръмко обявявайки, че отговорността за сътресенията, които преживява страната, носят техните предшественици и че само една нова политика ще прекрати тези сътресения. През „първите сто дни“ на Рузвелт се предприемат комплексни мерки с широк обхват. Те слагат край на свободния обмен и на закрилата на големите богатства, които бяха хвърлили страната в катастрофата от 1929 г. Въпреки че първоначалните ѝ действия се оказват недостатъчни да укротят Голямата депресия, те поставят основите на „втори Нов курс“ (New Deal), синоним на възродено благоденствие, на устойчив растеж и на преразпределение (частично) на богатствата в полза на бедните и на средната класа.

Макар че стъпките, предприети от Роналд Рейгън в началото на 80-те години, бяха антипод на тази политика поради своя волунтаристичен и безкомпромисен характер, те направиха впечатление. Пред лицето на кратка, но тежка рецесия, която увеличи безработицата с над 10% и предизвика двуцифрена инфлация, човекът – олицетворение на завръщането на „американското величие“ (America is back), отсече, че преразпределението, осъществено от Новия курс, е обезсърчило индивидуалната инициатива. Като повтаряше, че *държавата е проблем, а не решение*, той заглуши обществения дебат по начин, който му позволи да наложи голямо намаление на данъците, сериозно орязване на държавните разходи и дерегулация, чиито последици продължават да се усещат и днес. Едно консервативно политическо мнозинство, което беше озаптено само през първите две години от управлението на президента Бил Клинтън (1993-1995), закотви Съединените щати вдясно за четвърт век (2).

ТОЧНО както Рузвелт и Рейгън, президентът Обама можеше да докаже, че радикална промяна в ориентацията не е въпрос на избор, а необходимост. Можеше да извлече полза от дълбокото дискредитиране на републиканците и да стъпи на собствен терен. Но той не направи нищо, предпочете да играе ролята на посредник, служейки си с изтънчена любезност и постоянно ръководен от грижата да не притисне противниците си. С една дума той искаше да *договори* промяната, а не да я наложи.

* Професор по социология в „Смит колидж“ в Нортхемптън, Масачузетс.

* Професори по социология в Нюйоркския университет.

ЗА ДЕМОКРАТИЧЕСКАТА ПАРТИЯ

koumo не се познават

По-голямото внимание, на което се радва тази по-институционна левица, не означава, че „незабележимата“ левица – тази от Социалния форум, няма влияние: групите, които я съставят, играят роля, която съвсем не е за подценяване в стотици американски градове, със способността си да изграждат активни мрежи и да противодействат на местните власти.

В много случаи акциите им завършват с конкретни резултати. Съюзът на домашните помощници например след успешна кампания принуди щата Ню Йорк да приеме принципа, залегнал в закон, който признава на двеста хиляди домашни помощници основни права, като заплащане на извънреден труд, забрана на дискриминацията срещу тях и възможност да противодействат на неправилно уволнение. Силата на тези колективи се крие в тяхната независимост и в белязаната им с прагматизъм борбеност, които им позволяват да се концентрират върху конкретни цели и да мобилизират широк кръг активисти с различна ориентация.

DAVID BUTOW. - Уолстрийт, Ню Йорк, 2006

Слабото им място е, че доста често ограничават амбициите си в секторни борби, без едно по-широкото разбиране за социална цялост. Например, стратегията да се предяви искане за интегриране на отхвърлените, без да се държи сметка за общата деградация, разяждаща трудовия свят, води в крайна сметка до все по-ограничени и дори неизпълними споразумения. Този недостатък е свидетелство за тенденция, наследена от Студената война, която се изразява в непознаване на истинското състояние на класовите отношения в САЩ и в задоволяване с повърхностен социален анализ. Макар че невинаги позволява светът да бъде разбран в цялата му динамика и сложност, марксизмът би могъл да предложи в това отношение безценна помощ.

Тези базови организации успяха да привлекат доста много „цветни“ работници в Детройт – нещо, с което ръководителите на Социалния форум често се хвалеха. Преобладаващата част от белите, които се срещаха на мястото на събитието, принадлежаха към образованата средна класа, което осигуряваше „пъстротата“ на събитието, но не и неговия социален плурализъм. Вярно е, че отсъствието на бялата работническа класа на предишния форум през 2007 г. в Атланта (2) беше доста осезаемо.

Някои водещи фигури на радикалната левица, язвителни коментатори на американския социален живот, изразяват тревога от слабата представителност на белите работници в движението. Като решение някои препоръчват *белите другари да се заемат с организирането на белите и бедни другари* (3). Странно разбиране, което по-скоро е склонност да се черпи опит от расизма, отколкото да се работи за преодоляването му...

Главната трудност на двете американски левици се обуславя от факта, че те съществуват в атмосферата на една политическа култура, в която господстват най-големите мултинационални компании на планетата. Ала в известна степен слабостта им се обяснява и с ограничеността на собствените им социални перспективи. За едните призванието на работниците е да се борят по-скоро срещу маргинализирането им, отколкото срещу експлоатирането им, а за другите – по-скоро да ходят на пикник, отколкото да се борят…

(1) Вж. Rick Fantasia, Kim Voss, *Des syndicats domestiqués. Répression patronale et résistance syndicale aux Etats-Unis* (Опитомени синдикати. Работодателска репресия и синдикална съпротива в САЩ), Raisons d'agir, Париж, 2003.

(2) Вж. Jackie Smith, Jeffrey Juris et Social Forum Research Collective, „We are the ones we have been waiting for. The US Social Forum in context“ (Ние сме тези, които чакаха себе си. Социалният форум в САЩ какъв, какъвто е), *Mobilization*, том 13, бр.4, декември 2008.

(3) „It's time to experiment“ (Време е за експеримент), Organizing Upgrade, април 2010, www.organizingupgrade.com

LE MONDE DIPLOMATIQUE
Превод Методи Кръстев

на президента Обама

Да видим, например, какво направи новата администрация с финансовия сектор, който беше виновен за дълбоката криза през 2008 г. В момента, когато Обама пое президентските си функции, силното раздразнение, предизвикано от премиалните, които титаните от Уолстрийт си бяха раздали, и фантастичните разходи, направени от държавата за спасяване на търговските банки и на техните богати клиенти, никога не е било толкова единодушно и осезаемо. В никоя друга демократична страна държавните ръководители не са обогатявали така явно най-богатите и не са пожънвали в замяна такъв разгул на убийствени финансови продукти. Възможността да се направи връзка между социалните неравенства и рухващата банкова индустрия беше съвсем реална, като зрял плод, чакащ да бъде откъснат. Това беше моментът да се премине в настъпление.

Вместо да бичува неолибералния режим за предизвиканото от него рухване, Обама му направи мили очи. Първото нещо, което му се стори най-спешно за управлението на икономиката, беше да вземе на работа двама висши шефове от Уолстрийт – Лари Съмърс и Тимъти Гайтнър. И двамата носеха част от голямата отговорност за решенията, изправили страната до стената. В същото време новата власт пренебрегна икономисти като Пол Кругмън и Джоузеф Стиглиц, предлагащи напредничави мерки. Обама и съветниците му продължиха крайно непопулярната политика на спасителни финансови инжекции за банките, начената от администрацията на Буш, без да я променят съществено.

И ако програмата за спасяване на банките, разработена през 2008 г., предизвика вълна от негодувание из цялата страна, в известна степен това се дължеше на констатацията, че изискванията на „свещените крави“ се оказаха по-важни от нуждите на техните жертви. В по-голямата си част компаниите, подхранени от Държавния резерв, не трябваше да чакат дълго, за да подновят рекордните си печалби. На 27 октомври 2010 г. агенция „Блумбърг“ обяви, че „Голдман Сакс“ е натрупала достатъчно средства, за да изплати средно по 370 706 долара като бонус за всеки от служителите си. И тъй като тази сметка включваше и базовите служители, които не са така щедро възнаградени, ръководните кадри очевидно бяха прибрали доста по тлъсти суми.

Не така стояха нещата за простия работник. Спиралата на безработицата клонеше към 10%, когато Обама се нанесе в Белия дом, за чернокожите на 20 и повече години тя достигаше 17%. Но тези данни се отнасят за хората, които все още не са загубили всички надежди. В Милуоки например неотдавнашно проучване показа, че 53% от чернокожото население (и 22% от бялото) са били без работа през 2009 г. (3). Конфискациите на недвижимо имущество, стопяващите се спестявания и дълбоката социална несигурност се превърнаха в норма. Обещанията от Барак Обама мерки, които да помогнат на свръхзадлъжнелите дребни собственици да предоговорят заемите си със спасените от данъкоплатците банки, се оказаха крайно недостатъчни.

Какво прави правителството, за да облекчи съдбата на човека от улицата? За сега най-голямото му усилие се изчерпва с наливането през зимата на 2009 г. на 787 милиарда долара за съживяване на икономиката. По време на кампанията си в средата на мандата Обама и демократите справедливо изтъкнаха, че американците щяха да се още по-зле, ако този „пакет“ не беше приет, нямаше да я има, например, автомобилната индустрия. Отчитайки големия брой избиратели, които не се чувстват по-добре в сравнение с преди две години, републиканците направиха печеливш ход, натяквайки, че планината от милиарди преди всичко е увеличила държавния дълг.

ПРОВАЛЪТ (доста относителен) на съживяването на икономиката чрез отпускане на средства свидетелства за отказа на Обама да защитава ясно и на висок глас убежденията, заради които беше избран. Реформата на финансите въведе някои малки подобрения, но не промени катастрофалната система, основана на принципа твърде големи, за да фалират“, който насърчи много финансови компании да станат още по-лакоми. В действителност новите закони правят икономиката още по-зависима от големите банки, отколкото през 2008 г., поради факта, че оставайки по-малко, те са натрупали по-голямо могъщество.

Това отчаяно търсене на консенсус се проявява и в най-голямото политическо постижение на Обама: реформата на системата на здравеопазването (4). Журналистът от списание *Ролинг Стоун* Мат Таиби изтъкна стратегическата грешка на администрацията по този въпрос. Като се отказа още преди започването на преговорите от едно единствено здравно осигуряване, държавата се лиши от всякаква възможност да маневрира за изграждането на достъпна система за обществено осигуряване.

Резултатът е реформа, основана на принципа за „личния договор“, който задължава всеки индивид да подпише частна полица, независимо от цената и качеството ѝ – зле обмислено задължително плащане, обявено за неконституционно от консерваторите (5). Двадесет щата депозираха съдебни искания срещу новите разпоредби, а много губернатори републиканци (броят им се увеличи след 2 ноември) вече обявиха, че няма да ги прилагат. Привържениците на реформата напразно повтаряха, че с нейното разгръщане системата ще създаде по-щедри условия, но изобщо не се знае дали тя ще надживее първия мандат на Обама.

Следователно не е чудно, че част от младите избиратели, които преди две години бяха толкова ентусиазирани, сега отказаха да гласуват (младите хора на възраст между 18 и 29 години на 2 ноември 2010 г. бяха едва 11% от гласоподавателите, в сравнение с 18% преди две години). Икономическата стагнация имаше разрушителен ефект върху младежите под 24 години, току-що завършили университета. При тях безработицата от 3% през декември 2007 г. достигна почти 10% тази есен. И все още няма никаква програма, която да им помогне да излязат от това положение. Колкото до обещанията за реформа в медиите и интернет, които събудиха голям интерес сред младите, те останаха само на книга. Като кандидат Обама беше декларирал своята привързаност към идеята за неутралност на Мрежата, т.е. всеки да има пълноправен достъп до нея, без дискриминация. Той също се беше ангажирал да инвестира във високоскоростен интернет, за да даде възможност на американците, които плащат по-скъпо от европейците за услуга с по-лошо качество, да навакса изоставането си. Но под ръководството на Джулиъс Дженачоуски, стария му приятел от Университета, Федералната комисия по комуникации възприе духа на новата администрация, като се впусна в безкрайни двустранни преговори и се показа по-сговорчива с операторите, отколкото с потребителите.

Предизборната кампания на Обама съживи прогресивно мислещите американци. Но след това победителят се отнесе с пренебрежение към масовото движение, което му помогна да победи. Много от предишните му привърженици дадоха да се разбере, че не може повече да разчита на тях.

(1) Вж. Жером Карабел, „Демократическата партия – на власт за 20 години?“, *Монд дипломатик*, декември 2008.

(2) Тази ориентация не налагаше непременно републиканците да имат парламентарно мнозинство. Десетки конгресмени демократи, в повечето случаи от Юга, се присъединиха към главните насоки на Роналд Рейгън, а след него и на Джордж Буш – баща и син.

(3) Вж. Christina Spiewak, „Study shows Milwaukee unemployment for black men at record high“ (Проучването показва, че безработицата в Милуоки сред чернокожите е рекордно висока), The Badger Herald, Madison, 25 октомври 2010, http://badgerherald.com

(4) Вж. Оливие Апе, „Когато САЩ преправят здравеопазването си“, *Монд дипломатик* в *Дума*, 20 май 2010.

(5) Вж. Matt Taibbi, „Sick and wrong“ (Болно и грешно), *Rolling Stone*, Ню Йорк, 5 април 2010, www.rollingstone.com.

LE MONDE DIPLOMATIQUE
Превод Методи Кръстев

ТАЙНА РЕВИЗИЯ

„Берлинският консенсус“,

(От стр. 1)

шестнайсетте членки на еврозоната. От този момент след Гърция няколко държави, въвели единната валута, служебно бяха записани от останалите правителства и от финансовите пазари в списък на потенциалните „бенефициенти“, чакащи спешна „помощ“ от този механизъм: Ирландия и Португалия са първи в списъка, плътно следвани от Испания и Италия.

В името на принципа за предпазливост по време на Европейския съвет от 28 октомври т.г. Меркел наложи на партньорите си нещо, което много от тях сметнаха за екстравагантно: ревизия на Лисабонския договор, който толкова мъчително влезе в сила по-малко от година по-рано (на 1 декември 2009 г.), след седемгодишно отлагане. Какво цели канцлерката? Да „бетонира“ юридически стабилността на фонда и след 2012 г., като го включи в договора.

Но загрижеността ѝ не е само от правно естество. Тя възнамерява да обвърже с драконовски условия прибягването до този механизъм, който спасява не толкова държавите, колкото кредиторите им. Според нея така ще бъдат защитени индустриалните и финансовите интереси на Германия, която ще бъде отслабена ако се разпадне еврозоната. Идеята е проста: *да размахаме под носа на международните кредитори проекта, да ги принудим да поемат своята част от отговорността за преструктурирането на държавните дългове, и то сега, когато (...) все още разполагат с всички структурни силови средства, чрез които могат да предизвикат нова спекулативна буря и да принудят правителствата да бъдат още по-отстъпчиви*, обяснява икономистът Фредерик Лордон (2).

Карлсруе се притичва на помощ на Берлин именно в рамките на едно навременно германо-немско партньорство. Този „Берлински консенсус“ няма защо да завижда на Вашингтонския, чиито горчиви плодове вече вкусиха държавите от Латинска Америка, Африка и др. В това отношение не е случаен фактът, че Международният валутен фонд (МВФ) е тясно обвързан с операцията.

Въпреки че не е предвидено проектът да влезе в действие преди 2013 г., всички правителства са съгласни, че трябва да бъде изготвен възможно най-бързо, тъй като и най-слабото колебание ще има незабавен ефект върху поведението на финансовите оператори, които диктуват условията си на държавите. Не без основание те ще направят прочит с обратен знак на разпоредбите, които формално ще влязат в сила най-рано след две години. Ето защо на 28 октомври т.г. Европейският съвет определи 10 декември 2010 г. за краен срок за изготвянето на два доклада, по които ще трябва да се произнесе: единия – за съдържанието на ревизията на договора, за който отговаря Европейската комисия; другия – за условията на изпълнението на преработката на договора, поверен на председателя на Европейския съвет Херман ван Ромпой. Именно за тези условия става въпрос тук.

Правителствата в Съюза на драго сърце биха пропуснали да изпълнят изискването на Германия за ревизиране на Лисабонския договор съобразно законодателството. Повече от съмнително е дали ако държави с размерите на Малта или Латвия бяха изразили възражения поради местните си закони, големите държави щяха да се загрижат по този въпрос.

Примерът с Ирландия напомня на непокорните, че едно „не“ на референдум – за Договора от Ница през 2001 г. и за Лисабонския през 2008 г. – ще се смята за неправилно. В други държави (като Франция и Нидерландия) парламентът подменя волята на народа. За сметка на това в Берлин никой не се шегува нито със съда в Карлсруе, нито с германския икономически модел.

Този път не трябва да се греши, ако искаме договорът да бъде ревизиран без излишни сътресения и това да не доведе до финансова криза, която да застраши еврото. Това е деликатната задача на Ромпой. Първата насока за линията, която трябва да следва, му беше дадена от Никола Саркози, който разчита на *юридическата изобретателност* на европейските служители (3). В превод – да се избягват формите на ратификация, които изискват провеждане на референдум, дори в една държава. В идеалния случай всичко трябва да се реши на правителствено ниво, извън обсега на избирателите и парламентите. Но въображението на юристите може да се развихри единствено в рамките на правилата за ратифициране, заложени в чл.48 на Договора за Европейски съюз (ДЕС), който заедно с Договора за функциониране на Европейския съюз (ДФЕС) съставлява Лисабонския договор (*вж. карето*). В този член се предвиждат няколко процедури: една за обикновена ревизия и други, наричани „опростени“.

Одобрен не означава ратифициран

ОБИКНОВЕНАТА процедура за ревизиране, която се използва за мащабни промени или за такива, които засягат разпределението на властта в Съюза, беше използвана за покойния Договор за европейска конституция (ДЕК), който напълно се припокрива с изработения през декември 2007 г. Лисабонски договор. Той включва следната последователност: свикване и провеждане на конвент, провеждане на междуправителствена конференция (МПК) въз основа на заключенията на конвента, подписване и ратифициране (от парламента или чрез референдум). Можем да си представим, че подобен сценарий – тежък, бавен и преди всичко рискован – няма да спечели благоразположението на Ван Ромпой.

Тогава остават опростените процедури. Те са две, като общото между тях е, че могат да променят цялостно или частично само договора за функционирането

От Рим до Лисабон

ЛИСАБОНСКИЯТ договор има само седем члена, чрез които всъщност се променят Договорът от Маастрихт (1992 г.) и Римският договор (1957 г.). Ето защо новата структура на европейските договори може да бъде представена по следния начин: от една страна, Договорът за Европейски съюз (ДЕС) е наследник на Договора от Маастрихт и съдържа 55 члена; от друга страна, Договорът за функциониране на Европейския съюз (ДФЕС) е наследник на Римския договор и съдържа 358 члена. Той има отношение на първо място към политиките на Съюза.

Война на валутите,

(От стр. 1)

Обстановката на международната валутна сцена се нагорещява. Масирана, но безперспективна намеса от септември т.г. на Японската централна банка, за да отслаби йената; избирателен контрол над обменния курс при влизането на капитали в Бразилия и Тайланд; масов вот в Камарата на представителите на САЩ в края на септември в подкрепа на закон, налагащ мита на държавите, които умишлено обезценяват валутите си (явно срещу Китай); мащабно инжектиране на пари в американската икономика от страна на Федералния резерв, довело до понижаване курса на долара и т.н. Някои възроптаха. Всички главни действащи лица тайно искат паричната им единица да е слаба, за да се поощри икономическият растеж. В тази игра обаче никой не печели: девалвацията на една валута води до оскъпяване на останалите. Дали „войната на валутите“ вече не е започнала?

В периода 1944–1971г. със споразуменията от Бретън Уудс бяха поставени основите на *нов валутен ред*, предназначен да предпазва света от кризите, които го опустошиха в периода между двете световни войни. Създаден беше МВФ с основна задача да управлява – заедно с централните банки – международната валутна система. Обменните курсове зависят от долара, който пък се индексира директно спрямо златото (при курс 35 долара за унция). Всяко отклонение с повече от 1% на която и да е валута от паритета ѝ спрямо долара и златото води до намеса на централната банка на съответната държава. Разбира се, тази структура на няколко пъти се пропука: основно в случаите на девалвация – необходимо напасване на относителната стойност на валутите, с цел да се осигури стабилността във времето на тази система, като се възстанови равновесието на плащанията.

От 1958 г. основните държави в Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) премахват валутния контрол над търговските операции (внос и износ на блага и услуги), като в същото време запазват контрола си над движенията на капиталите: стабилният растеж променя международния икономически пейзаж, а валутната система, замислена за периода след войната, вече е остаряла.

През 1971 г. САЩ едностранно отменят конвертируемостта на долара спрямо златото при цена от 35 долара за унция (3), с което официално девалвират зелените банкноти. На свой ред основните индустриални държави оставят валутите си да се „колебаят“ в зависимост от търсенето и предлагането: вече не централните банки, а валутният пазар определя курсовете. Говори се обаче и за „мръсни“ колебания, тъй като банките масирано се намесват, за да насочват обмените курсове. Постепенното отслабване на валутния контрол принуждава централните банки постепенно да се откажат от пълновластното си господство над обменните курсове.

При всички положения обаче те вече нямат избор. Днес предпочитаното им оръжие – валутните резерви – вече е само капка в морето на валутните пазари, чийто дневен оборот надвишава 4000 милиарда долара, тоест пет пъти повече от натрупаните резерви от всички централни банки в еврозоната. По-малко от 5% от транзакциите, които се регистрират в тях всекидневно, са търговски операции. Останалите 95% са спекулативни движения на капитали. При тези условия за централните банки е почти невъзможно да обръщат тенденциите (били те възходящи или низходящи).

В най-добрия случай те могат да се надяват на забавяне на поскъпването на валутите си, като масово трупат долари. Именно това се наблюдава от дълго време в Азия: довчера с японския тежкотоварен камион (с повече от 1000 милиарда долара в резерв), а днес изместен от Китай (с повече от 2500 милиарда долара), плътно следван от Южна Корея, Тайван, Хонконг, Сингапур и Малайзия. Разбира се, бързо развиващите се страни – т.нар. БРИК (Бразилия, Русия, Индия и Китай), Мексико, Тайланд, Индонезия и Южна Африка – продължават да ограничават движението на капиталите, с което запазват минимален контрол над обменните курсове, но същият се стопява с увеличаването на либерализацията на пазарите.

На принципа на скачените съдове

ЗА НАЧАЛО на войната (ако изобщо може да се говори за война на валутите) се смята решението на Китай от 90-те години на XX век да обвърже валутата си с долара. С тази мярка трябваше да се спре поскъпването на юана и така да се стопи търговският излишък на Китайската империя (4). По онова време китайската икономика препуска. Рекордният ѝ годишен растеж (между 10 и 12%) благоприятства бума на износа ѝ, самият той стимулиран от делокализациите и сделките с подизпълнители на американски, японски и европейски многонационални компании. При едно симетрично движение обаче колкото повече се увеличава търговският излишък на Китай, толкова повече нараства дефицитът на САЩ – явление, което се обяснява с все по-голямото натрупване в Китай на долари, които се инвестират в американски съкровищни бонове.

Ето как Пекин изкуствено поддържа обменен курс, който във все по-малка степен уравновесява приходите от износа и разходите му по вноса. Иначе казано, страната финансира износа си, като облага с високи мита чуждата продукция. Тази практика принуди САЩ и Европейския съюз да поискат поскъпване на юана с 30 до 40%. Китайските власти възразиха, че подобно решение ще доведе до фалит на много предприятия и увеличаване на безработицата и социално напрежение, а това според тях са по-щекотливи проблеми от недоволството на партньорите им. Китай пък наскоро осъди американския либерализъм в данъчната и валутната област и упрекна САЩ, че са в основата на дисбаланса, разтърсващ световната икономика.

Търговските партньори на Пекин обаче могат да решат да му наложат ответни митнически мерки: тогава войната на валутите ще се превърне в търговска война. Този сценарий е напълно възможен в контекста на анемичния икономически растеж, тъй като традиционните политики за икономическо съживяване – като например понижаването на основните лихвени проценти, придружено от бюджетни дефицити – вече не са ефикасни. Все пак Китай постепенно променя валутната си политика. Страната експериментира и с интернационализацията на юана, като разреши пускането на облигационни емисии в китайска валута извън собствените си граници. Това е знак, предвещаващ постепенно отслабване на валутния контрол, към какъвто се стремят САЩ – курсът на юана ще се колебае в по-широки граници и постепенно ще поскъпне спрямо зелените банкноти.

Все пак, към първата по-скоро класическа ос на противопоставяне (Китай–останалия свят) се очертава и втора, не толкова видима, но също толкова обезпокоителна, а именно възходът на една неуловима армия спекуланти: *кери трейдъри*.

Както вече видяхме, управителите на централните банки на държавите от ОИСР отстъпиха властта си над обмените курсове на неконтролируемите легиони от управители на пенсионни фондове, търговски банки и спекулативни фондове, без да забравяме пословичната г-жа Уатанабе –

НА ЛИСАБОНСКИЯ ДОГОВОР?

наложен на Европа

му, но не и ДЕС. Едната от тях, тази за „свързващите клаузи“, които тук само припомняме, може веднага да бъде изключена като възможност, тъй като тя беше силно разкритикувана в решение на съда в Карлсруе от 30 юни 2009 г. За сметка на това чрез другата може да бъде постигната желаната цел. Тя засяга част III на договора, посветена на вътрешната политика и действията в рамките на Съюза.

Според чл.48-6 на ДЕС разпоредбите на част III могат да бъдат променени пряко от Европейския съвет с пълно единодушие, без да е необходимо да се свиква конвент или МПК. Да, няма грешка: промените могат да са преки, без ратифициране! Както обяснява Етиен дьо Понсен, дипломат и авторитет по въпросите, свързани с европейските институции, *така предлаганите ревизии трябва да бъдат „одобрени“ (не „ратифицирани“) от всички държави членки според съответните конституционни правила. В действителност разликата между „одобрение“ и „ратифициране“ е малка и в някои случаи най-вероятно няма да се изисква формалното одобрение от националния парламент на текстовете, а само неговото разрешение, дадено на правителството* (4). Ето защо за Ван Ромпой е излишно да мобилизира с големи финансови усилия армии от юристи в Брюксел. Най-обикновен прочит на Лисабонския договор ще му донесе отговора, който желае. Или поне на пръв поглед…

Защото юридическата обосновка е едно, а демократичната легитимност – съвсем друго. Особено за френските граждани, които през 2005 г. масово отхвърлиха ДЕК. През февруари 2008 г. обаче по инициатива на Саркози парламентът смело наруши това решение, като ратифицира Лисабонския договор. Ето как договор, приет чрез потъпкване на суверенитета на цял един народ, може да се сдобие с нови клаузи, които ще направят суверенитета още повече за посмешище. Всъщност повече от ясно е, че бъдещият Европейски фонд за финансова стабилност няма да бъде обикновена мярка за управление на еврозоната.

Доказателството ни предоставя ирландското правителство, което, макар и на прага на фалита, отчаяно се бори до 21 ноември, за да избегне прибягването до спешния механизъм, създаден през май 2010 г. Тоест до опростения първообраз – дори не толкова ангажиращ – на бъдещия фонд. Ирландското правителство с право виждаше в него потъпкване на суверенитета му, тъй като го поставяше под попечителството на Комисията, на ЕЦБ и на МВФ. Ирландският министър на предприятията, търговията и изобретенията Бат О’Кийф, заяви по този въпрос: *Тази страна много трудно извоюва суверенитета си и правителството ѝ няма да се откаже от него в полза на когото и да било* (5). Той напълно осъзнаваше, че Съюзът е на път да отнеме властта от правителствата, отговорни за действията си пред народите си, и да я даде на „някой си“, тоест на триото, цитирано погоре, чиято обща характеристика е, че се отчита единствено пред финансовите пазари. На всичкото отгоре един от членовете на това трио, а именно МВФ, дори не е европейска институция…

При тези условия не трябва да се прибягва до опростената процедура за ревизиране, а до обикновената – с всичките ѝ ограничения, тъй като става въпрос за разпределението на властта в самия Съюз по начина, предвиден в ДЕС. Ето защо напълно логично битката, която ще се проведе по повод преработката, поискана от Меркел, би трябвало да бъде политическа. Правителствата обаче ще направят всичко възможно да заобиколят нужните разисквания или да ги ограничат до въпроси, свързани с финансовата техника за отпускане на една почти хуманитарна „помощ“ за държавите от периферията на ЕС. И ще им бъде много по-лесно, ако повярват, че няма да им се наложи да се съобразяват с изискванията на фонда. Това, както изглежда, е усещането на Саркози, който твърдо подкрепи исканията на германския канцлер. Но кой може да предвиди дали утре и самата Франция няма да се окаже в списъка на страните, които трябва да бъдат „спасени“?

Ако предизборната кампания все още има някакъв смисъл, ние сме в правото си да очакваме от политическите партии и кандидатите за президентския пост през 2012 г. да се произнесат недвусмислено относно проекта за ревизиране на Лисабонския договор и вариантите му. Никога досега европейският въпрос не се е откроявал толкова ярко сред всички останали.

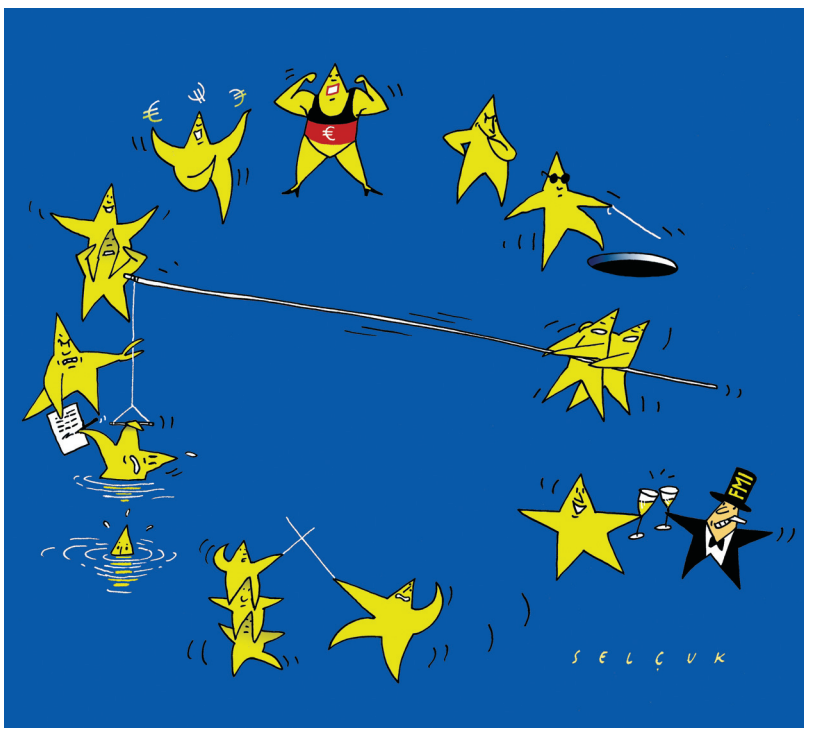
Бернар Касен

(2) Вж. „Crise européenne, deuxième service (partie I)“ (Европейската криза, второ обслужване (част I), La pompe à phynance, 8 ноември 2010, http://blog.mondediplo.net

(3) Вж. *L’Humanité*, Париж, 30 октомври 2010.

(4) Вж. Etienne de Poncins, *Le Traité de Lisbonne en 27 clés* (27 ключа за Договора от Лисабон), Lignes de repères, Париж, 2008.

(5) Цитат от *Financial Times*, Лондон, 17 ноември 2010.

митове и реалност

метафора за японската домакиня, която в много случаи управлява семейните спестявания. *Кери трейдърите*, които вилнеят из валутните пазари, разкъсаха изкуствените диги на обменните курсове, защитавани от централните банки. Като се възползват от разликите във възвръщаемостта на различните видове активи, те взимат заеми във валути с ниска лихвена ставка (наричани „финансиращи“) и инвестират във валути с висока възвръщаемост (наричани *кери*). В началото на XXI век, когато лихвените проценти в Япония на практика бяха почти нулеви, физически лица като г-жа Уатанабе започнаха да инвестират спестяванията си в британски и австралийски съкровищни бонове, чиято възвръщаемост по онова време беше между 5 и 8%. Този вид арбитраж, който остава изгоден, ако валутата е стабилна през периода на инвестиране, е особено доходоносен, когато възвръщаемостта на боновете се удвоява заради повишаването на курса на целевата валута спрямо изходната.

Спекулативно цунами

САЩ, Обединеното кралство или еврозоната: днес *кери* търговията процъфтява в държавите, чиито лихви в краткосрочен план са почти нулеви. Нейна цел са бързо развиващите се страни като Бразилия, Турция и Южна Африка, които предлагат значителна възвръщаемост. Възползвайки се от спекулативните закони, явлението се подхранва само – изостря повишаването на курса на целевите валути, като в същото време обезценява изходните валути. Изправени пред това цунами, което опустошава валутните пазари, централните банки са в безизходица. Последният епизод на тази предварително загубена битка беше намесата на Японската национална банка, която през септември т.г. вложи 24 милиарда долара само за няколко часа, в опит да обезцени йената. Но без успех.

Разтревожени от повишаването на курса на валутите си, бързо развиващите се страни, набелязани от *кери трейдърите,* използват валутния контрол, за да облекчават намаляването на конкурентоспособността, към която скъпите валути тласкат собствените си индустрии. САЩ и Обединеното кралство пускат печатниците си за пари (стара хитрост, която отново излиза на мода с бароковото наименование *quantitative easing* или „количествено улесняване“), за да се справят с бюджетните и търговските си дефицити. Накрая държавите от еврозоната продължават търпеливо да чакат: те закачиха вагоните си за германския локомотив и подчиниха икономиките си на еврото, толкова по-скъпо, колкото Европейската централна банка (ЕЦБ) продължава да е обсебена от опасността от инфлация – докато държавите в периферията (Португалия, Ирландия, Италия, Гърция, Испания) се надяват еврото да отслабне, което ще ги направи отново конкурентоспособни (5). Докато се чака призракът на войната на валутите да избледнее, всеки използва, без да се притеснява особено за останалите, малкото оръжия, с които все още разполага.

Лоран Л. Жак

(3) Днес една унция злато струва почти 1500 долара.

(4) Вж. Ibrahim Warde, „Le sort du dollar se joue à Pékin“ (Съдбата на долара се решава в Пекин), *Monde diplomatique*, март 2005.

(5) Вж. Лоран Жак, „Годишнина с горчив привкус за еврото“, *Монд дипломатик*, февруари 2009.

Le Monde diplomatique
Превод Марта Иванова

Главни действащи лица и арсенали

Главни действащи лица. От една страна, развитите държави от Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР), начело със САЩ и Япония, отбелязващи анемичен растеж (по-малко от 2,5% годишно). От друга страна, т.нар. бързо развиващи се страни, които отбелязват икономически растеж от 5% до 10% годишно – начело с Китай, който си навлече гнева на търговските си партньори. Различават се две подгрупи: свръхзадлъжнелите държави от еврозоната (Португалия, Ирландия, Италия, Гърция, Испания) и главните бързо развиващите се страни (Бразилия, Русия, Индия, Китай).

Правила на играта. Повечето държави от ОИСР имат т.нар. *колебаещ се* курс, т.е. курс, който се определя от пазарните сили без намесата на централната банка. В бързо развиващите се страни валутните курсове до голяма степен са манипулирани. Китай определи свои собствени правила: затегна контрола на валутния си пазар, като валутният й курс се определя основно спрямо долара и следователно пада с него.

Арсенали. Благодарение на резервите си във валута и злато централните банки се намесват на валутния пазар, за да забавят повишаването на курса или обезценяването на валутите си (като съответно купуват или продават долари [1]). Това оръжие е ефикасно, когато държавата поне отчасти контролира валутните курсове – такъв е случаят на бързо развиващи се страни като Индия и Бразилия. За страните, които не контролират валутните си курсове (главните членове на ОИСР), намесата на централната банка на валутните пазари често няма никакъв ефект, тъй като резервите, които се пускат в обръщение, почти веднага потъват във вихъра на валутния пазар.

И накрая, *quantitative easing* (буквално „количествено улесняване“), използвано от лейбъристите в Обединеното кралство през 2009 г., днес е на мода в САЩ. Главната цел е да се задвижи печатницата и отново чисто и просто да започнат да се печатат пари. Като изкупува държавните им облигации, Федералната банка на САЩ предоставя ликвидности на търговските банки, за да могат същите на свой ред да отпускат заеми на предприятията (2). Поддръжниците на това крайно решение (почти неизбежно, когато основният лихвен процент определен от централните банки е близо до нулата) са на мнение, че то стимулира икономическата дейност, като насърчава банките отново да активизират политиката си на отпускане на заеми. Количественото улесняване е второто косвено, но все пак значително предимство в контекста на войната на валутите: процесът генерира инфлация и води до обезценяване на валутата. Друга косвена последица: отпечатаните пари не се инвестират единствено в производството. Значителна част от тях се насочват към бързо развиващите се страни (Бразилия и Южна Африка, например), където се извлича полза от високите им лихвени проценти, както и от повишаването на стойността на валутите им (*кери трейд*). И така, инвеститор, който взима заем при почти 0% лихва в САЩ, може да купи с него бразилски съкровищни бонове. Тогава започва да печели от един от най-високите реални лихвени проценти в света (почти 6% през август 2010 г.), плюс от увеличаването на стойността на бразилския реал спрямо долара (+34% през 2009 г.).

Л. Л. Ж.

(1) Доларът е основната валута за резервите на централните банки, въпреки че еврото се използва все повече. През второто тримесечие на 2010 г. 62,1% от обявените резерви бяха в долари, 26,4% – в евро и 3,31% – в йени.

(2) Това масово изкупуване на облигации намалява възвръщаемостта им, въз основа на която се изчисляват лихвените проценти, на които могат да се надяват физическите лица: така се стимулират дългосрочните заеми (основно за закупуване на жилища и автомобили). Спадът на лихвите по дългосрочните заеми отклонява вложителите от нискодоходните облигации и ги насочва към борсата и акциите. Защитниците на количественото улесняване разчитат на дългото съществуване на един порочен кръг – според тях повишаването на цените на борсата ще заздрави икономическия климат и ще насърчи потреблението. А с активизирането на продажбите предприятията отново ще започнат да наемат на работа.

ЗАД ПРОЕКТИТЕ НА СОЦИАЛИСТИЧЕСКАТА ПАРТИЯ

Илюзията за пенсиониране по желание

(От стр. 1)

директор на застрахователната компания „Акса“), Демократичното движение и Новия център, фондация „Тера Нова“... Разбира се, в последния си доклад Жак Атали го възхвалява. Член 16 от Закона за пенсионната реформа, гласуван по инициатива на сенатора от Съюза за народно движение (СНД) Доминик Льоклер, предвижда национална дискусия по тази тема през 2013 г. Такава, каквато вече беше организирана в Съвета за ориентиране по въпросите на пенсионирането през 2009 г. Голямото предимство на подобна промяна щяло да бъде автоматичното балансиране на сметките. Край на периодичните реформи. Достатъчно е да реформираме начина на изчисляване.

Странно, но към този проект проявиха интерес Социалистическата партия (СП) и Френската демократична конфедерация на труда (ФДКТ). Последната предлага (2) *да се промени изцяло пенсионната система, основана на преразпределение, всеки работник да може сам да изгражда пенсията си според професионалния си път, всеки да получава колективно и солидарно признание за спецификата на работата си*. ФДКТ иска *всеки да може да избира кога да излезе в пенсия (без намаление на показателите и получавайки пълния й размер), след като направи необходимия стаж, без условия за възраст*. Тя обаче не казва какъв ще е този размер. Забравя всички изисквания относно коефициента на заместване (размер на пенсията спрямо последната заплата). В крайна сметка приема удължаването на осигурителния стаж в замяна на *по-голяма възможност за избор*, на въвеждането на *пенсиониране по желание*. Дали не се забравя обаче, че по-голямата част от работещите нямат никакъв избор?

Социалистическата партия възхвалява тази *универсална и индивидуализирана система*, без да е много ясно какво разбира под това. Тя предлага *в рамките на една пълна преработка на системата за получаване на права* да се *въведе принципът за пенсиониране по избор, който да мотивира тези, които могат и искат да работят по-дълго* (3). При това дори не се уточнява как биха се изчислявали тези права...

Илюзията за свобода на избора

КАКВИ всъщност са тези чудотворни реформи? При една точкова система (когато трудещите се купуват точките с вноските си) размерът на пенсията зависи от стойността на тези точки в момента на пенсионирането. Размерът на вноските може да е фиксиран – това е изискването на Движението на френските предприятия (MEDEF). Всяка година директорите определят стойността на точките, така че размерът на пенсиите да съответства на размера на получените вноски. Равновесието се постига автоматично… като се коригира размерът на пенсиите. Трудещите се нямат никаква гаранция за сумата, която ще получават. Такъв метод за балансиране вече съществува в допълнителното пенсионно осигуряване: между 1995 и 2009 г. оповестеният процент на ефективност (съотношението между стойността на точките и цената при купуването им) е спаднал от 11,5 % на 8,30 % (понижение с 28 %). Това стана, защото работодателите отказаха да увеличат вноските, а реформистките синдикати отказаха да се мобилизират срещу това решение. Ако методът се прилага навсякъде, ще разруши сигурността на системата. През 2010 г. се очаква дефицитът на общия режим за пенсиониране да бъде в размер на 11% от изплатените пенсии: трябва ли той да се компенсира с намаляване на пенсиите с 11%?

На мода е предложението на Бозио и Пикети: единна пенсионна система, действаща на базата на индивидуални партиди, каквато въведоха Италия и Швеция, копирайки системата чрез капитализация. Там вноските ще бъдат фиксирани на 25% от брутната заплата, а вече изплатените вноски ще бъдат преоценявани според инфлацията и растежа на реалната заплата (да кажем 1,5%). Всеки трудещ се ще избира *свободно кога – между 60 и 70 години*, да престане да работи. Пенсията му ще съответства на пожизнен доход от натрупания през годините капитал, като се има предвид продължителността на живот на неговото поколение към момента на пенсионирането. Пенсията ще бъде толкова по-голяма, колкото по-късно работещият *е избрал* да се пенсионира. Увеличаването на средната продължителност на живота автоматично би довело до спад в размера на пенсиите, но всеки би бил *свободен* да избегне това, като работи по-дълго. Системата би изглеждала справедлива, тъй като „пенсионните вложения“ биха осигурили на всеки човек пенсия в зависимост от вноските, направени с реален лихвен процент от 1,5% – процент, който на теория осигурява стабилността на системата.

Всъщност този проект води до твърде нисък коефициент на заместване, който с времето намалява още повече. Да вземем примерно човек, който работи 40 години, заплатата му расте в съответствие със средната заплата и на 60 години той печели 2000 евро месечно. Ако теоретичната продължителност на живота му е 80 години, пенсията му би била 833 евро, тоест 48% от заплатата му. През 2050 г. обаче теоретично на човек с подобна кариера биха му оставали още 28 години живот, след като се пенсионира на 60 г. Тогава неговата пенсия би била едва 714 евро, или 41% от последната заплата. За да получи пенсия от 833 евро, той би трябвало или да работи до 62,4 години, или цял живот да внася по 29,2% от заплатата си. Тоест, не е учудващо, че системата е уравновесена, при положение че коефициентът на заместване е едва 48%, доста по-нисък от настоящия – около 72%, и ще падне до 41%. И тъй като такава промяна трудно би се възприела, проектът може да бъде придвижен само ако е обвит в неяснота.

Работещите няма да имат гаранции за размера на пенсията си, а само за правилата, които ще определят развитието ѝ. Единственият проблем е, че управляващите не разполагат с инструменти, с които да балансират пенсионната система. Ето защо шведите въведоха „коефициент на автоматична стабилизация“, който намалява размера на пенсиите, ако системата е в дефицит: така през 2010-2011 г. пенсиите ще бъдат намалени с 8%. Както в най-обикновена точкова система, пенсиите са променливата величина за равновесието на системата.

BERTRAND PLANES.– „Метла, балон, хелий“ (2008)

Работещите би трябвало сами да избират между намаляване на пенсията си и по-късно пенсиониране. Но на 59 години едва 40% от работещите все още са активни. При система, която би осигурявала задоволителна пенсия само за тези, които могат да работят до 65 години, другите биха останали с малки пенсии. Предприятията няма да имат задължения, тъй като изборът кога да се пенсионираш е *индивидуален*. Обществото няма да е длъжно да осигурява достатъчна пенсия на всички, навършили 60 години. То би могло просто да каже: работете до 65 или до 70 години. От друга страна, какво ще прави предприятието, ако работникът иска да остане, но вече не е в състояние да изпълнява съответната работа? Ще има ли право да намалява заплатата на най-възрастните, или да ги уволнява поради професионална непригодност?

И накрая, хората не са равни по отношение на продължителността на живота и способността си да работят след определена възраст. Неравнопоставеността при пенсиите би се засилила в полза на тези, които имат късмета на 60 години да са в добро физическо и интелектуално състояние и които живеят най-дълго, след като се пенсионират. Вярно е, че Бозио и Пикети споменават възможността тази разлика да се взима предвид в съответствие със социално-професионалните категории (СПК). Тази хипотеза обаче звучи малко измамно, тъй като СПК не са законова категория.

Системата с индивидуалните партиди създава силна зависимост между размера на пенсията и възрастта на пенсиониране. На 35-годишна възраст квалифицираните кадри биха могли да се надяват да живеят седем години повече от работниците. С други думи, работник, който се пенсионира на 60, и квалифициран кадър, който се пенсионира на 67, ще получават пенсия еднакъв брой години. Квалифицираният кадър обаче ще е внесъл капитал с 25% по-голям от този на работника… Размерът на пенсиите зависи единствено от натрупаните вноски. Естествено, обществото би могло да добави механизми за солидарност (периоди на безработица, прекъсване на работа поради болест или гледане на деца). Но какво би гарантирало, че те ще се запазят?

В момента като цяло общият режим за пенсиониране е относително поблагоприятен за хората с ниски заплати или непълно работно време (заради минималната пенсия), както и за омъжените жени (благодарение на процента от пенсията на починалия съпруг). Дали това ще се запази? Още повече че няма да се избегне италианският синдром, тоест, планът, създаден за младото поколение, ще е много по-малко щедър от сегашния, но това няма да проличи веднага, тъй като ще се прилага в по-далечно бъдеще. Този проект беше отхвърлен от правителството в Ориентационния план за пенсионната реформа (2010 г.): *Ако балансирането на пенсионните режими се гради върху промяната на изчисляването на правата и не се вземат мерки за продължителността на активния живот, това би довело до намаляване на пенсиите*.

Действащата пенсионна система, основана на преразпределение, е част от трудовите договори, които гарантират поддържане на жизнения стандарт на трудещите се, когато те вече не работят. Тя е също част от обществения договор: наличната парична маса за заплати се разпределя справедливо между работещите и пенсионерите. Пенсията няма финансови измерения, подчинени на личен избор. Обществото приема, че всеки работещ може да се труди даден брой години, до определена възраст, то трябва да му осигурява работа до тази граница, а след това той има право на пенсия, която да му осигурява жизнен стандарт като на работещите. Тези два основни принципа трябва да се запазят.

Колкото до нарастващото влияние на пенсията, основана на капитализация, правителството я беше отхвърлило, и то със силни аргументи – твърде чувствителна е към колебанията на финансовите пазари, активните днес би трябвало да плащат два пъти – веднъж, за да осигурят пенсиите на родителите си, и втори път – за да натрупат капитал за своите пенсии. Още повече че би се наложило домакинствата да увеличат процента на спестяванията си (това не е удачно в момент на криза, когато – напротив – трябва да се поддържа търсенето), компаниите да внасят повече за осигуровки (а те никак не са съгласни), а държавата да прилага данъчни насърчения (което пък не е съвместимо със състоянието на обществените финанси).

Междувременно слабостите на реформата от 2010 г. и липсата на гаранции за бъдещия размер на пенсиите позволяват на банките и застрахователите да пуснат с нова сила рекламните си кампании за пенсионно осигуряване, опитват се да ни накарат да забравим финансовата криза от 2007 – 2009 г. Десните депутати от СНД гласуваха поправки, благоприятстващи развитието на капитализацията, по-специално задължението на предприятията да предлагат на работниците си възможност за колективни спестовни пенсионни програми. Многобройни спестовни каси за допълнителни пенсии, управлявани при това съвместно със синдикатите, искат да развият офертите си за пенсионно осигуряване, основано на капитализация.

Програмиран край на пенсиите, основани на преразпределението

В РЕЗОЛЮЦИЯТА си от конгреса в Тур профсъюзната централа ФДКТ без колебание включи развитието на пенсионните спестявания в предприятията, като подчерта, че то не трябва да *замени задължителните пенсионни режими, основани на преразпределение*. Замяната обаче неизбежно ще се случи – инвестираните в капитализацията суми няма да се използват за системата чрез преразпределение. В краткосрочен план трудностите на сега действащата система ще се задълбочат, а в дългосрочен развитието на капитализацията ще бъде аргумент за намаляване на изплащаните на пенсионерите суми. В най-големите предприятия работодателите и синдикатите ще бъдат изкушени да развият собствена система, вместо да защитават преразпределението. Социалният и солидарен характер на пенсиите ще бъде заличен. Може ли да се защитава преразпределението на национално ниво и в същото време да се възхвалява развитието на капитализацията в предприятията? За пореден път ФДКТ се оказва слаба идеологически…

В резолюцията се казва още: *Трябва да внимаваме да не би тежестта на демографското развитие да падне на плещите на бъдещите поколения*. А системата на преразпределението се грижи точно за това. Работещите през 2050 г. ще имат грижата за пенсиите през 2050 г., но в замяна на това няма да им се налага да спестяват за собствената си пенсия и здраве. Всички поколения досега са печелили от този обществен договор. Зад призивите за структурна реформа „чудо“ на някои лявоориентирани е трудно да не разпознаем отказа им да се борят за запазване на социалната пенсионна система.

---

(2) В Резолюцията от конгреса в Тур, 7-10 юни 2010.

(3) Parti socialiste, „La retraite choisie: un système universel et personnalisé“ (Социалистическа партия, „Избраната пенсия: универсална и индивидуализирана система“), www.parti-socialiste.fr, 18 май 2010.

LE MONDE DIPLOMATIQUE
Превод Десислава Николова

НАХЛУВАНЕТО НА ВСЕМОГЪЩИЯ АНГЛИЙСКИ ЕЗИК

Елитите жертват френския език

Във Франция и в много други държави английският език се използва все по-масово. Днес това старо явление се подхранва от глобализацията на икономиката, чийто език-посредник е англоамериканският. И въпреки че управляващите, изглежда, го насърчават, съпротивата започва да се организира.

ГАСТОН ПЕЛЕ*

JAUME PLENSA, 2007

ОТКАКТО съществуват отношения между народите, мислителите, писателите и учените се сблъскват с проблема за езика. В Европа, за да се преодолее тази трудност, започнаха да използват латинския. Основното предимство на този труден древен език е, че с него могат да се изразяват всички нюанси на една мисъл, но пък е достъпен единствено за елита. Френският, който в началото беше престижният език на европейската аристокрация, се наложи през XIX в. като език на колонизаторите за сметка на местните езици и диалекти, които изчезнаха или са на път да изчезнат.

Но дали по странно стечение на обстоятелствата и френският език няма да бъде сполетян от същата съдба? Завладяването му от онова, което вече някои наричат „всичко на английски“, е достатъчно видимо, за да си задаваме подобни въпроси (1). Проблемът обаче изглежда не притеснява особено Френската академия. На интернет страницата ѝ се твърди, че *е пресилено да се говори за масово навлизане на английски думи във френския език*. За безсмъртните *заемките от английския език са старо явление*, познато още от XVIII в.; дори можем да се поздравим, че има такива, защото *някои* [от тях] *допринасят за жизнеността на езика*. Все пак през последните петдесет години употребата им зачестява, признават от академията.

В своя *Любовен речник на езиците* (Plon, 2009) лингвистът Клод Ажеж посвещава цяла глава на застрашените от изчезване езици, сред които нарежда и френския. Почетният преподавател в Колеж дьо Франс разкрива две основни заплахи. Едната идва отвън – *икономическото и политическото господство над света* на САЩ, а другата, вътрешната, идва от страна на безсъзнателните „елити“, интелектуалците и търговците. Ажеж осъжда *подмяната на един език с друг* (2).

Посегателствата над френския език стават все повече и идват дори от върховете на държавата. Ето как през 2007 г. министърката на икономиката Кристин Лагард получи наградата на Академията на английската изтривалка (3) заради това, че разговаря със служителите си на английски език (така получи и прякора „Christine The Guard“ – Кристин Пазителката). През 2008 г. и Валери Пекрес, министърка на висшето образование и научните изследвания, получи същата награда заради изказването си, че френският език *запада* и трябва да се отхвърли табуто за английския език както в европейските институции, така и във френските университети.

Пресата не остава по-назад. На 13 юни 2008 г. Кристоф Барбие, главен редактор на седмичника *Express*, заяви, че Европа разполага с *общо средство за общуване (...), а именно английския език. Благодарение на него можем да улесним всичко това, като приберем, увита в носна кърпичка, леко поостарялата си гордост* (4). Напълно неусетно този вид аргументи влияят на онези, които вече правят разлика между английския език и т.нар. „globish“. Тази твърде полезна при преговори англоамериканска смес от езици е напълно безобидна от момента, в който вместо като истински език започнем да я възприемаме като най-обикновен код за общуване. В същото време обаче този избор, в който няма нищо естествено, е културологичен и започваме да използваме английския език (а не само globish-а), за да общуваме (безспорно зле) като французи с хора, които не са англофони... Съществува опасност френският език да стане втори дори във Франция. Измислица? *Тъй като всички сме двуезични, няма нужда да се превежда каквото и да било!*, приповдигнато възкликна журналистка от France Info на 31 януари тази година след дълго изказване на английски език на президент на американски информационен гигант...

Тези явления, които според някои са изолирани, съпътстват конкретни нападения срещу френския език. Така английският език се препоръчва за усвояване още в предучилищна възраст и става задължителен още от първи клас. *Преди петнайсетина години обучението по английски започваше с едно въвеждане в 3-ти и 4-ти клас*, разказва учител и допълва, че *проучванията разкриват, че учениците ни са слаби по френски и не се прави нищо, за да се повиши нивото*. Правителството дори възнамерява някои предмети в гимназиите да се изучват изцяло на английски език. Както вече се случва в университетите и в повечето търговски училища, които не се подчиняват на изискванията на закона „Тубон“ от 1994 г. (5). Председателят на Конференцията на висшите училища, генералният директор на Висшето училище за икономически и търговски науки (ESSEC), директорите на инженерните училища и ректорите на университетите един след друг искат *поправки* към закона.

Обучението в чисто новия Институт по политически науки в Реймс вече е изцяло на английски език. Един институт се представя като „The French Institute of International Relations“, а друг се назовава „Paris School of Economics“. В контекста на съвременното обучение по икономическа история например до една преподавателка от Университета Париж VII беше изпратено следното писмо на „френски“: *Скъпи колеги, почти сме готови да предадем The Full Proposal на искането ни за създаване на мрежа COST European monetary unification, from Antiquity to modern times*. Защитниците на френския език са представяни като болни от синдрома на Фашода (6), но когато четем тези редове, всъщност кой кого осмива?

Колкото до изследователите, те са принудени да публикуват на английски език, ако искат да имат някакъв шанс да бъдат четени. Освен това Лондонският протокол от октомври 2000 г., който европейските работодатели подкрепиха, обявява английския език за международен работен език и за език за общуване в Европейската патентна служба.

Английският език завладява и всекидневието ни. Показателни в това отношение са големите супермаркети. Появиха се нови подразделения на Carrefour като „Carrefour Market“, „Carrefour City“ и „Carrefour Discount“, както и филиал на Auchan под името „Simply Market“. В индустрията „Тежкотоварни камиони Рено“ се превърна в „Renault Trucks“, дистрибуторският им отдел се нарича „Renault Retail Group“, като вътрешните „briefings“ се провеждат на *english*. Малките и средните предприятия не остават встрани от това течение, до такава степен, че основаха Междусиндикален колектив в защита на правото да се работи на френски език във Франция. В търговията на дребно се окачват табели с надписи като „Cash Converters“, „City Plantes“, „Urban Souvenirs“ и други New Shop. Увеличаването на броя на магазините, чиито имена завършват на *land*, *city* и *center*, показва, че въображението невинаги печели. Предпазени ли са от тази тенденция държавните служби или поне това, което е останало от тях? Новият лозунг, с който държавните пощи продават спестовни книжки, е *I Love L.A*. Френските държавни железници предлагат билети с отстъпки за семейства „TGV-Family“, France Telecom въведе „Time to move“. Децата ни, които дори не подозират, че *électronic* (електронен) и *optical* (оптичен) не са френски думи, също не са забравени: т.нар. „drive“ ги отвежда в зоната на игрите, а скоро и в пространството за игри „game space“.

ЕВРОПЕЙСКИЯТ СЪЮЗ покровителства тази тенденция. От всичките двайсет и три официални езика френският, английският и немският са обявени за работни (регламент от 6 октомври 1958 г.). Въпреки това през последните десет години се наблюдава отслабване на употребата на френския и немския. Така през април 2008 г. Евростат, статистическата служба на Европейската комисия, започна да разпространява изданието си *Статистики накратко* само на английски език. Както отбелязва Джордж Паркър от *Financial Times, засилва се усещането, че постепенно Брюксел се превръща във владение на Короната*. На конференция на тема „Адекватното управление на информацията в Европа: ЕС и предизвикателствата на общуването“ *са представени особеностите на това да владееш само един език. Би трябвало да кажа англофон… (...) Няма нужда да уточнявам, че никой в Комисията не е шокиран от това нагло едноезичие* (7).

ПОДОБНО на много европейски личности Ана Мария Кампогранд, председател на „Athéna“ и служител на Европейската комисия, се запита следното: *Възможно ли е да се направи нещо срещу това непонятно и унизително изтикване в ъгъла на френския език и то от страна на самите французи?...* А един от нейните колеги ѝ отговори така: *Не, не са французите, които изтикват в ъгъла френския език: европейците сами жертват всичко (език, пари, зони на влияние) в полза на американците* (8). Подобни реплики се разменят, докато в контекста на съмнителния дебат за националната идентичност става ясно, че за много французи определящият елемент на идентичността им е именно езикът.

Предпочитанието към английския са пряко свързани с бизнеса. Всъщност рицарите на индустрията и международната търговия имат нужда от език, който да улеснява общуването. Съвсем логично възприемат езика, който им налага империализмът на фона на капиталистическата глобализация. Европа на „свободната и честна конкуренция“ изгражда методично средствата на повсеместния либерализъм, с цел да изпревари нациите, чийто символ е езикът. В това отношение трябва да се отбележат атаките на правителствата срещу всичко, което не носи печалба и съответно се смята за тежест: културните центрове в чужбина, изучаването на източните и древните езици и др.

Обикновените и възрастните хора са сред първите жертви на тази политика. Те са принудени да се приспособяват във всекидневния си живот, без обаче да разполагат винаги с необходимите средства, за да следват или да възприемат изкривяването на езика, който постепенно им става чужд. Мобилизират се нови сили, дълбоко вкоренени в света на трудещите се, и езиковата съпротива, често свързана със социалната, придобива конкретни очертания (9). Но освен залога за националния език, всички езици на планетата, включително и английският, са застрашени от този изроден език, наречен англоамерикански.

---

*Администратор на интернет страницата www.defenselanguefrancaise.org, член на бюрото на Републиканския обединен колектив за съпротива, инициатива и езикова еманципация (Courriel).

(1) Вж. „La bataille des langues“ (Битката на езиците), *Manière de voir*, n° 97, февруари-март 2008.

(2) Вж. Claude Hagège, „Le modèle 101“ (Модел 101), 3 декември 2009, www.voir.ca

(3) Тази саркастична *награда за недостойно гражданско поведение* се *присъжда всяка година на представител на френския елит, отличил се с усърдието си да утвърждава надмощието на англо-американския език във Франция и в европейските институции за сметка на френския език*.

(4) Цитиран от Академията на английската изтривалка 2008 г., с/о Le Droit de comprendre (Правото да разбираш), 34 bis, rue de Picpus, 75012 Париж.

(5) Вж. Закон от 4 август 1994 г.; www.culture.gouv.fr/culture/dglf/lois/presentation_loi.htm

(6) През 1898 г., докато европейските сили си поделят последните останали свободни територии в Африка, френска военна експедиция във Фашода (Судан) се вижда изправена срещу двайсет хилядна армия от англичани и египтяни. Съотношението на силите принуждава французите да отстъпят, но този сблъсък води до истерия сред националистите в Лондон и Париж.

(7) Вж. http://blogs.ft.com/brusselsblog

(8) Вж. дискусията на интернет страницата www.defenselanguefrancaise.org

(9) Сформира се голям колектив: съюз „Шамплен“, асоциация „Франкофони авенир“ (Afrav), Асоциация за опазване и разпространение на френския език (Asselaf), Бъдещето на френския език (ALF), Литературен кръг на писателите железничари (CLEC), Обединен републикански колектив за съпротива, инициатива и езикова еманципация (Courriel), Защита на френския език Пари-Ил-дьо-Франс (DLF Paris-IDF), Международен франкофонски форум „Франс“ (FFI France), Правото да разбираш (DDC).

LE MONDE DIPLOMATIQUE
Превод Марта Иванова

LE MONDE diplomatique
българско издание

Мексико в състояние на война

Игнасио Рамоне

Стената на границата между Мексико и САЩ.

На 20 ноември бе отпразнувана стогодишнината на мексиканската революция от 1910 г. Първата голяма социална революция през XX век. Героична битка, ръководена от двама легендарни народни водачи – Емилиано Сапата и Панчо Виля. Революцията постигна в полза на работниците и селяните социални права, поземлена реформа, държавно, светско и безплатно образование, система за социална сигурност.

Парадоксално сто години след това положението в Мексико е *аналогично в много аспекти на това през 1910 г. – съсредоточаване на богатството в безобразно малко ръце и огромно изоставане в социален план, пречупване на народната воля, нарушаване на трудовите и синдикалните права, отказ от страна на властите да осигурят основната сигурност на гражданите, отказ от суверенитет под натиска на международните капитали и едно олигархично, частнособственическо, технократично и безчувствено упражняване на властта* (1).

Към този отчайващ каталог се добавя една война. Или по-скоро три войни: войната между наркокартелите за контрол над различните области; войната на групите „Zeta“ (престъпни организации, съставени от бивши военни и полицаи), които практикуват отвличания и грабежи на цивилно население; войната на военните и специалните части срещу цивилното население на страната.

Мексико все повече прилича на една „банкрутирала държава“, попаднала в смъртоносен капан. Из цялата страна се разполагат съвсем свободно въоръжени убийци: специални части на армията, елитни отряди на полицията, паравоенни банди към полицията и армията, шайки от наемни убийци – „легални“ или „освободени“, американски агенти от ЦРУ и ДЕА и накрая групите „Zeta“, особено ожесточени срещу емигрантите от Централна и Южна Америка, пътуващи към САЩ. Несъмнено именно те са извършителите на отвратителното убийство на 72 мигранти на 24 август в щата Тамаулипас.

Около 500 хиляди латиноамериканци пресичат годишно Мексико в посока към САЩ. По време на прехода те стават жертва на всякакъв вид злоупотреби – произволни арести, кражби, ограбвания, изнасилвания… Осем от всеки десет жени емигрантки са изнасилвани, много от тях остават като робини на бандите или са принудени от тях да проституират. Стотици деца са принудени да работят. Хиляди мигранти са отвличани. Бандитите от „Zeta“ искат откуп от семействата в съответната страна или в САЩ. *„За организираната престъпност е по-лесно да бъдат отвлечени за няколко дни 50 души, всеки от които да плати между 300 и 1500 долара, отколкото един голям индустриалец“* (2). Ако няма кой да плати откуп за отвлечения, просто го убиват. Всяка ядка на „Zeta“ има свой „касапин“, натоварен да обезглавява и нарязва на парчета жертвите и да изгаря труповете във варели (3). През последното десетилетие около 60 хиляди нелегални емигранти, чиито семейства не можаха да платят откупа, „изчезнаха“…

Президентът Фелипе Калдерон оповестява редовно успехи в борбата срещу търговията с наркотици и за арестуването на важни шефове на банди. И се поздравява сам, че използва армията. Но много хора не споделят това мнение, защото военните, които нямат опит в този вид борба, множат непрестанно „страничните щети“ и са убили по погрешка стотици цивилни граждани.

По погрешка? Абел Барера Ернандес, който наскоро спечели американската награда за човешки права „Робърт Ф. Кенеди“, не вярва да е така. Той мисли, че войната срещу наркотрафикантите се използва, за да се припише престъпен характер на социалните протести: *„Жертвите на тази война,* твърди той, *са най-уязвимите хора – индианците, жените и младежите. Армията се използва за натиск, за да се демобилизират масите, за сплашване, за заглушаване на социалните въжделения, за да бъдат представени като престъпници тези, които се борят* (4).

Във Вашингтон администрацията на Обама счита, че кървавата баня, която преживява Мексико, е опасност за сигурността на САЩ. Ръководителката на американската дипломация Хилари Клинтън заяви: *Заплахата на търговията с наркотици се преобразува и в някои случаи се съюзява с бунтовниците.* И добави, че днешно Мексико *прилича на Колумбия от 80-те години*.

В действителност САЩ носят огромна отговорност за тази война. Те са основният противник на легализирането на наркотиците. Те са основният снабдител на оръжия (90%) за всички въоръжени групировки (5), както за картелите и групите „Zeta“, така и за армията и полицията… Те са освен това основният производител на наркотици – масово производство на марихуана и пръв производител на химически наркотици (амфетамин, екстази и т.н.)

И най-вече те са най-големият пазар в света със 7 милиона пристрастени към кокаина… А мафиите, които се вихрят на тяхна територия, получават най-големите печалби от търговията с наркотици – 90% от общата печалба или 45 милиарда евро на година… докато всички картели от Латинска Америка си разпределят останалите 10%...

Вместо да дава (лоши) съвети на съседите си, които вкараха Мексико в една адска война, Вашингтон би трябвало да измете собствения си двор.

---

(1) В. *La Jornada*, Мексико, 20 ноември 2010.
(2) Вж. изключителната книга-свидетелство на Оскар Мартинес „Мигрантите, които не разказват. На път с нелегалните емигранти от Централна Америка през Мексико“, Изд. Icaria, Барселона, 2010.
(3) Сп. *Proceso*, 29 август 2010.
(4) В. *La Jornada*, вече цитиран.
(5) В. *El Norte*, Монтерей, 9 септември 2010.

Le Monde diplomatique – *испанско издание*
Превод Венко Кънев

СТО ЧАСА С ФИДЕЛ
Изд. „Монд дипломатик“
С., 2010, 784 стр., 25 лв.

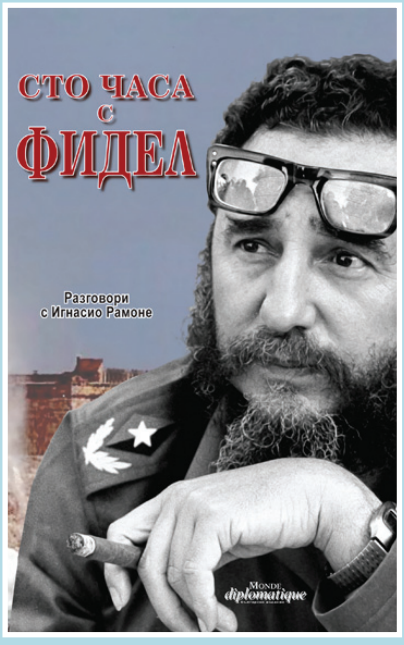
Книгата е плод на многочасови интервюта с кубинския лидер, направени от световно известния интелектуалец и журналист Игнасио Рамоне.

Рамоне е социолог и теоретик на културата, автор на много статии и трудове за социалното общуване и международната политика. В настоящата книга той успява да открие ключа към Кубинската революция чрез човешката и политическата биография на Фидел Кастро.

Какво е детството му? Къде и как става бунтовник? Какви са връзките му с Че Гевара? Бил ли е светът на ръба на атомна война през 1962 г.? Колко пъти са се опитвали да го убият? Какво се случва в Куба след разпадането на социалистическата система? Неотменим ли е кубинският социализъм?

Спомените и разсъжденията на Фидел са уникално свидетелство за ключови събития от най-новата история на света.

Търсете „Сто часа с Фидел“ – истинската биография на Фидел Кастро, в книжарниците „Хеликон“. Книгата може да бъде закупена и в редакцията на „Дума“.

„Монд дипломатик“ ООД
Венко Кънев
Георги Ненков

„Дума 2008“ ЕООД
Николай Малинов
Павел Бебов

„Монд дипломатик“ започва да излиза на български език през ноември 2004 г. под името „Свят и дипломация“. От ноември 2005 г. българското издание носи сегашното си име. От началото на 2010 г. „Монд дипломатик“ излиза всеки първи и трети четвъртък на месеца като приложение на в. „Дума“.

Във Франция вестникът се издава от *SA Le Monde diplomatique*, в което акционери са *SA Le Monde*, Асоциация *Gunter Holzmann* и Асоциацията на приятелите на *Le Monde diplomatique*.

Директор
Serge HALIMI
Главен редактор
Maurice LEMOINE
Основател:
Hubert BEUVE-MÉRY
Предишни директори : François HONTI (1954–1972), Claude JULIEN (1973–1990), Ignacio RAMONET (1990–2008)

Вестник „МОНД дипломатик“

Директор
проф. д.ф.н. Венко КЪНЕВ

Отговорен редактор
Юрий БОРИСОВ

Редактори
Дора Чичкова
Павлина Колева

За контакт с българската редакция:
София –1784
бул. „Цариградско шосе“ 113 А
Вестник „Дума“
(*Монд дипломатик* – българско издание)

тел. +359 2 8773447
e-mail: lmdbg@press.bg
bg.mondediplo@gmail.com
www.bg.mondediplo.com

Очаквайте следващия брой на „Монд дипломатик“ на 6 януари 2011 г.

Наука

Войната срещу БАН

Екшън в пет серии

III. Кой хвали и кой хули академията

Велиана ХРИСТОВА

Някой да е чул добра дума за националния център за научни изследвания - БАН, от устата на министъра на науката Сергей Игнатов? Само по себе си това говори за тенденциозност и скрити нечисти цели.

Наистина ли БАН работи зле, неефективно и нищо не "произвежда"? За съжаление на властта, доказателства за обратното има колкото душа иска. Много пъти е казвано, ни веднъж не е чуто: със 17% от учените в България академията произвежда 60% от онази българска научна продукция, която се признава на международно равнище. Според всички международни статистики БАН неоспоримо е българският лидер в печеленето на научни проекти в програмите на ЕС, НАТО, ЮНЕСКО; академията има най-много патенти сред всички научни и университетски структури в България. Вместо тези прости факти обаче нашето общество чува друго: "Подобни структури като БАН съществуват в много страни, но с гъвкави изследователски колективи, които се формират за определени проекти, печелейки финансиране. Мирослава Радева, МБМД, 2008 г.".

Няма как да не удивлява бруталната невъзпитаност, с която ГЕРБ громи единствената българска институция с безспорен авторитет в света. Такава скандална и безсмислена война срещу науката, поругаване над хората на интелекта България не помни. Ето още "хвалби" от Игнатов: "Ако всеки бръкне в джобовете си, ще извади ли нещо, произведено от усилията на български учени? Мисля, че не." Слава богу, разумът на българите не е в джоба им! Току-що представително проучване на "Сова-Харис" показа, че едва 4,4% от гражданите у нас одобряват плановете на ГЕРБ за разформироване на БАН и 70% са категорични, че институтите на БАН не бива да са зависими от политическата власт. БАН е единствената все още неразрушена от политиците институция у нас и затова продължава да работи, те дори Светия синод разцепиха, казват хората.

В рейтинга на световния център за оценяване на науката "Томпсън" (САЩ) БАН е класирана на 132-о място сред 4000 научни организации на всички континенти. А световната киберсистема Webometrix поставя нашата академия на 64-о място сред 300 водещи европейски научни организации и на 349-о място сред 4339 организации в света. Нещо повече. В течение на цяла година от началото на 2009-а академията ни бе подложена (единствена у нас) на международен одит - звено по звено, секция по секция 69-те тогавашни научни звена на БАН бяха оценени от 40 европейски експерти - известни учени в различни области на науката от 17 страни. Одитът бе организиран от Европейската научна фондация и от Международната асоциация на над 50 академии на науките (АЛЕА). Заключението бе впечатляващо: "БАН работи на добро международно равнище, изумително при изключително ниското финансиране; някои институти са на висше световно ниво, някои са на средно световно ниво, трета категория са лидери на национално равнище и има 1 институт, който работи зле. Несъмнено, БАН е водещият национален научен център на България", написаха оценителите.

Е, кой даде право на депутатката от ГЕРБ Ирена Соколова неотдавна в телевизионния ефир (те по друг начин не общуват) да заяви, че според одита "много институти на БАН не работят добре". Къде видяхте такъв извод, г-жо Соколова, та си позволихте пред зрителите да хулите академията? Водещи европейски експерти ви казват, че БАН е ефективна със своите 17% от българските учени. Защо се нахвърляте точно върху тях, а не примерно върху останалите 83% научен потенциал? Защото така ви е наредила Партията?

Две изследвания, направени последователно у нас и в Румъния, а след това приети от ЮНЕСКО, ни предупредиха, че по научна продукция на единица вложени средства България заема първо място в света (!) и че тази висока интензивност на научните резултати спрямо толкова ниска субсидия е опасна за самата наука. Властта "не чу" нищо. Навсякъде по цивилизована земя властите знаят, че всеки лев, вложен в наука, се възвръща 10 пъти в полза на държавата, затова и при кризата увеличават парите за научните центрове. Не и в бантустанска България. Тук целта е неизвестно защо да разтурим икономиката."

А ето какво казват хората по света.

Проф. Юрг Фрьолих - Цюрих, Швейцария: "През целия ми научен живот, от края на шейсетте години на миналия век до днес, в моята област на науката, теоретичната физика, винаги е имало поток от важни резултати, идващи от български колеги. Мнозина от тях са международно признати и дълбоко уважавани, а техните идеи са истински принос към научните ни изследвания".

Проф. Стефан Шилер - Дюселдорф, Германия: "Мога да кажа, че съм работил с един от изследователите на БАН в продължение на десетилетие. Моята работа не би била възможна без неговия принос. Тя доведе до резултати, публикувани в международни рецензирани научни списания, и помогна за обучението на много млади учени, които сега работят продуктивно в промишлеността и академичните среди. България се нуждае от разпознаваем "флагман" в научните изследвания, както и във всяка друга сфера на човешката дейност - не го потапяйте!"

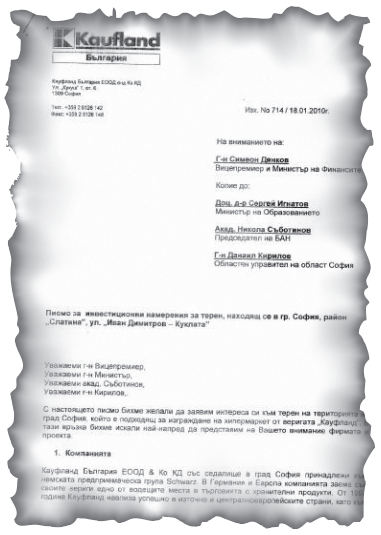
Тези писма до премиера Борисов може да се видят сред над 20 други подобни в международната подписка в интернет в защита на БАН, в която до вчера се бяха включили над 6400 известни учени от цял свят, включително петима нобелисти и петима носители на Филдсов медал - най-престижния световен приз за математика.

Преди ден по БиТиВи министър Игнатов обаче поднесе пак изненада: БАН имала 20 института на световно ниво и уж се реформира, пък останалите не ги е закрила, ами ги сляла с водещите! Но от януари, като минат институтите към МОМН, оценките ще си дойдат на правилното място! Свържете двете изречения и си дайте сметка какво бе казано. Ако в един клас има 20 отличници, другите с оценки 5 и 4, ликвидираме ли ги? Като ги вземаме днес при Игнатов, утре под чехъла на някоя Калинка, заела неговото място?

Тормозът над учените не предполага мотивация за работа. Дотук резултатът е, че повече от година работата в академията е напълно разстроена.

Имотите

Сакрална тема от първия ден на битката срещу БАН. Искането "децентрализиране" на БАН нямало нищо общо с имотите. Но ако няма да си правиш прическа, не питаш къде е фризьорският салон, нали? Понеже не е вярно, че напъните на ГЕРБ да разтурят БАН имат нещо общо с имотите, да започнем с думите на Симеон Дянков от време, когато все още никой не бе и сънувал, че той ще върлува, пардон, ще е министър, в България. Зад гърба му бе разтурянето на Академията на науките на Грузия, в което той е участвал като член на проект на Световната банка. ДУМА публикува достатъчно документи за случилото се с академията там и за последиците. Известно е това, което казва г-н Дянков през 2008 г. пред в. "Дневник": "Решението според мен е от две стъпки. На първо място, трябва да се разпродадат и приватизират сградите на БАН, които могат да донесат сериозни приходи. С освободените средства могат да се създадат нови и модерни лаборатории с нова техника към самите университети. По такъв начин ще могат да се повишат част от заплатите и да се подобри материалната база за студентите."

"Кауфланд" пита Дянков: предвидена ли е продажба на имота на Института по металознание при БАН

Същото лице много по-късно си позволи да изрече, че "в криза науката не е приоритет" и на 13 ноември 2009 г. произнесе знаменитата фраза: "БАН не прави наука, в БАН са феодални старци, които стоят там и събират заплати." На фона на реалностите за средната възраст около 53 г. на учените в БАН и за научната им продукция, за която вече стана дума, това изречение би трябвало да го извади веднага от сградата на ул. "Раковски". Но такива неща в България не се случват.

Колкото до имотите на БАН, те

не са публична държавна собственост

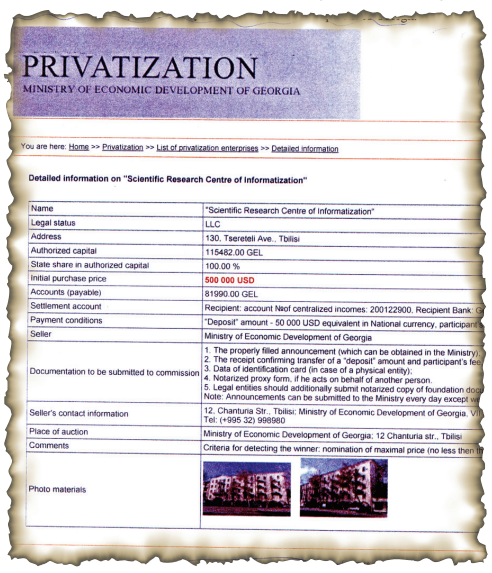
Още за бившия министър Даниел Вълчев бе "тайна дали това са имоти държавна собственост, или са имоти на академията като юридическо лице". И това го каза човек юрист! В Закона за БАН от 1991 г. ясно е записано, че "Народното събрание предоставя в собственост на БАН стопанисваните от нея държавни терени, сгради, машини, съоръжения, апаратура, парични средства и други движими вещи. Разпореждането с това имущество може да се извършва само в интерес на академията и с решение на Общото събрание. Недвижимите имоти на академията се отчуждават само с решение на НС. Министърът на финансите осъществява контрол по начина и по реда на стопанисване и разпореждане върху предоставеното от държавата в собственост на БАН имущество".

Законът ясно казва чия е собствеността. С чл. 1 на Закона за държавната собственост е описан този вид публична собственост, чието актуване

се урежда със специален закон

Такава собственост със закон имат БАН, БНБ и Българската православна църква - първите национални институции, създадени в новата ни история. Нищо, че според Дянков "идеята за БАН е от сталинско време". Очевидно, човекът не може да възприеме факта, че през 1869 г., когато е създадена БАН, крепостната селянка - майка на Сталин, още не го е била замислила. Странна мания връща г-на Дянкова все към Грузия, чиято схема за ликвидиране на академията сега той прилага у нас! Там от 53 института през 2007 г. към МС са останали 15 и остатъците от тях с решение на МС от септември т.г. отиват към вузове, много имоти са вече разпродадени, другите са в процедура.

Пълна амнезия гази нашата власт за законовия статут на академичните имоти. Има един факт, който щеше да е смешен, ако не беше убийствен. В началото на 2010 г. фирмата "Кауфланд" изпраща писмо до Дянков и Игнатов. Във въпросното писмо, с което редакцията разполага, фирмата пита дословно: какъв е статутът на имота, стопанисван в момента от Института по металознание "Акад. А. Балевски" и дали за него е предвидена процедура по продажба, понеже "Кауфланд" има инвестиционен интерес да построи на него хипермаркет". Веригата имала интерес да купи и имоти до 24 000 кв. м в широкия център на София със същата цел. Хайде някой сега да обясни по какъв повод на фирма (която и да е тя) й хрумва да купува имот на академичен институт и да строи на него хипермаркет? Този въпрос отдавна е зададен на Дянков и на Игнатов, отговор, разбира се, няма.

PRIVATIZATION
MINISTRY OF ECONOMIC DEVELOPMENT OF GEORGIA

You are here: Home >> Privatization >> List of privatization enterprises >> Detailed information

Detailed information on "Scientific Research Centre of informatization"

Name	"Scientific Research Centre of Informatization"
Legal status	LLC
Address	130, Tsereteli Ave., Tbilisi
Authorized capital	115482.00 GEL
State share in authorized capital	100.00 %
Initial purchase price	500 000 USD
Accounts (payable)	81990.00 GEL
Settlement account	Recipient: account Nrof centralized incomes: 200122900. Recipient Bank: G
Payment conditions	"Deposit" amount - 50 000 USD equivalent in National currency, participant's fe
Seller	Ministry of Economic Development of Georgia
Documentation to be submitted to commission	1. The properly filled announcement (which can be obtained in the Ministry); 2. The receipt confirming transfer of a "deposit" amount and participant's fe 3. Data of identification card (in case of a physical entity); 4. Notarized proxy form, if he acts on behalf of another person. 5. Legal entities should additionally submit notarized copy of foundation doc Note: Announcements can be submitted to the Ministry every day except
Seller's contact information	12, Chanturia Str., Tbilisi; Ministry of Economic Development of Georgia. V Tel: (+995 32) 998980
Place of auction	Ministry of Economic Development of Georgia; 12 Chanturia str., Tbilisi
Comments	Criteria for detecting the winner: nomination of maximal price (no less then
Photo materials	

Икономическото министерство на Грузия продава на търг Института по информатика на бившата Грузинска академия на науките. Начална цена 500 000 долара

На стр. 23

Следва „От ЦК на БКП до...ГЕРБ“

Въпроси неглиже

Софийският номер 460 37 34 полицейски ли е?

Савена ЗЛЪЧКИН

Не бих написала това писмо (въпреки че наистина се възмутих от случката), ако подобни "запитвания" напоследък не ми се бяха случвали и преди...

Споделих с приятелка, която също каза, че и при нея напоследък се случва някой да се обади по телефона и да разпитва разни неща за нейни съседи. Това става възможно само за абонатите със стационарни номера. Ето и случката.

Преди три дни в късния следобед позвъня домашният ми телефон (това е Виваком). Предавам в общи линии разговора. Насреща млад женски глас:

- Извинявайте за безпокойството, но се обаждам във връзка с една ваша съседка (името така и не запомних), момиче на 20 години, можете ли да ми дадете информация за това лице...

- Чакайте, чакайте, първо кой се обажда и от къде имате моя номер? - питам аз.

- Ами аз съм Петкова (каквото и да значи това) от Финансова полиция, а тя (въпросното лице, обект на запитването) е подписала декларация, където е посочила адреса си и имаме телефона ви от указателя.

- Добре, значи първо с това трябваше да започнете, редно е поне да се представите, независимо по какъв въпрос звъните - казвам аз. - Но въпросната дама така или иначе не познавам...

- Тя не е дама - побърза да обясни с леко притеснен глас лицето насреща, - става дума за момиче на 20 години...

- Вижте, не познавам такова лице от женски пол. И въобще не ми е приятно да ме замесвате в подобно доносничество.

- Добре, довиждане, извинявайте, повече няма да ви притеснявам.

Нашата полиция ни пази?... И все пак - номер 460 37 34 на финансовата полиция ли е?

- Благодаря за което, довиждане.

Ден или два по-късно отново позвъняване.

- Добър ден, обаждам се служебно във връзка с едно лице, което е ваша съседка, младо момиче на 20 години...

- Вие от Финансова полиция ли?

- Да, вижте, интересува ни...

- Вижте какво, онзи ден навярно една ваша колежка вече ме попита и й отговорих, че подобно лице не познавам. Не виждам защо е нужно някой друг да се пробва пак.

- О, извинете, повече няма да ви притесняваме по този въпрос.

- Вижте - продължавам аз, - вие вероятно не сте виновна, но явно напоследък има такава административна практика - да се провеждат разпитвания, при това по телефона, сред съседи за определени лица. И не знам защо смятате, че е редно да се поощрява такава доносническа практика. Ако ли пък това лице представлява такава опасност за живеещите във входа и за обществото като цяло, защо не ни уведомите по надлежния начин? Тук наистина вече има доста непознати, толкова апартаменти се дават под наем и ако си казваме и "добър ден" с хората от входа, вече е похвално.

- Да, извинете, обещавам, че повече няма да ви притесняваме.

Затворихме, но в мен остана някакво смътно чувство за незавършеност на разговора. Затова позвъних обратно на номера, който ме потърси.

- Здравейте, пак съм аз по въпроса за 20-годишната съседка. Вижте, защо не потърсите домоуправител, все пак събират се такси за входа, той или касиерът трябва да имат представа кой живее тук.

- А някакъв техен телефон не можете ли да ни дадете? - в гласа отсреща просветна надежда от явното желание да се посъкратят разходи по оперативна дейност и да успее да претупа работата по телефона.

- Не, съжалявам, просто нямам такъв - казах истината.

- А, момент само, да ви попитам вие откъде имате нашия номер.

- Та нали вие ми звънnахте преди малко!!!

- Да, но ние работим през компютър и звъним през централа и не би трябвало да се изписва номера...

- Е, да, но на моя телефон се изписа - 460 37 34, нали, и както виждате, ви звъня обратно. - Бях донякъде доволна, че не съм останала "съвсем капо" да говоря с напълно анонимен източник благодарение на моя най-обикновен безжичен Панасоник..

- Защото не би трябвало...

Както и да е, в почти приятелски тон завършихме разговора с въпросната дама. Но въпросът е - защо се поощрява в последните месеци подобна практика. Случвало се е на вратата да ми звънят и прилични на вид господа, за които става ясно, че работят към разни фирми и формирования, събиращи кредити, които да питат туй-онуй за други съседи. Разбирам, че си вършат работата, но едва ли им влиза все пак в работата да звънят на чуждите врати и да замесват съседите в чужди проблеми. Хайде, да речем, частните фирми -кредитосъбирачи, са безкомпромисни и арогантни, но тук става въпрос, че лицето, всъщност лицата, за които става въпрос, се представят (след настояване от моя страна) за "служител на Националната полиция". Дали е редно това? Да поставим въпроса на вниманието на полицията - номер 460 37 34 (явно софийски) има ли нещо общо с полицейската служба, или това е някаква постановка?

Имаше ли фашизъм в България

67 години от погрома над антифашисткото движение в Карнобатския край

Проф. д-р на ик.н. Атанас ГАНЕВ

В края на 1943 г. в Карнобатска околия по причина на предателства и недостатъчна предпазливост в редица случаи имаше голям провал на антифашистката борба. Като участник в тези събития искам да разкажа някои неща, за да се знае от сегашните и бъдещите поколения имало ли е фашизъм в България.

Тогава бях ученик в Карнобатската гимназия. В погрома, арестите, издевателствата и убийствата участваше главно полицията от Бургас, Сливен и Карнобат. Разкритията и арестите започнаха от моето родно село Сан Стефано. На 11 декември 1943 г. по предателски доноси и сигнали селото е блокирано в ранния дъждовен студен ден. Полицията е била известена, че в дома на Стефо Ив. Табарнов се укриват партизаните Боню Ив. Барбов (Събчо) от с. Крумово градище и Панайот Куртев от с. Чарган, Ямболско. Няколко дни те са били и в нашия дом. Тъй като намерението им е било рано сутринта на горната дата да заминават за другите съседни села, са отведени в Стефо Табарнов, който живее в края на селото, откъдето по-лесно могат да излязат. И вместо нашата къща да бъде изгорена това става в този дом. След като полицията и жандармерията обгражда дома, партизаните били скрити в скривалището в плевнята. След неколкократните предупреждения партизаните да се предадат в плевника се чуват два изстрела. След като виждат, че са в безизходица, се самозастрелват, верни на партизанската клетва.

На следващия ден обгорелите трупове са заровени край селото...

Училището в селото се превръща в полицейски участък, в който са арестувани голям брой мои съселяни. По пътя на разкриването полицаите преминават през съседното село Добриново. От побоя е убит учителят в селото Динко Динев от Сливен, в село Житосвят са арестувани доста хора. На другия ден в с. Крушево са убити партизаните Ганчо Хардалов (Благой) от Карнобат, политкомисар на полския отряд, Петър Пенчев (Любо) от същия град и Стефана Чамурова (Лена), работничка от Сливен. Убит е и ятакът Христо Ангелов. Заловен е Вичо Русев (Асен) от с. Недялско, Ямболско. В с. Орханово (сега Орлинци) са заловени партизаните Коста Динев (бай Гвади) от с. Митирис (сега Калчево), Ямболско, Стамо Проданов (Драгия) от с. Веселиново, Ямболско, Димитър Русев (Павел) от с. Недялско, Ямболско. В с. Зимен са убити партизаните Слав Железчев (Савата) от с. Недялско, Ямболско, командир на полския карнобатски отряд, Стоян Добрев (Странджата) от с. Кичево, Варненско, убит е и техният ятак Тодор Михалев, а жив е заловен Христо Георгиев (Емил) от с. Митирис, Ямболско. В с. Грозден в дома на Драгни Недев са заловени партизаните Велчо Чанков (Пешо) от с. Мокрен, Котленско, политкомисар на отряда "Смърт на фашизма", студент-юрист, и Железчо Иванов (Жоро) от с. Ново село, Котелско.

Партизани в София след 9 септември 1944 г.

От селата главно от Карнобатска околия и някои от Ямболска околия, от Карнобат и Айтос са извършени арести на повече от 200 човека. Всичките бяхме в полицейската преизподня на училище "Софроний Врачански", след побоища, инквизиции и мъчения загинаха Васил Михалев от Карнобат, Господин Нанев от Карнобат и Гроздьо Гроздев от с. Черница. А на път за Карнобат е убит Огнян Танев от с. Деветак.

Делата се гледаха в училището на Карнобат от Шуменски военнополеви съд. На подсъдимата скамейка бяхме изправени 111 човека. От тях на смърт бяха осъдени Вичо Русев, Христо Георгиев и Коста Динев, имаше и 5 доживотни присъди. По-голямата част от подсъдимите получиха от 5 до 15 години затвор. Една част бяха оправдани и се върнаха по родните си места. Всички ние бяхме откарани в Бургаския затвор, откъдето бяхме освободени на 8 септември 1944 г. Една част от нас, предимно младежите, останахме няколко месеца в новосформираната милиция на Бургас, а по-голямата част заминаха за родните си места.

Годините минават, събитията избледняват и всичко не се помни. Дано не съм изпуснал и забравил някого, за което се надявам да бъда извинен. Мъките и погубеното здраве обаче трудно се забравят. Подобни събития имаше почти навсякъде в страната.

Нека по повод на тази годишнина сведем глава пред паметта на загиналите герои, пред тези, които впоследствие от болести и по други причини напуснаха този свят, а на останалите още живи да пожелаем преди всичко здраве и дълголетие!

Фашизмът, освен че не трябва да се отрича, не следва и да се забравя!

Страницата подготви Лилия ТОМОВА

Позиция

www.duma.bg

Клаус Шрамайер:

Борисов е популист, гениален манипулатор, какъвто бе и царят

На Балканите липсват истинските държавници, казва бившият германски посланик в София пред „Дойче веле”

Бойко Борисов е един популист, гениален манипулатор, какъвто впрочем бе и царят. Това казва в интервю за “Дойче веле” бившият германски посланик в София д-р Клаус Шрамайер.

“Българският парламент се е превърнал в машина за гласуване, направлявана от управляващата партия. Не, това вече не е свободен и суверенен парламент. Ако например Бойко Борисов се появи загрижен пред парламента и обясни на депутатите си, че казаното от него вчера вече не е валидно и поиска да гласуват точно обратното, то това се прави веднага”, казва германският експерт.

И все пак Бойко Борисов е най-доброто, което България може да предложи в момента, убеден е Шраймайер: “Преди всичко той не е замесен в корупционни или някакви други скандали, което не означава, че е най-подходящият за този пост от гледна точка на произход или образование. Но за момента той, за съжаление, е най-доброто, което България може да предложи,” казва още дипломатът. България не прави изключение от повечето страни на Балканите, където липсват истинските държавници, уточнява Клаус Шрамайер. За Бойко Борисов той също не е убеден, че може да бъде определен като държавник. Но е убеден, че ако е имало истински държавници начело на България веднага след промените, днес страната би била друга. “За голямо съжаление тогава в България липсваше такъв държавник, който да има куража да сложи край на комунистическото господство. Кръглата маса бе първата грешка, защото това не бе разговор между двама равноправни, какъвто бе например случаят в една Полша. На Кръглата маса в България един срещу друг бяха седнали бившата номенклатура с цялата си мощ и бедната българска опозиция, която в онзи момент не разполагаше нито с копирни машини, нито дори с хартия за печатане на материалите на прохождащата партия СДС. И в този смисъл Кръглата маса бе един фарс. Друга голяма победа на комунистите бе приемането на конституцията, в която те успяха да циментират юридически своята собственост. Всичко това са неща, които не трябваше да се случват”, казва бившият посланик.

За д-р Желю Желев Клаус Шрамайер казва, че с умерената си позиция и въздържаност той само е допринесъл за това развитие на нещата. Т.нар. Боянски ливади, според него, са били истинска катастрофа. На въпроса по-различни ли са сегашните управници на България”, д-р Шрамайер казва следното: “Бойко Борисов е великолепен пиар. Той е популист, който знае как да въодушевява масите. Още като главен секретар той имаше няколко добри представления в битката с престъпността. Показваше се по телевизията, но това не промени с нищо нещата. Нито едно от 200-те поръчкови убийства не беше разкрито, докато беше главен секретар. Малко наркотици, малко задържани на митницата стоки, но така и не видяхме разкриване на нито едно от извършените тежки престъпления в България. И в този смисъл Бойко Борисов е един популист, гениален манипулатор, какъвто впрочем бе и царят. “Зад това стои склонността на българите да си търсят месия. И това е много опасно,” казва в заключение бившият германски посланик в София д-р Клаус Шрамайер.

Войната срещу БАН

От стр. 21

И още. По силата на какво законово право през април т.г. областният управител на София изпрати 4 екипа в БАН да описват имотите й? Собствеността на БАН не е публична държавна собственост (ще стане според новия законопроект) и областният управител няма нито отношение, нито правомощия за нея. След тези факти човек трябва да няма и две мозъчни гънки, за да повярва на думите на Игнатов през месец май т.г.: “Зад твърденията за отнемане на имотите на БАН всъщност може би стои страх от това какво ще покажат започналите проверки за управлението на имотите”.

Треперете! Пращането на проверки при непокорните е любим похват на тази власт. Да си спомним Софийския университет. Това, което били показали проверките в БАН, се появи в присъдружен на ГЕРБ вестник, Игнатов го преповтаря и пред НС. Сграда в район “Нови Искър”, която не се използва за наука, се давала под наем за 2 евро на квадрат. Трябваше от академията да опровергават, че под пазарната цена от 4 евро се отдават само складови помещения и мазета. А пък ДЗИ си било реститурало 73 дка, ползвани от Института по гората. Като че никой никога не е чувал за десетки дела, които БАН води срещу такива незаконни реституции. Друга земя на академията - 6 дка на в Овча купел, била дадена под наем за стотинки. В “диалога” чрез медиите БАН пак трябваше да опровергава, че става дума за ливада, дадена на местен човек да коси тревата за животните си през летните месеци. И всъщност “констатираните тежи нарушения” се отнасят за 2% от имотите на БАН, в останалите не са открити “престъпления”. Но Игнатов тръби: “БАН не управлява добре имотите си, с новия закон те ще бъдат по-добре защитени”. Затова ще ги трансформирате в публична държавна собственост? Което на практика си е чисто одържавяване на частни публични имоти. Бързо се сещаме за пътя им след това - вж. писмото на “Кауфланд”. Или строящия се 8-етажен хотел с три подземни етажа на вносителя на проектозакона на ГЕРБ за БАН - самбиста Румен Стоилов, магистър по икономика на спорта. Този хотел по случайност се намира през улицата срещу централната сграда на БАН. Според справка от Централната научна библиотека на БАН на това място преди 9 септември е била къщата на Димитър Моллов - академик, подпредседател на БКД-БАН до 1911 г., кмет на София, основател на Българския лекарски съюз. През 1900 г. там - на “Цар Освободител” 14, е построил дом учен, после там е бил Музеят на революционното движение, след него - театър “Сфумато”. Театърът бе изгонен, теренът - реституиран, и от 2006 г. продаден на една от фирмите на самбиста. За хотел. Адекватна илюстрация за пътя на България!

А Игнатов, като повтаря: “Ние не се интересуваме от имотите на БАН”, да прочете становището на земеделското министерство по внесения проектозакон за академията. В него се говори, че земите на БАН не може да са земи на БАН, а трябва да станат земи на земеделското министерство!

Някога завоевателят на Ерусалим, императорът Тит, искал да опази поне Храма от пълчищата на собствените си легиони, но не успял. Днес във властта на България няма дори един Тит. Затова пълчища честни бизнесмени набелязват имоти, кроят сметки и мобилизират лобита.

Брюкселски безсъници

Еничари в Евросъюза

Георги ГОТЕВ

Няма по-щастлив от мен, защото не работя за българската държава. Днес започва среща на върха, на която основна тема ще бъде промяната на Лисабонския договор, но също и дългосрочният бюджет на ЕС за периода 2014-2020 г. Както винаги колегите от представителства на страните членки ме каниха на брифинги преди срещата. Много харесвам британските брифинги. Доста неща се казват пределно ясно, така че изобщо не бях изненадан, когато през октомври Дейвид Камерън поиска съкращения за бюджета за 2011 г. - британският посланик ни бе предупредил два дни по-рано.

Излишно е да казвам, че брифинги в българското постоянно представителство няма. Но пак от британците разбрах, че българският министър Симеон Джанков, така му викат тук, понеже така си пише името на визитките, им обещал, че ще подкрепим Лондон за силно намален дългосрочен бюджет на ЕС.

Моля, попитах, защото това не го повярвах. И британците така питали, защото на всички е ясно, че като бедна страна България няма интерес бюджетът на ЕС да бъде орязван. Очакваните съкращения са в областта на регионалните и структурните фондове, от кохезионната политика, точно там, откъдето се надяваме да получим малко кислород за икономиката си. Увериха ме, че Джанков наистина потвърдил, че позициите ни с Лондон съвпадали. Лондон иска 20% орязване на бюджета за сметка точно на споменатите фондове. Джанков даже казал, че ако Лондон се притеснява да каже някои потвърди неща, България ще вземе думата вместо добрата стара Англия.

Полша е в авангарда на тези, които се борят за запазването на бюджета на ЕС в приблизително същия вид като сега. Полски дипломати ми се бяха оплакали, че не получават никаква подкрепа от България, все едно, че интересите ни не съвпадат. Първоначално си бях помислил, че просто Борисов не се интересува от темата за бюджета, защото изцяло се е вторачил в Шенген. Но сега ми просветна. Ние просто сме еничарите в Евросъюза.

И всъщност не съм изненадан. Защото сме единствената държава в света, в която правителството работи без парламентарен мандат и в която всяко нещо е резултат от импровизация. Завчера взех интервю от външния министър на Литва Аудрониус Ажубалис. Той координира политиката на своята страна с регионалната група на северните и балтийските държави, като след това парламентът му дава мандат. За срещата на върха, която започва днес, парламентът му е поставил условието промените в Лисабонския договор да не затруднят членството на страната му в еврозоната. Ние сме в същото положение, в смисъл, че тези промени могат да доведат до точно такива усложнения, но правителството действа без мандат и абсолютно никой не задава въпроси. Затова не се учудвайте, ако се окаже, че позициите ни съвпадали с тези на Великобритания, Холандия и Дания, а не на Полша или Словакия.

Впрочем каквото и да обещава Джанков, англичаните също не му вярват, защото, когато дадени позиции не са подкрепени с парламентарен мандат, цената им е съмнителна. Целият процес на българската евроинтеграция протече без мандат. В този смисъл, нищо ново под слънцето. Опит за мандат имаше само веднъж, през ноември 2002 г., когато Народното събрание реши да приеме условието закриването на реакторите в „Козлодуй“ да не предхожда членството в ЕС. Тогава обаче Соломон Паси се усети и се изстреля в Брюксел, където подписа затварянето на главата енергетика часове преди парламентът да гласува мандата. Разликата сега е, че парламентът е съвсем обезличен и няма да намери сили дори за подобно начинание.

Прави ми впечатление също, че липсва регионална координация - източноевропейските страни, които имат почти едни и същи интереси, не координират своите позиции. И нищо чудно, че Литва си сверява часовника със Стокхолм и Хелзинки, а не с Варшава. Ажубалис каза, че страната му приема за нормално умерено намаляване на дългосрочния бюджет на ЕС, предвид вътрешнополитическата конюнктура в много страни от ЕС. В смисъл, че когато режеш националния бюджет заради кризата, нормално е да приемеш съкращения и в този на общността.

Аз лично имам друга теза. Бюджетът на Евросъюза не може да бъде сравняван с този на отделните държави. Първо, той е много малък, само един процент от брутния национален доход в ЕС. Второ, той се отнася за области, в които ЕС има добавена стойност. Може да се направи сравнение с леката кола - ако искаш да ограничиш бюджета си за нея, можеш да я караш по-малко и да спестиш от бензин. Но ако решиш да пестиш от маслото, язък за икономията, защото моторът ще се повреди и за ремонт ще платиш повече.

И макар че от първи януари започва унгарското председателство на ЕС, като през втората половина на годината щафетата поема Полша, не е ясно дали тези две страни са способни да си подават топката. По принцип унгарското председателство би трябвало да е полско и обратното. В смисъл, че когато дадена страна е председател, тя няма право на национална позиция, а е нещо като конферансие за останалите. Но тогава друга приятелска държава може да излезе напред. Полша веднъж го направи по време на чешкото председателство през първата половина на миналата година. Дали това ще бъде възможно и сега? Липсата на единство между Варшава и Будапеща по въпроса за цената на пенсионната реформа в отчитането на бюджетния дефицит не вещае нищо добро. В началото седем източноевропейски страни плюс Швеция имаха еднакви позиции. След това две черни овце, Унгария и България, потърсиха собствени решения.

Култура

очаквайте

Фадо кралицата Мариза се завръща в София през март с нов албум

Емил Димитров - познатият и непознатият

Филмът „Само един живот" е посветен на 70-годишнината на естрадната легенда

Каква е истината за естрадната легенда Емил Димитров 5 години след неговата смърт - ще разберем от филма на журналиста Георги Тошев и режисьора Станислав Тодоров-Роги, който се опитва да даде отговор на този въпрос в навечерието на 70-годишнината от рождението на най-известния български поп певец. Филмът "Само един живот", който БиТиВи ще излъчи на 19 декември от 12 ч. в поредицата "НепознатиТЕ", разказва невероятната история на човека, изпял "Моя страна, моя България", научи ДУМА от Ани Плачкова. През историята на единствения му син - Емил Димитров-младши, и внука Мартин Димитров, зрителите ще научат какво остави певецът на близките си.

Филмът е един труден и недовършен разговор между баща и син, чиито отношения през годините са минавали през трудни периоди. Непоказвани лични кадри на Емил Димитров от последните години, свидетелства на хора, които са били до него през различни периоди. За светлите и тъмните страни от живота на една легенда разказва филмът на оператора Росен Даскалов-Тийчъра, режисьора на монтажа Явор Веселинов и продуцентката Румяна Цанчева.

Снимка ЛИЧЕН АРХИВ

Забравен ли е Емил Димитров, как преминават последните му години, след като е покосен от инсулт - това са само част от въпросите, чиито отговори търси екипът на "НепознатиТЕ". И още: истината за неговия личен живот, лъжите, тиражирани в медиите, успехът във Франция и приятелствата със звезди като Далида, Шарл Азнавур и Адриано Челентано... Пред камерата застават Богдана Карадочева, Христо Куртев, Йордан Георгиев, Анелия и Константин Каранови. Те са част от свидетелите, които разкриват непознати страни от характера и живота на Емил Димитров.

Въпросите, които остави Емил Димитров след смъртта си, са повече от отговорите, а тиражираните лъжи в публичното пространство - повече от истината.

БАЩА И СИН ЙОНОВИ С ОБЩА ИЗЛОЖБА

Абстрактна комбинация от компютърно генерирани изображения и причудливи метални скулптури е изложбата с обединяваща тема "Видимо/Невидимо", която баща и син Йонови подредиха в галерия "Индустриална" до 22 декември, научи ДУМА от Нели Жекова. Това е първа съвместна експозиция за двамата големи художници, потомци на известния артистичен род. Живописните композиции, създадени със средствата на дигиталните технологии, дело на проф. Божидар Йонов, оживяват върху платното, някои от които ръчно обработени с акрилни бои и лакове. Бившият ректор на НХА не случайно си е завоювал титлата "майстор на плаката" и на различните форми на графичния и пространствения дизайн. Проф. Йонов с новаторски маниер и характерен личен почерк пресъздава в абстрактни композиции и форми настоящите си творби. Авторските фотографии са грундове, дигитално увеличени и трансформирани в цветове и фактури, напомнящи абстрактния експресионизъм, заредени с енергията на съвремието. Самите картини наподобяват огнени вулканични реки, застинали сенки, сребристи лунни пейзажи, пурпурни скали... изобразени върху технореалност от мечти. Свръхестествените образи от платната на Йонов-баща по тайнствен начин кореспондират с металните фигури на сина Евгени Йонов. Също възпитаник на НХА, близо 20 години Йонов-син работи в сферата на графичния и екстериорния дизайн, металната пластика и компютърно-генерираните изображения. Скулптурите от скрап на стари ловни оръжия представят чудновати екземпляри на флората и фауната, фантастични обитатели на морския свят. Птици с тежки метални криле от гилзи, като че ли всеки миг ще се раздвижат и понесат; роботизирани риби с хриле от пружини и метални пластини, човешки черепи от железни ключове - се събуждат сред купчините ненужно бракувано оръжие. Изхвърлените пистолети и стари руски пушки дават живот на свръхестествени същества, емоционален израз на състоянието на художника.

Божидар Йонов

Евгени Йонов

ИТАЛИАНСКИ КАНЦОНЕТИ И КОЛЕДНИ ПЕСНИ В СИНХРОН ПОД ТЕПЕТАТА

"Нова музикална формация" и тенорът Ивайло Михайлов (на снимката) представят коледен концерт на 17 декември от 19 ч. на сцената на Държавен куклен театър - Пловдив. Водещ е Тома Спространов. Спектакълът, който се осъществява със съдействието на винарско имение "Драгомир", е първата съвместна изява на пловдивските музиканти, обединени от идеята да създадат собствен почерк в популяризирането на песенната форма от различни стилове и епохи.

Талантливият оперен певец близо две години обмисля създаването на камерна музикална формация, която да изпълнява широк спектър от произведения (от италианската канцонета през руските романси до френския шансон, тангото, класическите оперни арии и рок-баладите). Заедно с пианистката Мария Калоферова избират Цветан Карабов - основателя на група "Тирамису" (сега "Кофеин"), който се заема с аранжиментите на песните. Идеята е инструментите да не са в позиция на обикновен съпровод, а да се "заиграват" с гласа, да бъдат равноправни партньори в изпълнението. Към групата се присъединяват флейтистката Ася Докторова и цигуларката Милена Инджова-Сталева, Мария Калоферова - пиано, и Цветан Карабов - китара.

Концертът се състои от две части - в първата ще бъдат изпълнени популярни италиански канцонети ("О, соле мио", "Не ме забравяй", "Санта Лучия" и др.), а във втората предколедното настроение ще бъде подсилено с прочути популярни и коледни мелодии като романса на Шуберт "Щендхен", "Плезир д'амур" на Мартини, "Панис анджеликус" от Цезар Франк и "Аве Мария" на Шуберт, Бах-Гуно, Качини. Концертът се озвучава от "Тото студио".

„Сто каба гайди" окичен с 24-каратово злато

Светозар КАЗАНДЖИЕВ

Ръководителят на оркестъра Тодор Тодоров е уведомен от Съвета на европейската научна и културна общност, че днес в Националната галерия за чуждестранно изкуство в София ще се състои официална среща, на която всеизвестният оркестър "Сто каба гайди" от Смолян ще получи "Златна книга" - почетна значка във вид на книга, изработена от 24-каратово злато, за завоюван безспорен престиж, обществено признание и принос към българската култура. Досега това отличие е връчено на 180 представители на българския научен и културен елит. По време на срещата всички номинирани институции за членове на Съвета на европейската научна и културна общност ще получат "Златен печат" за европейски мениджмънт в културата. Според Тодор Тодоров - потомствен майстор-гайдар и ръководител на фамозния оркестър, това е поредното признание за българския фолклор, за родопската песен, за родопската каба гайда. Където се появим, ставаме център на внимание, събираме погледа на присъстващите със своите костюми, аксесоари към гайдите, със самите гайди, а за музиката не казвам нищо - тя сама говори за себе си...

кратки

Представят две книги на Антон Баев

Издателствата "ЦУМ", "Коала прес" и Народна библиотека "Иван Вазов" в Пловдив организират на 17 декември от 18 ч. представяне на две книги от Антон Баев. "VICTOR Bulgari" - страшни и смешни истории за мъжа и жената, за човека отсам и човека оттатък Стената, за вътрешното емигрантство на едно поколение и външната съпротива, събрани в новия роман на автора със сюжети от днешен Берлин. И томчето "Иван Пейчев (Романтична формация. Романтически мотиви) - панорамна монография върху творчеството на емблематичния поет и драматург от поколението на "родените между двете войни", докторска дисертация на автора. Представя проф. дфн Светлозар Игов.

Форум на свободните кино- и тв продукции

Първият фестивал на свободните кино- и телевизионни продукции ще бъде открит на 17 декември от 20 ч. в кино "Влайкова". Участват само филми без външна финансова подкрепа. Фестивалът има конкурсен характер, гласуват само участниците в него. Директор на фестивала е Янко Велков-Янец. Проявата се осъществява с подкрепата на ателие "Пластелин" и артистично звено "Синдикатът".

Конференция, посветена на Асен Христофоров

Научна конференция "От Лондон до Мацакурци 100 години от рождението на Асен Христофоров" ще се състои днес в Заседателна зала на НБКМ. Откриването е от 9 ч. Модераторки са Боряна Христова и Рая Кунчева. Участват Румен Аврамов (Център за либерални стратегии); Николай Аретов (Институт за литература, БАН). От 11 ч. започва кръглата маса "Писателят", модератор е Николай Аретов. Участват Светлозар Игов, Вихрен Чернокожев, Николай Папучиев, Николета Пътова, Катя Кузмова-Зографова. Следва кръгла маса "Икономистът", в която участие ще вземат Боян Славенков, Мариела Ненова-Амар. Дискусията "Свидетелства" е с начален час 15.30, с участието на Ромил Атанасов, Кристина Петкова, Георги Трифонов и др. В 17 ч. ще бъде открита изложбата "Скици и откровения. Сто години от рождението на Асен Христофоров" в централно фоайе на НБКМ.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Новата премиера на Плевенския театър "Иван Радоев" е "Стая 304", гост-постановчик проф. Боньо Лунгов, драматизация - Петър Ковачев и Боньо Лунгов, музика - Мишо Шишков-младши, стихове на песните и хореография - Константин Каракостов

Бивш миньор прави кукерски маски

Иван Боянски от село Крупник изработва над 200 броя годишно

Миналата година над 200 кукери в Югозападна България са участвали в традиционните карнавални шествия с маски, изработени от Иван Боянски от село Крупник, община Симитли, съобщи БТА. Тази година сигурно още толкова ще се превъплътят в различни образи с маските на 55-годишния пенсионер, бивш миньор от мина "Пирин" - Брежани.

Вече четвърт век Иван Боянски изработва кукерски маски. Работилницата му е у дома и цялата стена на приземната стаичка, превърната в своего рода артгалерия, е заета с подредените една до друга десетки страховити и комични физиономии, каквито могат да се видят само на кукерски карнавали. В изработването им сега Иван има помощници. Това са неговият син Федя и проектоснахата Ирена, както майсторът я нарича. Двамата млади са безработни и това е възможност да изкарат по някой лев за Коледа и Нова година, казва Иван.

Снимки ПРЕСФОТО/БТА

И тази година са започнали да приготвят маските в началото на ноември, когато вече се палят и печките. Това е така, защото маските трябва да се сушат във фурната, където калъпът се изпича. Калъпите се изработват предимно от гипс. Сега с новите материали може да се използва и теракол, обяснява Иван. Калъпът се намазва със специална смазка, отгоре се слага хартия и лепило за картона. Изработването на една маска отнема около 15 минути, но след това има изпичане, изрязване на очите, устата. После се боядисва, рисува, следва гримиране...

Най-честите клиенти са от община Симитли, идват и от Благоевград, но обхватът е по-широк - от Перник до Петрич. Най-търсени са маските на бабичките и старците - традиционните кукерски персонажи. Тази година асортиментът е обогатен и с магарешки глави - това също е съобразено с традицията младежи да излизат на кукерските игри, седнали на магаре. Майсторът прави още опинци от телешки кожи, предлага и бабешки забрадки, коси и други атрибути за кукерите.

При майстора в Крупник са идвали много хора, които са искали да им сподели тайната на изработването на кукерските маски. Той обаче е решил, че това засега трябва да знае само синът му.

Вицът

Две блондинки играят шах.
- Кош! - възкликва едната.
- Чакай бе, муцка, това да не ти е футбол!

Проф. БИСЕР СЛАВКОВ, преподавател в УНСС
БОЙКА АСИОВА - журналистка
Ст.н.с.I ст.дтн БОЖИДАР ЧОРБАНОВ, Директор на Института по органична химия с център по фитохимия
Акад. ДИМИТЪР КЛИСУРСКИ, инженер-химик
Инж. ЖИВКО ЖЕЛЕВ, изобретател
ИВАН ИВАНОВ, актьор
МИЛКО ДОБРЕВ, скулптор
МИХАИЛ НИКОЛОВСКИ, народен представител
СТОЯН БОЙЧЕВ, писател
ХРИСТОФОР ХРИСТОВ, член на СОС

Църковен календар

16

Св. пророк Агей (V в. пр.Хр.). Св. мъченик Марин

Св. Пророк Агей е един от Дванадесетте тъй наречени малки пророци. Родил се във Вавилон по времето на плена и пророчествал след връщане от плена (около 520 г. пр. Хр.). Тогава завърналите се от Вавилон в Йерусалим юдеи започнали да възстановяват Йерусалимския храм. Но поради силната съпротива на самаряните и на персийските управители те изоставили наченатото дело в продължение на 14 години. От това изпаднали в униние и започнали да мислят, че още не е дошло времето за възстановяване на храма Господен. Тогава Господ, проявявайки милост към тях, чрез устата на пророк Агей ги ободрил и обещал, че вторият храм ще бъде по-славен от първия, понеже в него ще се яви Царят на мира, Спасителят на всички народи.

Майсторите на кукли в град Такасаки, в японската провинция Гънма, са много заети в последните дни на годината с изработката на традиционните кукли дарума - символ на късмета, които се правят там от 200 години и са много популярни сред японските политици и бизнесмени

Успелите жени предпочитат мъже ала Джордж Клуни

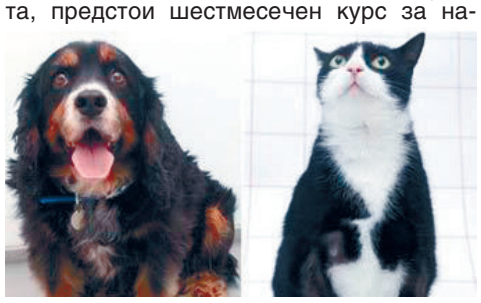
Колкото по-богати и независими са жените, толкова по-малко се интересуват от млади и симпатични мъже, доказа изследване на шотландски психолози, нарекли явлението "ефекта Джордж Клуни". Състоятелните мъже си избират партньорка на базата на физическата привлекателност, докато жените остават все така взискателни към материалното състояние и надеждността на мъжа до тях, дори когато изобщо няма да зависят от парите му, обяснява д-р Фиона Мур. Предполагахме, че богатите жени ще търсят млади любовници, но това изобщо не излезе така. Те се ориентирали към по-възрастни мъже със стабилно излъчване ала Джордж Клуни. Изследването на университета Еберти било проведено чрез онлайн проучване сред 3770 мъже и жени с различно материално състояние.

Бижута от гагат в музея „Земята и хората"

Коледна изложба-базар на минерали и скъпоценни камъни ще се състои от 17 до 23 декември в Националния музей "Земята и хората". Ще се предлагат обработени скъпоценни камъни - диаманти, рубини, сапфири, топази, изумруди, аквамарини, турмалини във всички разцветки, както и изделия от тях. Всички камъни са естествени. На място може да бъде направена консултация със специалисти от музея. Ще се предлагат и авторски бижута със скъпоценни камъни. Колекционерите на минерали освен богатото разнообразие от български минерали, ще могат да видят и да си купят и минерали от чужди находища. Новост са изделията от гагат, често наричан "черен кехлибар". По време на изложението ще има и благотворителна художествена изложба на хора в неравностойно положение. Всички средства от продажби ще бъдат използвани за купуване на материали за творческата реализация на незрящите от сдружение "Ахури", научи ДУМА от организаторката на изложбата Диана Малеева.

Дебели животни участват в състезание по отслабване

Домашни животни, страдащи от наднормено тегло, ще участват в специално състезание по отслабване във Великобритания, съобщи Лента.ру. На избраните финалисти - шест котки и пет кучета, предстои шестмесечен курс за намаляване на теглото (в програмата са включени както физически упражнения, така и диета). Теглото на котките е средно с 50-70 процента по-високо от нормата. Котаракът Тигър например тежи 8 кг, а Перси - 10. Най-дебелите кучета са 52-килограмовият лабрадор Лъки (при норма 35 кг) и 23-килограмовият кокер Ели (при норма 14 кг). Всеки от участниците във финала ще отслабва под наблюдението на ветеринари и специалисти от службата за защита на животните. Постигнатите резултати ще бъдат оценени от специална комисия, която ще определи и победителя. Голямата награда на състезанието по отслабване, която ще бъде обявена през май 2011 г., е почивка в специален курорт заедно със стопанина.

Снимка ЛЕНТА.РУ

Двама от финалистите

Добрата фея осигурява приятел по чашка

С оглед на наближаващите празници група предприемчиви украинци предлагат услугата "Приятел по чашка", съобщи Профит.бг. Ако няма с кого да изпиете едно питие по време на коледните и новогодишните празници, фирма "Добрата фея" ще ви осигури компания за чашката само срещу 150 украински гривни или 18 долара.

Юлия Пейева - управителката на фирмата, която организира и сватби, и рождени дни, твърди, че "Приятел по чашка" е най-търсената им услуга, откакто са започнали да я предлагат миналата година.

Румънеца и Енчев пренаписаха законите на роботиката

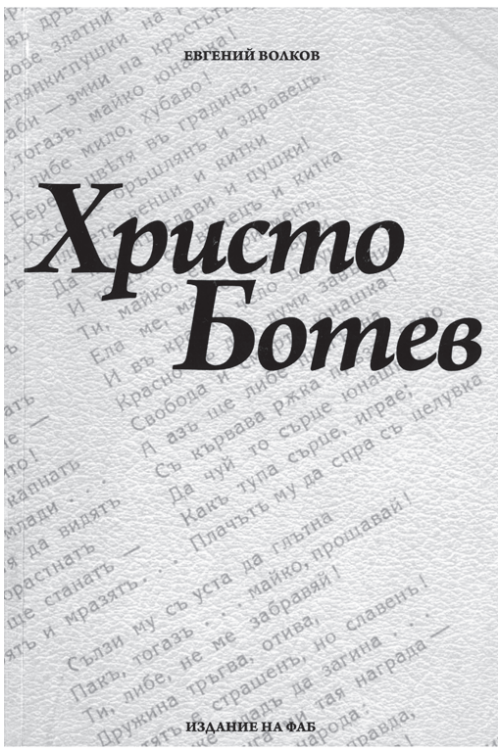
Румънеца и Енчев се готвят отново да взривят клубовете в страната - този път със сензационното шоу "Роботът". Уникалният музикален проект представлява цялостна концепция за клубно парти, главно действащо лице в което е 3-метров робот, който бълва фонтани от огън и лазер под звуците на електронна музика, миксирана на живо в клуба. Дизайнерският костюм на робота е зареден с високотехнологични LED светлини и има възможност да пресъздаде страхотно пиротехническо шоу на сцената. Резултатът е синхрон от звук, светлина, лазери и звездни водопади. Проектът е създаден с мисията да промени клубния живот у нас. Съвсем скоро предстои да излезе и първият самостоятелен сингъл на "Робота" - "Time".

Книги

За него трябва да се казва само истината

Малко известната биография на Христо Ботев от Евгений Волков хвърля различна светлина върху личността на именития българин

Д-р Радко ХАНДЖИЕВ

"Щастие за Ботев е, че е умрял, без да дочака времето, когато в родна България би могъл да бъде обесен за крайните си убеждения и за своята революционна смелост."

Това прозрение на Стефан Стамболов е втъкано като червена нишка в почти неизвестната биография на Христо Ботев (чието ново издание пусна "ФАБ"). Авторът й - руският емигрант Евгений Волков, от 1913 до 1915 г. живее и работи в България и педантично издирва документи и материали, както и свидетелства на съвременници на Ботев. За значимостта на труда говори фактът, че през 1916 г. Иван Шишманов лично го докладва в БАН, а за редактори са назначени членовете й Михаил Арнаудов и Боян Пенев. Поради материални затруднения, които и тогава е изпитвала академията, книгата е издадена едва през 1929 г. През следващите 80 години става библиографска рядкост и практически е забравена дори от професионалните историци.

Авторът е подчертано критичен към ранните биографи и изследователи на поета, които са "политици-дилетанти" или "обикновени разказвачи", а не хора на науката или на литературната критика. Повечето искали да видят в Ботев свой знаменосец: носител на българската национална идея, продължител на българските хайдути, бунтар, социален реформатор, космополит-безотечественик. Намирали се и такива, които го обявяват за "вагабонт", замесен с руски "нихилисти" - "от тайните", както се изразяват Стоян Заимов и Захарий Стоянов.

Евгений Волков проследява житието на поета в непосредствена връзка с дейността на неговите съвременници - учители и другари, съратници и последователи: Раковски и деятелите от първия Таен български революционен комитет в Румъния; Каравелов и Левски; българските хайдути; Светозар Маркович и сръбската Омладина; водачите на руската революционна интелигенция Чернишевски, Писарев, Добролюбов, Херцен; членовете на бакунинския "Славянски събор"; народоволецът Сергей Нечаев; основоположникът на социализма в Румъния Добруджану-Геря; колосите на европейската мисъл и дело Мацини, Гарибалди, Кошут, Маркс. Техните идеи и настроения показват колко тясно е свързан Христо Ботев с общия идеен дух на епохата и как под тяхното влияние се оформя неговият духовен облик, разцъфтява яркият му публицистичен и поетичен талант. Както и разбирането му, че борбата за политическото освобождение на българския народ е неразделна част от общата борба на потиснатите и угнетени от целия свят против всяка тирания.

За Ботев трябва да бъде казвана само истината, подчертава авторът, придържайки се към девиза на самия поет, отбелязан върху заглавния лист на знаменитата му уводна статия във в. "Дума на българските емигранти": "Истината е свята!"

Забравената биография е изключително интересна и препоръчителна не само за професионалните историци, но и за широката публика.

Мисионери на доброто, разумното и вечното

Лилия ТОМОВА

Раждането на книга е като раждането на дете, затова трябва да й дадем благослов - за дружбата, толкова свята и дълга, колкото са корените ни. Това каза Елка Няголова, редактор на книгата на Анатолий Щелкунов за Александър Рачински, която беше представена от Фондация "Устойчиво развитие за България" и Съюза на руските приятели на България в Руския културно-информационен център (РКИЦ) в София. На премиерата присъстваха дипломати, приятели на Русия, писатели, поети и представители на гражданските организации и обществеността.

Тук сме се събрали отдавнашни приятели и наградата, която ми връчвате, трябва да е и е част от народната дипломация на нова Русия, каза председателят на Съюза на приятелите на България Виктор Шарапов - последният съветски и първият руски посланик в България, който присъстваше на премиерата на книгата и получи награда от РКИЦ. Другари сме, защото разбираме, че трябва да запазим това, което свързва народите ни. Има големи общи неща - славянството и православието, подготвили нова плеяда руска и българска интелигенция, която да подготвя освобождението на България,

това не бива никога да забравяме. Затова - нека останем заедно, призова г-н Шарапов.

Не говорим за патос - говорим за вяра, затова ви припомням думите на Александър Рачински - Русия не се сърди, тя се съсредоточава, каза Станка Шопова, председател на Фондация "Устойчиво развитие за България" и на Координационния съвет "България-Русия". Братя сме не само по кръв, а и по православна вяра, допълни тя.

Книгата е увлекателен разказ за живота и работата на Александър Викторович Рачински, с името на когото е свързано създаването в Москва на Славянски благотворителен комитет, изиграл огромна роля за освобождението на България. Като вицеконсул във Варна Рачински успява за късо време да спомогне за откриването на училище с преподаване на български език, съдейства за откриването на такива училища и в други градове и дори села на окръга. Огромни са заслугите на дипломата в превода на църковното богослужение във Варна на църковнославянски.

Авторът на книгата Анатолий Щелкунов, опирайки се на исторически документи - служебни писма, спомени и лични публикации, пресъздава образа на руския дипломат, който с беззаветното си служене на руско-българското сътрудничество и на своята родина е завоювал огромен авторитет сред българите, и паметта за него още е жива.

За умението да претворим традицията в извор на сила говори Владимир Иванов, директор на РКИЦ. В днешно време работата на Рачински за създаването на Славянски благотворителен комитет продължава общоруската обществена организация - Съюз на приятелите на България, който тясно си сътрудничи с български неправителствени организации, подчерта г-н Иванов.

Авторът на изследването Анатолий Щелкунов е роден през 1945 г. в Казахстан. Завършва Томския държавен университет и Дипломатическата академия в Москва, кандидат е на философските науки. Работи във Външното министерство на Русия и в задграничните представителства на ведомството. От 1985 до 1991 г. е съветник в посолството в София, от 1998 до 2002 г. е посланик на Русия в Туркменистан. От 2005 г. до миналата година е генерален консул на Русия във Варна с дипломатически ранг на извънреден и пълномощен посланик. Член е на Руския съюз на писателите, почетен гражданин на Варна, заместник-председател на Съюза на приятелите на България.

Научните и публицистичните му творби са публикувани в руския и чуждестранен периодичен печат.

Миналата година излиза книгата му "Духовното единение", за която българският кинорежисьор, действителен член на Евразийската академия за телевизия и радио Вълчан Вълчанов твърди, че авторът й утвърждава най-добрите традиции на професията си: да е мисионер в търсене и утвърждаване на доброто, разумното и вечното.

Справочник

Три мъчителни години без моята майка

ЙОВКА ПЕЙЧЕВА

(1931–2007 г.)

Поклон пред светлата й памет!

С много болка и обич.
Петя

Спешни телефони

Единен номер за спешни повиквания
Телефон: 112
МБАЛ "Н. И. Пирогов"
Телефон: 02/ 915 44 11
ВиК - Повреди
Телефон: 02/ 812 21 21; 02/ 920 68 71
Топлофикация - Аварийна служба
Телефон: 0 700 17 122;02/ 951 51 96; 02/ 951 52 58
Електроразпределение - аварийна служба
Телефон: 07001 00 10;
02/ 847 01 61; 02/ 847 01 62
Гражданска защита
Телефон: 0800 20112;
02/ 862 60 75; 02/ 962 04 39
Гореща линия за жертви на насилие
Телефон: 02/ 981 76 86
МВР - София
Телефон: 166, 02/ 987 77 77
Планинска спасителна служба
Телефон: 963 20 00; 0887 100 237
Пожарна безопасност
Телефон: 160

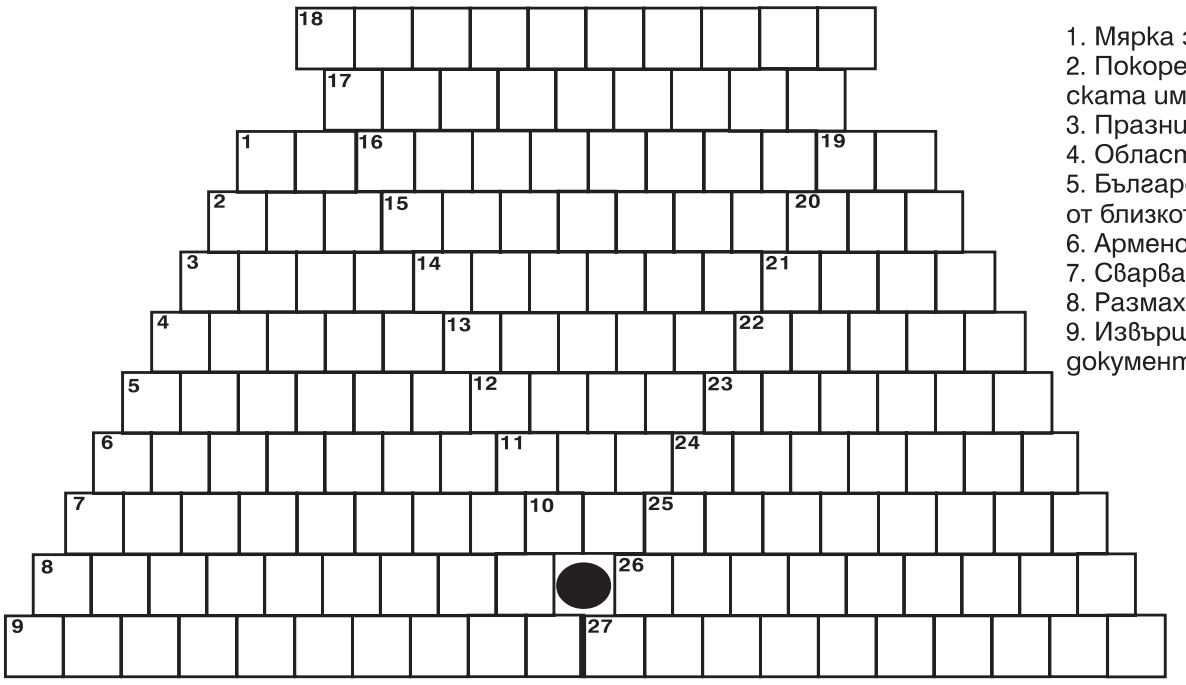
ЧЕСТИТ РОЖДЕН ДЕН
на
ХРИСТОФОР ХРИСТОВ

Председател на РС на БСП – район „Младост" и зам.-председател на СОС

РС и РКК на БСП, социалистите, симпатизантите и всички хора, на които си помогнал от район „Младост", ти пожелаваме здраве, бодър дух и семейно щастие! Бъди все така неуморим! Вярваме ти и те подкрепяме във всяко бъдещо начинание.

Губивреме

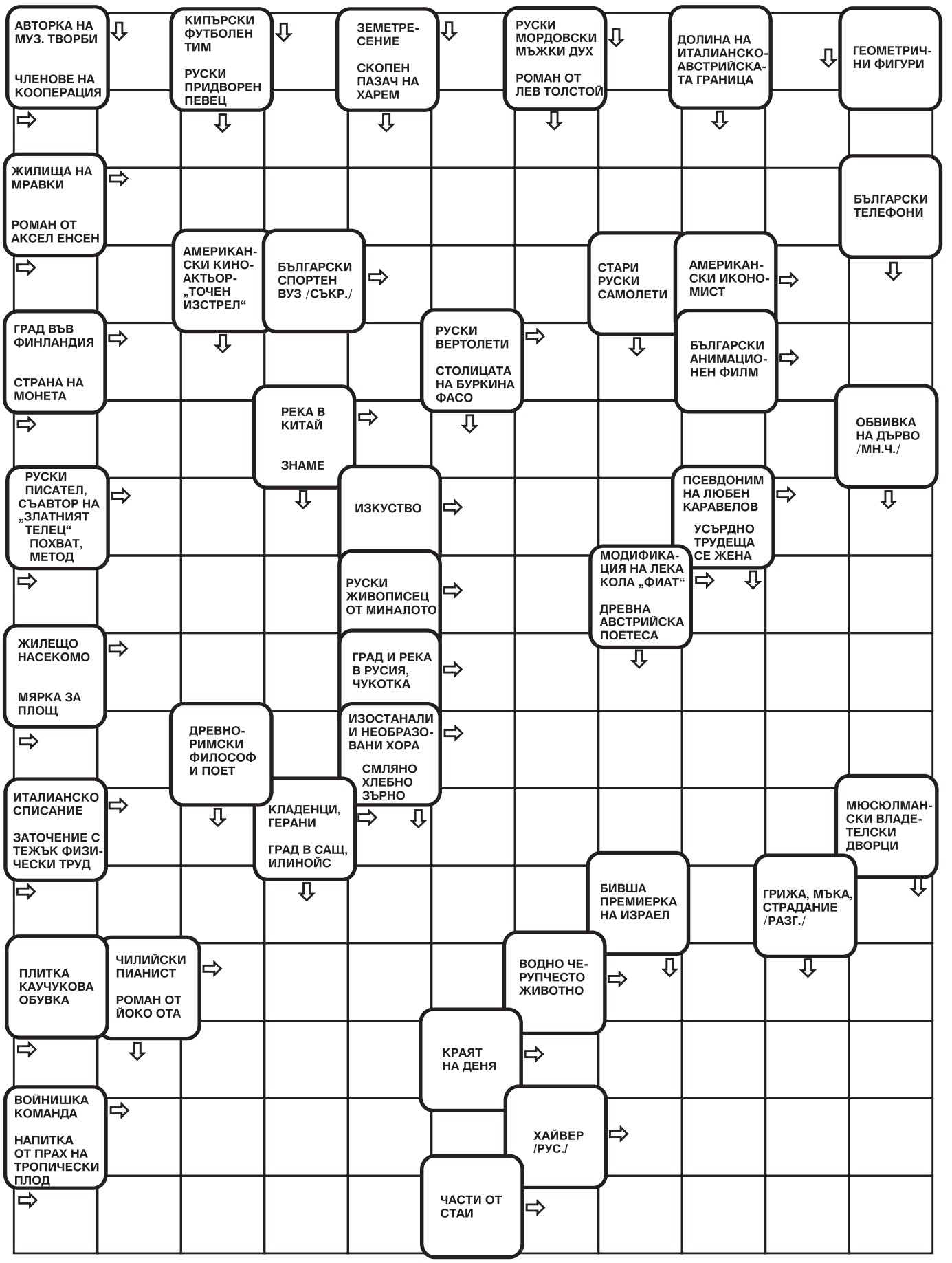
ПИРАМИДИ

1. Мярка за повърхнина.
2. Покорено население в Османската империя.
3. Празнични илюминации.
4. Областен град в Русия.
5. Български театрален режисьор от близкото минало.
6. Арменски обществен деец.
7. Сварване на някого някъде.
8. Размахване на знаме.
9. Извършване на заверка на документ.
10. Голяма река в Сибир.
11. Иглолистно дърво.
12. Дълга домашна дреха.
13. Български писател - „Блуждение“.
14. Казахстански балетмайстор.
15. Таджикски балетен артист.
16. Бивш футболист от „Левски“.
17. Вокалист на група „Уикеда“.
18. Българска поп певица.
19. Модел руски самолети.
20. Южен плод.
21. Държава в Близкия изток.
22. Циркови манежи.
23. Улеи, направени чрез рязане върху нещо.
24. Членове на бившия политически съюз „Звено“.
25. Нарушаване на вярност в любовта.
26. Отделяне на нещо чрез рязане.
27. Изказване на мисли и чувства.

ПОМОЩНИК: Абиров, Заварян, Рабимов.

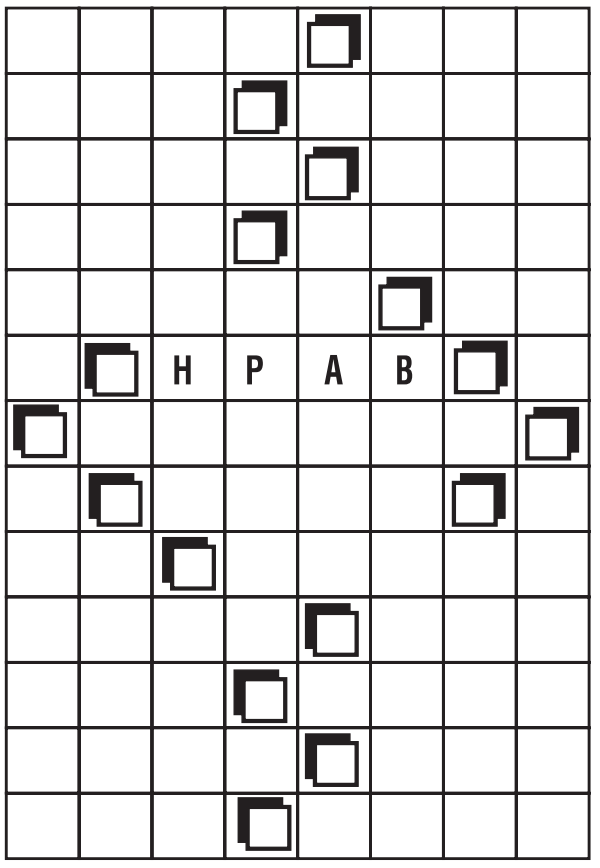
СКАНДИ

ПОМОЩНИК: Ава, Атя, „En“, „ЕПА“, Икра, Италик, Орора, Оулу, Уагадугу, Хуанхъ.

КРЪСТОСЛОВИЦА ПО ЗАДАДЕНА ДУМА

Съставете кръстословиците, като използвате дадените по-долу думи:

2-буквени: Ап, Ра
3-буквени: Ака, Кио, Лол, Нав, Нив, Ото, Тан, Ула.
4-буквени: Авар, Агов, Анев, Биле, Вана, Вара, Квас, ЛИАЗ, Лоби, Оцет, Сган.
5-буквени: Алоин, Антон, Есери, Катар, Пиаци, Ролан.
6-буквени: Ананас, Анорак, Балтон, Вулкан, Милева, Оровез, Пионер.
8-буквени: Работник, Веселина.

ОТГОВОРИ ОТ МИНАЛИЯ БРОЙ

СКАНДИ
ВОДОРАВНО: БАЛОНИ - ОВАНЕСОВ - МАХАЛО - ОТО - УКА - ВИС - ЛИПАК - СОРЕЛ - НАК - МОТЕЛ - ТИРЕ - ПОЛОПАСИ - ИРОНИ - НЕРУ - СТАНА - САМУН - МАКЕТ - МИР - НЕСИН - БАРИТ - РА - ДАТИ - ОВАЛИ - АРИТ - ТИ - ЕВИТА - АЛИСА - МЕЛАНИН - РОБОТ - МАНОН - МАНАС - КАРЕТА - АЛАНИ - АР - АРИ - АЛИНО - АТА - ВИД - ТЕНОР - СОНИН - КАЛ - ПАРИС - РА-РА - СОНАТИНА - АНАЛИ - НОМЕРА - КЛИНИКА - ТОВАР - САВАК - ЗОВ - МАРАЛ - ЛАМАРИНА.

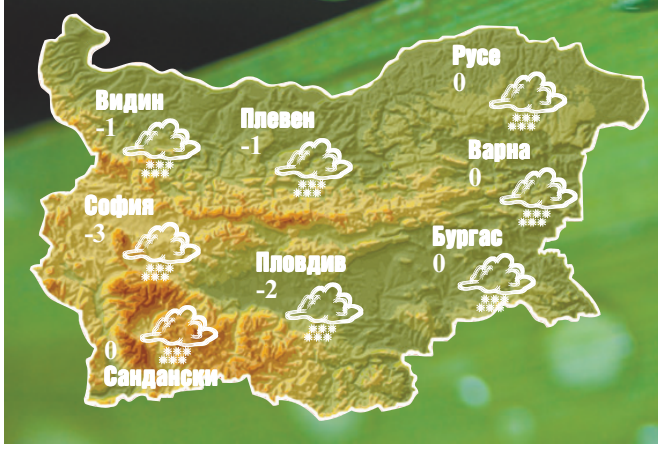
ОТВЕСНО: КАМИНО - АНАТЕМА - ИКОНОМ - ЛАСАЛ - МЕТИЛ - РАДАНОВА - КОХ - КОНУСИ - АМЕР - ЛАМАР - НАЛ - ПЕНИ - ЕЛАТИТ - ТЕРА - КИЛИМАР - НОВИНА - ЕПИР - ОПОСУМ - ВИНО - АНАНАС - ДО - АТИ - АБАТ - НА ЛОРА - АЛ - ВОКЕ - СКАЛАР - ЛИРИ - КВА - КАТ - ЛИТЕРИ - МАН - САЛАМ - НОС - РАТИ - АБАНОС - НИКА - НЕ - ОТОН - ТАЛОНИ - ОРАН - СУРИНАМ - РИТА - АНАЛИЗИ - ДОКЕРИ - ИРИС - САТИРИКОН - ВАЛЕ - ВРАТАР - РАНА - АВА.

СТОЯН СТОЯНОВ

ТВ ПРОГРАМАТА

справочник

ВРЕМЕТО

Днес ще бъде облачно. Ще завали сняг, отначало в южните райони, а след обяд и в останалата част от страната. Ще се образува нова снежна покривка - в по-голямата част от страната до 5 см. Значително ще бъде количеството на валежа в Източна и най-вече в Югоизточна България, където новата снежна покривка ще бъде около 15 см. Там ще духа умерен и силен вятър от север-североизток и ще има условия за снежни виелици и навявания. Ще остане студено, минималните температури ще бъдат между минус 10 и минус 5, а максималните - между минус 5 и 0°. Атмосферното налягане ще се понижава и ще бъде значително по-ниско от средното за месеца. В планините ще бъде облачно и мъгливо, със силен източен вятър. Ще вали сняг. Максимална температура в районите с надморска височина 1200 м - около минус 6, на 2000 м - около минус 12 градуса. Ще бъде облачно, ще вали сняг, в крайните южни райони дъжд и сняг. Ще духа умерен и силен северен вятър. Максимални температури - между минус 1 и 3 градуса. Температурата на морската вода е 8 градуса по северното, 10 по южното Черноморие. Вълнението на морето ще бъде 1-2 бала, по южното крайбрежие до 3, с тенденция да се усилва.

Изгледи за

17 максимални **-5°/0°**

18 максимални **1°/2°**

В петък валежите ще спрат, най-късно в Североизточна България, от запад облачността бързо и значително ще намалее, вятърът ще отслабне. Дневните температури слабо ще се повишат. В събота ще се появи слаб югозападен вятър, ще се усили и повишението на температурите ще продължи. Отново бързо ще се заоблачи и ще превали, в Западна България - сняг, в Източна - дъжд. Още до вечерта валежите ще спрат.

ДУМА
www.duma.bg
duma@duma.bg

Основател **Стефан Продев**

Издател „ДУМА 2008” ЕООД
Николай Малинов

Русия и България – Монд дипломатик – СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С ДУМА

Главен редактор **Ивелин Николов**

Първи зам. главен редактор **Юрий Борисов** yborisov@duma.bg

Зам. главни редактори **Георги Георгиев** ggeorgiev@duma.bg **Таня Джаджева** tgeneva@duma.bg

Отговорен секретар **Ивайло Гиздов** igizdov@duma.bg

ТЕЛЕФОН НА ЧИТАТЕЛЯ: 97 05 200

Адрес на редакцията: София - 1784, бул. „Цариградско шосе” 113 А, Факс: 975 26 04, автоматичен номератор 97 05 + вътрешен номер

Управител **Павел Бебов**

ЖУРНАЛИСТИЧЕСКИ ЕКИП

БЪЛГАРИЯ: **Александър Симов** - 230; Аида Паникян - 218; Веселка Венкова - 224; Десислава Велева - 230; Ева Костова - 229; Искра Милева - 251; Христо Христов; Ралица Николова - 230

ИКОНОМИКА: **Мая Калпачка - Йовановска** - 246; Иван Аладжов - 246

СВЯТ: **Галина Младенова** - 219; Алберт Аврамов - 220; Калина Йотова - 220; Петър Бочуков - 219

КУЛТУРА: **Вилиана Семерджиева** - 240; Альона Нейкова - 239; Надежда Ушева - 240

ОБЩЕСТВО: **Велиана Христова** - 238; Васил Попов - 248; Ина Михайлова - 214; Лилия Томова - 232; Милена Николова - 247; Наталия Гергова - 247

ЧЕТИВО: **Пегас: Борис Данков** - 244; **Неделник:** Богдан Иванов - 225; **Булевард:** Гергана Алексова; **Пардон:** Чавдар Шинов

СПОРТ: **Владимир Николов** - 245, Марин Милашки - 245; Таньо Василев

ФОТО: **Благовеста Цветкова** -206; Мариета Томова - 206

ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Аргиров; Желязко Тенчев; Силвия Шопова; Спаска Венева; Снежана Христова

АДМИНИСТРАЦИЯ

ОФИС МЕНИДЖЪР: **Ели Мишева** - 200; 226
СИСТЕМЕН АДМИНИСТРАТОР: **Иван Стоянов** - 250
ДИРЕКТОР МАРКЕТИНГ: **Дея Йорданова** - 207
PR: Велислава Хубавий - 201
РЕКЛАМА: **Петрана Сомлева** - 205, Георги Томов - 221, факс -975-26-04; e-mail - **reklama@duma.bg**, **Кореспондент в САЩ:** Ивайло Йолов, e-mail: **mediabg2002@yahoo.com**; **Експонатор:** 91975 в. 112; **Печат:** ИПК “Родина” АД - 1784 София, бул “Цариградско шосе” 113а Номератор - 9752; **Дистрибутори**: **ОБВ „Разпространение“ ЕООД** - 02/962-23-23; **“Национална дистрибуция” ООД** - 02/975 20 35
РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: **Мирослав Александров**, Ива Костадинова, Румяна Кирилова, - 208, 203; Катерина Димитрова: **abonament@duma.bg**
КАСА - 97-05-249
НАБОР: Хрисула Василева - 227, e-mail: **korespondenti@duma.bg**;
ПРОИЗВОДСТВО: Владимир Тополски

ВЕСТНИК „ДУМА” Е НАСЛЕДНИК НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ „РАБОТНИКЪ”, „РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК” И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО”

ИЗПОЛЗВАНИ СА И ЕМИСИИТЕ НА БТА, "ФОКУС", "БГНЕС", БНР, "ФРАНС ПРЕС", ИНТЕРНЕТ И ДР. РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ

ХОНОРАРИ НА ВЪНШНИ АВТОРИ СЕ ИЗПЛАЩАТ ВСЯКА СРЯДА ОТ 14 ДО 16 ЧАСА

БНТ 1

06.30 Денят започва - сутрешен блок
09.00 По света и у нас
09.05 Денят започва с Култура
10.00 По света и у нас
10.15 Жените с Марта Вачкова /токшоу/
11.00 Здраве
11.45 Малки истории
12.00 По света и у нас
12.30 Частен случай
12.35 Сен Тропе - тв филм / 298 епизод/
13.45 Хайка за вълци - 6-сериен тв филм /България, 2000г./, 1 серия
15.00 Играчките - аним. филм
15.30 Кино по ноти/п/
16.00 По света и у нас
16.10 Новини на турски език
16.20 Япония днес
16.30 Пътеводител на историческия стопаджия
17.00 Малки истории
17.15 Дързост и красота - тв филм /2639 епизод/
18.00 По света и у нас
18.15 Теглене тиражите на ТОТО 2 и Втори ТОТО шанс
18.30 БНТ такси
18.35 Бързо, лесно, вкусно - кулинарно шоу
19.00 Екип 5
19.35 Студио „Футбол“
20.00 Футбол. Левски - Спортинг/Лисабон/, среща от турнира за Лига Европа - пряко предаване от стадион „Георги Аспарухов“
22.00 По света и у нас
22.45 Джаз линия. РомаНено
23.15 Quo Vadis - тв филм

bTV

06.45 „Тази сутрин“ - информационно предаване
09.30 „Кухнята на Звездев“ - кулинарно шоу с Иван Звездев
10.00 „Денят е прекрасен“ - женско токшоу
11.00 „Клонинг“ - сериал, еп. 21
12.00 bTV Новините - обедна емисия
12.30 „Шоуто на Слави“ /п./
13.30 „Капризи на съдбата“ - сериал, еп. 56
14.30 „Дявол с ангелско сърце“ - сериал, еп. 60
15.30 „Морска звезда“ - сериал, еп. 50
17.00 „Мечтатели“ - сериал, еп. 115
18.30 „Господари на ефира“
19.00 bTV Новините - централна емисия
20.00 „Забраненият плод“ - сериал, еп. 11
21.00 „Аламинут“ - комедийно шоу
22.00 bTV Новините - късна емисия
22.30 „Шоуто на Слави“ - вечерно токшоу
23.30 „Господари на ефира“ - комедийно шоу
00.00 „7 живота“ - сериал, еп. 35
01.00 „Клонинг“ /п./ - сериал, еп. 21
01.50 „Капризи на съдбата“ /п./ - сериал, еп. 56
02.50 bTV Новините /п./
03.10 „Комиците“ /п./
04.00 „Денят е прекрасен“ /п./

NOVA TELEVISION

06.40 „Здравей, България“ - сутрешен блок на НТВ
09.15 „На кафе“ - предаване на НТВ
11.30 „Тайни в рая“ - сериен филм
12.30 „Робинята Изаура“ - сериен филм
13.30 „Мелодията на сърцето“ - сериен филм
15.00 „Ветровете на любовта“ - сериен филм
16.00 „Календар“ - информационна емисия на НТВ
16.30 „Истанбулска приказка“ - сериен филм
17.30 „Сделка или не“ - телевизионна игра
18.30 „Забранена любов“ - сериен филм
19.00 „Календар“ - информационна емисия на НТВ
20.00 „Касъл“ - сериен филм
21.00 „От местопрестъплението: Маями“ - сериен филм, 7 сезон
22.00 Шоуто на Иван & Андрей
23.00 „Календар“ - информационна емисия на НТВ
23.30 „Престъпни намерения“ - сериен филм, 2 сезон
00.30 „Островът на съкровищата“ - тв игра
01.45 „Мръсни секси пари“ - сериен филм, 2 сезон
03.00 „Календар“- информационна емисия на НТВ /п/
03.45 „Ветровете на любовта“- сериен филм /п/

PRO.BG

07.00 „Костенурките нинджа“ - детски сериал, с. 7, еп. 15, 16
08.00 „Вечно лято“ /п./ - сериал, с. 2, еп. 1
09.00 „Лоис и Кларк. Новите приключения на Супермен“ /п./ - с. 1, еп. 17
10.00 Студио /п./
10.30 Лига Европа. Порто - ЦСКА /п./
12.30 Студио /п./
13.30 „Зайнфелд“ - комедиен сериал
14.00 „Докосване на ангел“ - сериал, с. 2, еп. 14
15.00 „Два пъти в живота“ - сериал, с. 1, еп. 16
16.00 „Вечно лято“ - сериал, с. 2, еп. 2
17.00 „Най-доброто за теб“ - риалити поредица, с. 1, еп. 13
18.00 „Стилисти“ - риалити шоу, еп. 8
19.00 „Лоис и Кларк - Новите приключения на Супермен“ - сериал, с.1, еп. 18
20.00 „Кога ще пристигнем?“ - Комедия, САЩ, Канада, 2005 г.
22.00 „Менталист. Крадецът на мисли“ - сериал, с. 2, еп. 21
23.00 „Експериментът“ - сериал, с. 1, еп. 7
00.00 „Наслада“ - сериал, с. 3, еп. 1
01.00 „Стилисти“ /п./ - риалити шоу, еп. 8

ОВЕН

Неяснотите около работен проект или друга задача изискват повече време, за да ги отстраните, но няма да ви затруднят.

21 март - 20 април

РАК

Мобилизирайте се, за се преодолеете умората и емоциите, предстои ви работа. Не допускайте отегчение.

22 юни - 23 юли

ВЕЗНИ

Неотложни ангажименти могат да станат причина за временни раздели с близки хора, но това няма да отслаби връзките помежду ви.

24 септември - 23 октомври

КОЗИРОГ

За добро или не, но успявате да придадете вълненията си на околните. Старайте се да не ги натоварвате излишно с проблемите си.

22 декември - 20 януари

ТЕЛЕЦ

Ако в нещо изпитвате затруднения, не се колебайте да потърсите съвет или подкрепа. Изяснете си какво точно ви е необходимо.

21 април - 21 май

ЛЪВ

Пътуванията ще са успешни, стига да са съобразени с пътните условия. В личните си и служебни отношения бъдете открити.

23 юли - 23 август

СКОРПИОН

Възползвайте се от благоприятните развития днес и насочете енергията си към полезни и с препратки към бъдещето занимания.

24 октомври - 22 ноември

ВОДОЛЕЙ

Потиснете раздразнението си, ако възникне такова у вас, с повече търпение и такт ще постигнете напредък и вие добре го знаете.

21 януари - 19 февруари

БЛИЗНАЦИ

С практични действия и без излишна суетност ще работите по задачите си. В случаите, когато се колебаете, се допитвайте до интуицията си.

22 май - 21 юни

ДЕВА

При голяма част от вас бизнесът и развитието на делата ви се припокриват, заради което темпото ви продължава.

24 август - 23 септември

СТРЕЛЕЦ

За някои от вас денят се свързва с изяви от професионален, политически, бизнес и творчески характер.

23 ноември - 21 декември

РИБИ

Стройната ви програма и добра организация ще ви позволят да се справите с многото си ангажименти, имате опит.

20 февруари - 20 март

ВАЛУТНИ КУРСОВЕ

EUR	USD	GBP	CHF
1.9558	1.4639	2.2931	1.5249

Оръжие

Казахстан ще получи ЗРК С-300 безплатно

Доставките са договорени в рамките за създаването на единна регионална система за ПВО между Русия и азиатската държава

ЗРК С-300

Снимка "ЛЕНТА.РУ"

Русия ще достави на Казахстан зенитно-ракетни комплекси С-300 безвъзмездно. Това, както съобщава РИА „Новости", е заявил главнокомандващият силите за въздушна отбрана на Казахстан генерал-лейтенант Александр Сорокин. По думите му, доставките ще се проведат в рамките за създаването на единна регионална система за ПВО между Русия и Казахстан, чиято договореност вече е постигната. "Силите за въздушна отбрана на Казахстан ще поемат върху себе си отговорността за опазване на руското въздушно пространство откъм границата с Казахстан. Именно във връзка със създаването на единната система за ПВО са разглеждани безвъзмездните доставки в Казахстан на руските ЗРК С-300", е казал Сорокин, като не уточнява количеството на планираните да бъдат доставени комплекси С-300.

За това, че Русия и Казахстан водят подготовката за сключването на договор на доставка на Астана на известно количество С-300, по-рано заяви прессекретарят на министъра на отбраната на Русия Ирина Ковалчук. Тя също не уточни нито сроковете за доставките на комплексите, нито количеството такива. Паралелно с преговорите за С-300 Русия е предложила на Казахстан да се присъедини към системата за информационно оповестяване за ракетно нападение и контрол на космическото пространство.

Формирането на регионални зони на ПВО на ОНД се води от 2007 г. На първия етап е планирано да се създаде източноевропейска зона за колективна безопасност, която да се покрива от ПВО на Русия и Белорусия.

Освен това ще бъдат създадени кавказка и централноазиатска зона на ПВО. След формирането на трите зони ще започне координация на дейността на всички регионални системи и ще бъдат изработени правила за носене на бойно дежурство и обмен на информация. В момента съглашения за единна ПВО са сключени с Белорусия и Армения. В перспектива се планира да се подпишат аналогични съглашения с всички държави от ОНД.

Снимка STATES.NG.MIL

БПЛА RQ-11 Raven

Норвегия поръча американски БПЛА Raven

Организацията за материално-техническо обезпечаване към министерството на отбраната на Норвегия е поръчала на американската компания AeroVironment безпилотни летателни апарати RQ-11 Raven за сумата от 4,9 милиона долара. Както съобщава Flightglobal, доставката на първите апарати ще започне в началото на следващата година. Точното количество на поръчаните от Норвегия апарати не се уточнява. Един комплекс от БПЛА Raven включва в себе си две наземни станции за управление, запасни части и три безпилотника. Стойността на един „гарван" е 35 хиляди долара, а покупката на пълния комплекс е 250 хиляди долара. През май т.г. армията на САЩ купи 63 комплекса Raven за 11,2 милиона долара. „Гарваните", които се запускат ръчно, могат да патрулират до 80 минути със скорост от 96,5 километра в час и могат да се пренасят в раница. БПЛА може да осъществява изцяло автономен полет по предварително зададен маршрут с използването на GPS или полет под управлението на оператор.

Доставят БМП Puma за германските военни

Снимки KMWEG.DE

Бойна машина на пехотата Puma

Германските компании Krauss-Maffei Wegmann и Rheinmetall започнаха доставките на бойни машини на пехотата Puma за министерството на отбраната на Германия, съобщава Defense News. На 6 декември т.г. на военните са били предадени две машини, които ще вземат участие в изпитания за бойно използване. Резултатите от проверката и изводите на военните ще бъдат взети предвид при серийното производство на последващите партиди машини. През юли 2009 г. министерството на отбраната на Германия поръча 405 БМП Puma. Сумата по сделката е 3,1 милиарда евро. Новите бойни машини трябва да заменят в състава на въоръжените сили на Германия остарелите БМП Marder, стоящи на въоръжение в продължение на 30 години. В перспектива се планира да се използват такива машини в Афганистан. БМП Puma развива скорост до 70 километра в час, а запасът от гориво на машината осигурява преход от 600 километра.

Puma е въоръжена с 30-милиметрово оръдие, 5,56-милиметрови картечници, противотанкови управляеми ракети Spike LR и гранатомети. KMW и Rheinmetall заедно с американската SAIC имат намерение да създадат вариант на Puma за армията на САЩ.

Eurocopter започна част от изпитанията на вертолета X3

Европейската компания завърши първият етап от изпитанията на високоскоростния вертолет X3, който в перспектива може да се конкурира с американския Sikorsky X2, съобщава Boursier. В хода на първия етап от изпитанията вертолетът е развил скорост от 180 възела (333 километра в час), вдигнал се е на височина 3,8 хиляди метра и е изпълнил различни маневри, включително остър завой с наклон от 60 градуса. В близко време Eurocopter ще започне втория етап от изпитанията на перспективния вертолет, основна цел на които ще бъде достигане на скорост от 220 възела. Всички изпитания на X3 се провеждат в южната част на Франция на военния полигон в Истр. Първият полет на високоскоростния вертолет X3 се състоя на 6 септември т.г. X3 преимуществено е изпълнен по компоновъчна схема на винтокрил с един носещ винт и два теглещи въздушни винта, разположени на края на крилете. Отличава се от класическата схема с по-голямо хоризонтално опашно оперение. Благодарение на това техническо решение, вертолетът съчетава в себе си възможностите на самолет и апарат с вертикално излитане и кацане. От Eurocopter смятат, че новият високоскоростен вертолет може да се използва за провеждане на продължителни издирвателно-спасителни операции, патрулиране над крайбрежната зона и границите, транспортиране на товари, извършване на десант и медицинска евакуация. Между другото американската компания Sikorsky в средата на октомври т.г. обяви, че има намерение да създаде високоскоростен разузнавателен и боен вертолет S-97 Raider, който конструктивно ще се основава на на прототипа X2. Първият прототип на машината ще бъде готов в близките 50 месеца.

Снимка EUROCOPTER.COM

Вертолет Eurocopter X3

Обективът не се шегува

Да служиш на кораб, носещ името на адмирал Нелсон, е въпрос на чест в кралския флот

Сглобяват за Индия първия патрулен самолет P-8I Poseidon

Снимка INTELL.RTAF.MI.TH

Boeing P-8I Poseidon

Концернът Boeing е започнал да сглобява първия от осемте поръчани от Индия самолети за патрулиране P-8I Poseidon, съобщава Defense News. Работите са започнали на 6 декември в предприятието на Boeing в град Уичита в Канзас. Както се очаква, този самолет ще бъде предаден на ВМС на Индия през януари 2013 г. Останалите седем P-8I ще бъдат доставени до края на 2015 г. Договорът за доставката на Индия на осем P-8I бе сключен през януари 2009 г. Сумата по сделката е 2,1 милиарда долара. По условията на контракта специалистите от Boeing ще се занимават с техническото обслужване на индийските самолети през целия срок на тяхната експлоатация. През октомври т.г. комитетът по отбранителни поръчки към правителството на Индия одобри отделянето на сто милиарда рупии (2,2 милиарда долара) за закупуване на допълнителна партида самолети. P-8I за ВМС на Индия е създаден на базата американския патрулен самолет P-8A Poseidon, разработен за ВМС на САЩ. Развива скорост до 907 километра в час и извършва полети на разстояние до 3,7 хиляди километра. Може да води патрулиране на скорост до 330 километра в час. P-8I ще получи пет вътрешни и шест външни точки на подкачване за ракети, мини и торпеда.

Страница на Желязко ТЕНЧЕВ

Шахмат

Костенюк сдаде короната на азиатка

Стефанова отпадна във втория кръг

Александра Костенюк вече няма да е световна шампионка, след като в третия кръг на провеждащото се в Турция първенство загуби с 2,5:1,5 от китайката Луфей Руан и така отпадна от надпреварата. Турнирът се играе по системата на директно елиминиране, така че вече е ясно, че шахматният свят ще има нова кралица. След две ремита в редовните партии руската шахматистка отстъпи в първата среща от тайбрека, а втората завърши наравно. Така тя последва съдбата на другите си сънароднички, също сочени за претендентки за титлата - Татяна и Надежда Косинцеви, както и Наталия Погонина, които също напуснаха първенството победени. За съжаление към тях се присъедини и нашата Антоанета Стефанова, отпаднала още във втория кръг след загуба от китайката Киан Хуанг с 1:3.

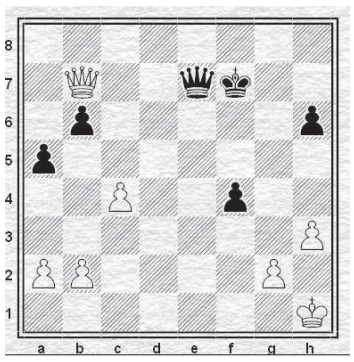
Днес започват полуфиналите, до които достигнаха само азиатки. В единия мач се срещат сочените от всички за основни фаворитки за титлата - индийката Хъмпи Конеру, която е N2 в световната женска ранглиста (ще припомним, че дългогодишната лидерка Юдит Полгар отдавна не участва в женски надпревари) и 16-годишната китайка Ху Юфан. В другия полуфинал втората китайка Чжао Сюе ще седне срещу излъчената късно снощи победителка от тайбрека между Харика Дронавали (Индия) и Луфей Руан (Китай).

Силната игра и вътрешното спокойствие, което излъчва, са основните козове на Конеру в бората й за женската световна титла

Като основна причина за отличното представяне на китайките отпадналата Костенюк изтъкна отличната им и целенасочена подготовка, която те провеждат целогодишно, а не само преди важни състезания.

Ето и фрагмент от последната засега победа на Конеру в първенството.

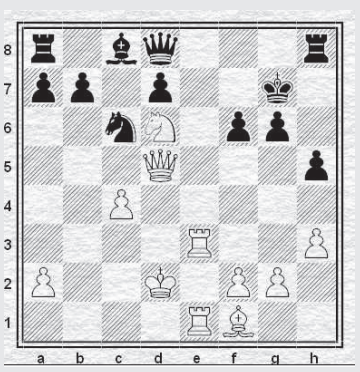

Х. КОНЕРУ - В. ДЖУ (КИТАЙ)

47.Дb6 Де1+ 48.Дg1 Дd2 49.Дf1 Це6 50.Цh2 Це5 51.Дf3 Дb2 52.Дh5+ Цd4 53.Дd5+ Це3 54.c5 Дс1 55.c6 a4 56.a3 Цf2 57.Дd4+ Це2 58.Да4 Де3 59.Дс2+ Цf1 60.Дd1+ 1-0.

Задача

През 1924 г. Манхатънският шахматен клуб организира в Ню Йорк елитен турнир с 11 участници, сред които световният шампион Хосе Раул Капабланка, неговият предшественик Еманюил Ласкер, както и наследникът му на шахматния престол Александър Алехин. По време на презатлантическото пътуване на участниците от Европа една от основните им атракции била свързана с... яйцата на Ласкер. Работата била там, че фрау Марта, съпругата на великия шахматист, сложила в багажа на мъжа си не само необходимите дрехи и книги, но и продоволствени запаси, сред които и варени яйца от собствената й птицеферма. На всяко яйце надлежно била указана датата, на която трябвало да бъде изядено, и освен това някакво предписание, съобщение или полезен съвет. По време на закуска колегите на Ласкер редовно го питали: "Какви са днес новините от жена ви?" Великият маестро поглеждал съответната дата и със сериозно лице прочитал надписа на яйцето: "Не забравяй за мен", или: "За днес нормата за пушене е изпълнена", или пък: "Време е да дадеш ризата си за пране". Въпреки че вече е загубил световната корона, Ласкер по блестящ начин демонстрира шампионската си класа, спечелвайки надпреварата с 16 точки от 20 партии, като допуска една-единствена загуба - от останалия на второ място световен първенец Капабланка.

ЛАСКЕР - МИЗЕС, ЛАЙПЦИГ, 1889 Г.

Белите дават мат в 5 хода.

Отговор:

1.Аf7+ Цh6 2.Аg6+ Цg6 3.Тg3+ Цh7 4.Оd3+ Цh6 5.Кf7х.

Уникален шах показват в Санкт Петербург

Изключителен ювелирен шахматен шедьовър бе показан във вторник пред публиката в Етнографския музей на Санкт Петербург. В Мраморната зала на музея като част от изложбата "Война и мир" е изложен комплектът "Шахмат. 1912 г.", който няма аналог в световното ювелирно изкуство. Той е посветен на паметта на руските и френските герои от войната през 1812 г. и е съставен от маса с вградена шахматна дъска, два стола и странично отделение за съхранение на фигурите. Шахматното поле е направено от 144 елемента от бял и черен нефрит, полирано е ръчно, и е декорирано с надписи от злато и сребро. Мебелите са от полиран клен и са създадени по специален проект в стил, доближаващ се до Наполеоновия ампир. В дървото са вградени множество сребърни елементи, обковани със злато и диаманти. Шахматните фигури представляват скулптурни портрети на участниците във войната от 1812 г. и са направени от потъмнено сребро, украсено със злато, диаманти, рубини и сапфири. Височината на фигурите без поставките е около 12 сантиметра, като са възпроизведени и най-дребните детайли на амуницията, ордените и въоръжението. За декорирането на фигурите са използвани общо 6687 диаманта, 9363 рубина и 3245 сапфири с различни цветове. Исторически прототипи на фигурите са станали императорът на Франция Наполеон Бонапарт, руският император Александър Първи, френските маршали Луи Никола Даву, Мишел Ней и Жоакен Мюра, както и видните руски пълководци Михаил Кутузов, Михаил Богданович, Барклай-де,Толи, Пьотър Багратион и много други.

Игралната маса и столовете

Очаква се изложбата да се превърне в едно от знаменателните събития, завършващи годината на Франция в Русия.

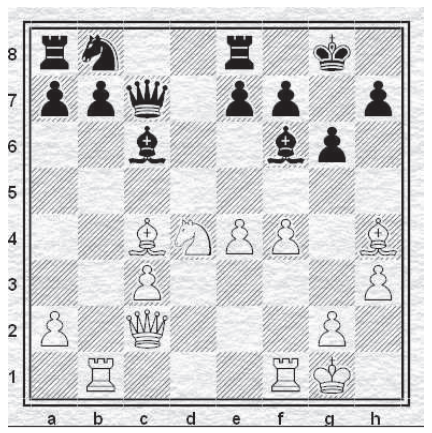
Николай I е изобразен като черния цар, а Наполеон I е белият му "колега"

Детайли от фигурите

кратки

ДЖОВАНИ ВЕСКОВИ СПЕЧЕЛИ ЗА СЕДМИ ПЪТ ШАМПИОНСКАТА ТИТЛА НА БРАЗИЛИЯ, *доказвайки че е най-силният играч на страната, въпреки че местната федерация го извади от националния отбор преди последната олимпиада в Ханти-Мансийск през септември, заради подкрепата му на кандидатурата на Анатолий Карпов за президент на ФИДЕ. Вескови обаче натри носа на шефовете по блестящ начин, спечелвайки поредната си титла с 8,5 т. от 11 партии, изпреварвайки следващия го в класирането Диего ди Берардино с 1,5 т. Трети също със 7 т. остана Евералдо Матцура. Призът за най-красива партия отиде при гросмайстор Рафаел Лейтао, който сътвори невероятна комбинация в привидно равна позиция.*

ЛЕЙТАО - ЕЛ ДЕБС

18.Of7+!! Цf7 19.Дb3+ e6(в случай на 19...Цg7 (или Цf8), ще последва 20.Ке6+) 20.f5! g5 (20...Oh4? 21.fe6+ Цg8 (21...Цg7 22.Tf7+) 22.e7+ Цg7 23.Дf7+ Цh6 24.Kf5+ gf5 25.Tf5 21.fe6+ Цg6 22.Дс2 Де5 23.Tf6+! Цf6 24.Дf2+ Цg7 25.Tb7+!!Цh8. (Ако 25...Ob7, то 26.Дf7+ Цh6 (26...Цh8 27.Де8+ Цg7 28.Дf7+ Цh6 29.Kf5+) 27.Kf5+)26.Og3 и черните се предават, тъй като ако преместят дамата си, следва мат Дf6+ 1-0.

□ □ □

ИЗОБРЕТЕНИЯТ ОТ КОНСТАНТИН КОСТЕНЮК ШАХМАТЕН РОБОТ ПРОДЪЛЖАВА *да събира гросмайсторски "скалпове". На откриването на тазгодишния суперфинал на Русия за мъже машината победи на блиц (!) настоящия национален шампион Александър Гришчук и Мария Фомина, която и в двете партии започна с белите и фигура в повече (от дъската бе махнат черният кон от b8). След това роботът бе превключен в режим "сеанс" и отново спечели (този път едновременно и пак в режим блиц - 3 минути с добавяне на 2 секунди) срещу треньора на руския национален отбор Евгений Бареев и Марк Глуховски. Последните жертви на машината станаха тазгодишният европейски шампион Ян Непомняшчий и Сергей Карякин, като само последният успя да "хване" реми.*

Роботът разгроми безапелационно и едновременно Бареев (вдясно) и Глуховски пред погледа на доста заинтригувани гросмайстори, както и на създателя си Константин Костенюк (третият от ляво на дясно

Страница на Лейла ДИМИТРОВА

Спорт

България завърши 2010 г. на 49-о място в света

Националният отбор на България по футбол завърши 2010 г. на 49-о място в ранглистата на Световната футболна федерация (ФИФА). Нашите се смъкнаха с 4 места в сравнение с ноември. Тимът на Лотар Матеус завършва сезона с 555 т., с 3 след Колумбия и с 4 пред Израел.

Европа доминира на челните позиции в ранглистата. На върха остава световният и европейски шампион Испания с 1887 т. който ще получи наградата на ФИФА за "Отбор на годината".

Втори е вицешампионът от мондиала Холандия с 1723 т., който ще вземе и отличието за най-прогресиращ тим през 2010 г. Следват бронзовият медалист Германия с 1485, 4. Бразилия 1446, 5. Аржентина 1338, и съперникът ни в група G за Евро 2012, 6. Англия 1195, 7. Уругвай 1152, 8. Португалия 1090, 9. Египет 1078, и 10. Хърватия 1075 т. Другите ни съперници в група G на евроквалификациите са съответно 22. Швейцария с 841 т., 25. Черна гора 824, 112. Уелс 261.

5-има номинирани за Футболист на годината

Димитър Иванков, Димитър Бербатов, Ивелин Попов, Николай Михайлов и Стилиян Петров са номинирани в 50-ата юбилейна анкета за "Футболист на годината". Победителят в журналистическото допитване за най-изявен футболист на България за 2010 г. ще бъде обявен на церемония в понеделник от 18.00 часа. Водещи на събитието ще бъдат Тончо Токмакчиев и Камен Воденичаров. Заедно с големи имена от миналото те ще наградят футболист на годината, неговите подгласници, най-добър вратар, защитник, полузащитник и нападател в българското първенство и най-прогресиращ млад играч.
Организаторите от ДАКС Медия АД и БФС ще поднесат и приз за развитие, който миналата година получи Черноморец Бургас. БНТ ще излъчи церемонията пряко и ще даде специална награда за най-красив гол на годината.

Левски без Минев срещу Спортинг

Жоазиньо мечтае успех на „сините" с 5:0, Газиантеп ще гледа Дембеле довечера

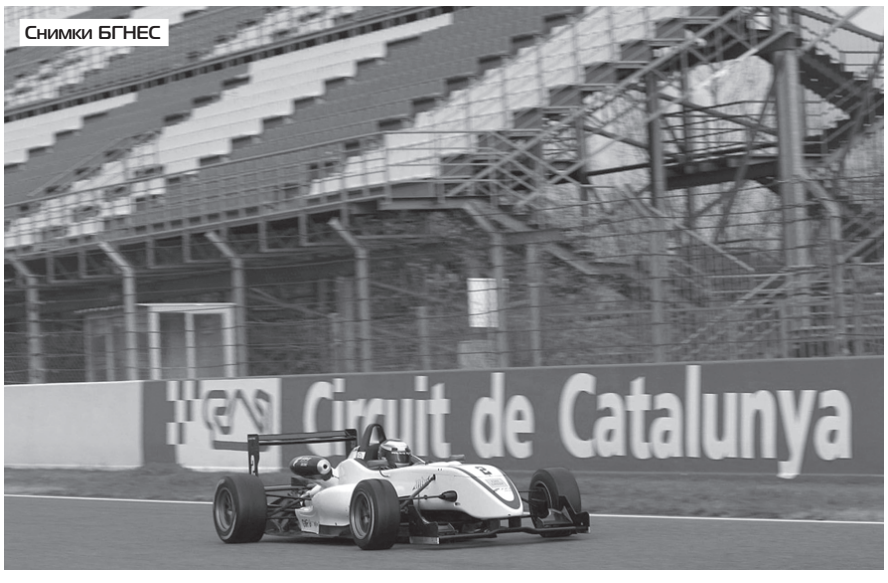
Марин МИЛАШКИ

Левият защитник на Левски Веселин Минев ще пропусне последния мач на тима от група С на Лига Европа срещу Спортинг Лисабон. Срещата е довечера от 20.00 ч. на ст. "Георги Аспарухов" и ще бъде излъчена по БНТ 1. Бранителят е със счупена ръка от 1/8-финала за купата с Берое и старши треньорът Ясен Петров въобще не го включи в групата. Пазарджиклията тренира 30 мин. на последното занимание преди мача, но предварително се прибра в съблекалнята. Централният защитник Йордан Милиев обаче намери място сред избраниците на "Пловдивския Джанини" за мача, но участието му е под въпрос. Той не е тренирал нормално в последните дни и Петров ще реши дали да му се довери в последния момент.

"Надяваме се, че въпреки проблемите в защита, тези, които излязат на терена, ще зарадват публиката ни. Спортинг е сериозен противник, с много добри играчи и агресивен стил. За нас е важно хората, които дойдат да ни гледат, да останат доволни. Искаме да спечелим, за да завършим годината в добро настроение. Нямаме какво да губим, можем само да спечелим - както точки, така и коефициент, така че има за какво да се борим. Хубавото е, че Дарко Тасевски е на линия и ще играе зад Гара Дембеле. Като домакин имаме много силен 12-и играч - вярната публика, и това много ни помага. При гостуванията не ни стига нещо и ни предстои много работа, за да можем да го променим. Когато играем със силни отбори, да можем да бележим на техните стадиони", каза Петров. От турския Газиантепспор са решили да закупят още през зимата Дембеле. За да привлекат суперзвездата на Левски в София на мача пристига лично президентът на клуба Ибрахим Халил Казъл и старши треньорът Толунай Кафказ. Бразилският халф Жоазиньо пък се закани да играят по-добре и да постигнат по-добър резултат, отколкото при гостуването. При визитата си в Португалия Левски загуби с 0:5 и Жо заяви, че тимът му иска да си върне за срама. "Сигурни сме, че няма да се повтори нито играта, нито резултатът от Лисабон. Напротив, може нание да постигнем такъв резултат този път. Това е последният ми мач с Левски, но само за тази година. Имам още 2- годишен договор и пролетта ще съм тук. В този момент няма оферти към мен и мисля само за представянето ми в Левски. Важно е да съм на високо ниво всеки мач. Доволен съм от представянето ми до момента, но се надявам през пролетта да съм на още по-високо ниво", заяви Жо.

ГРУПАТА НА ЛЕВСКИ:

Божидар Митрев, Кирил Акалски, Дъстли Мюлдер, Сержиньо Грийн, Стефан Станчев, Иво Иванов, Александър Александров, Мариан Огнянов, Даниел Младенов, Жоазиньо, Дарко Тасевски, Калин Щърков, Александър Киров, Исмаил Иса, Лъчезар Балтанов, Гара Дембеле, Владимир Гаджев и Йордан Милиев

Снимки БГНЕС

Денислав Шишев показа 5-о време на тестовете на пистата "Каталуния"

Шишев е 5-и на тест в Барселона

Младият български автомобилен талант Денислав Шишев завърши пети в третия си официален тест за Формула 3, който се проведе на пистата в Барселона. 18-годишният габровец продължава да подобрява представянето си в официалните тестове на млади пилоти за състезанието, след като завърши 10-и на първия тест на "Имола" и 8-и на следващия на "Мисано" в Италия.

Участниците за следващия сезон във Формула 3 се селектират на 16 официални теста за млади пилоти, а габровецът участва вече в 3 от тях. Той навърти общо 75 обиколки на каталунската писта отново с отбора на БМВ, както и в предните 2 теста. Българският пилот се доближи на 1,78 сек. от най-бързия - Виктор Куарин (Бразилия).

Денис ще участва в тестове на пистата "Рикардо Торно" във Валенсия утре. Там Шишев ще се състезава за отбора на Према Поулър, който е един от топ отборите в италианската и европейската Формула 3.

МБоли ще отмаря на Карибите

Райс Мболи ще се покрие за една седмица на Карибите веднага след мача от Лига Европа Порто - ЦСКА, който завърши късно снощи. Алжирецът и приятелката му ще се усамотят след края на есенния полусезон, съобщава Агенция "Блиц". Двамата вече имат резервация за апартамент в тузарски хотел, намиращ се на остров Мартиника. В този период стражът ще поддържа връзка единствено с боса на Славия Венцеслав Стефанов, който води преговори с руски клубове за трансфер. В ЦСКА искат да задържат алжирека, чиито права са при "белите", но той няма желание да остава на "Армията".

"Райс чака мига, в който ще замине за Карибите. Отделил си е тлъста сума, за да си поживее по царски заедно със своята половинка. Момичето имаше здравословни проблеми, но вече е добре и двамата чакат момента, в който ще хванат самолета. Той обаче ще поддържа връзка с Венци Стефанов и не е изключено после да лети от Карибите за Русия", заявиха приближени до единствения футболист от "А" група, играл на Мондиала в ЮАР през лятото.

Президентът на Борда на директорите на "Адидас" Херберт Хайнер позира с наградените от ФИФА лауреати на наградите от Мондиал 2010 Томас Мюлер (Гер, със "Златната обувка за голмайстор), Диего Форлан (Ур, със "Златната топка" за футболист №1) и Икер Касияс (Исп, "Златна ръкавица" за най-добър вратар) и с представителя на Германия във ФИФА Франц Бекенбауер (от ляво на дясно) на церемония в Херцогенаурах, Германия

гледайте

ФУТБОЛ

UEFA EUROPA LEAGUE

БНТ 1
20.00 ч. Левски - Спортинг
РИНГ БГ
20.00 ч. Ювентус - Манчестър Сити
SAT1
Байер Л - Атлетико М

кратки

Берое гони петима

Треньорът на Берое Илиан Илиев освободи 5-има футболисти, на които няма да разчита през пролетта. Ръководството ще търси къде да преотстъпи Атанас Апостолов, Иван Янчев, Тодор Динчев, Георги Хашев и Иван Канев. Вчера заралии бяха пуснати в почивка и ще започнат зимната си подготовка на 10 януари. В първия тим са привикани юношите Иво Гюров и Мартин Райнов, а хърватинът Ваня Джаферович ще се завърне под Аязмото. На 15 януари беройци ще заминат за първия си лагер в турския курорт Анталия. Вторият лагер ще бъде във Варна през февруари.

Калиакра се подсилва с трима „сини"

Отборът на Калиакра Каварна е пред подписване на договори с трима футболисти на Левски. След доброто си представяне през есента Калиакра иска да се засили с играчи във всяка една от игровите линии и за тази цел старши треньорът Тони Здравков търси качествени попълнения. Каварненци ще вземат от "Герена" вратаря Цветан Димитров, халфа Майкъл Тевия и нападателя Даниел Шмедин. До Нова година тримата да подпишат договори и през пролетта да играят за отбора на кмета Цонко Цонев. Нападателят Десислав Русев също е пред контракт с новака в "А" група и може да акостира край морето. Отборът започва подготовка в началото на януари.

БСТ нахрани 300 сираци

Празничен обяд и Коледно тържество за 300 деца, лишени от родителски грижи, организира Българският спортен тотализатор (БСТ). Официални гости на празника бяха министър-председателят Бойко Борисов, министърът на външните работи Николай Младенов, кметът на София Йорданка Фандъкова, спортният министър Свилен Нейков и депутати. Днес в зала "Фестивална" сираците ще определят шампионите в 5 спорта - баскетбол, тенис на маса, бадминтон, лека атлетика и футбол, като екипите са осигурени също от БСТ.

5-има номинирани за „Футболист на годината"

Стр. 31

199-има избраха отбор и спортист на 2010 г.

За най-дрбър треньор са номинирани 19-има

Владимир НИКОЛОВ

Сто деветдесет и девет журналисти от страната избраха "Спортист на годината", обявиха от "Нове Холдинг", организатори на 52-рата анкета. Представителите на медиите са посочили 86 състезатели, 1 ансамбъл и 1 двойка от 33 различни спорта.

За пръв път организаторите обявиха седмица преди награждаването имената на 15-имата спортисти с най-много гласове. На церемонията идната сряда в "Рейнбоу Плаза", която за първи път ще бъде под патронажа на министър-председателя Бойко Борисов, традиционните статуетки ще получат първите 10 в класацията.

"Битката за първото място е много оспорвана", подсказаха организаторите, които още не са завършили класирането. Като спонсор на церемонията за първи път се е включил и "М-Тел".

В анкетата за отбор на годината пък са номинирани 16 отбора от 9 колективни спортове. Организаторите възнамеряваха да обявят първите 5 с най-много гласове, но заради изравнените точки съобщиха имената на 7 тима, между които 3 по волейбол и 2 по борба. Статуетка обаче ще получи само

НОМИНИРАНИ ЗА СПОРТИСТ НА 2010 Г.

(по азбучен ред)

Боянка Костова (вдигане на тежести), Ваня Стамболова (лека атлетика), Веселин Топалов (шахмат), Владимир Николов (волейбол), Григор Димитров (тенис), Димитър Бербатов (футбол), Йордан Йовчев (спортна гимнастика), Матей Казийски (волейбол), Михаил Ганев (борба), Петър Стойчев (плуване), Силвия Митева, (художествена гимнастика), Станка Златева (борба), Тервел Пулев (бокс), Христо Маринов (борба), Цветана Пиронкова (тенис)

ОТБОР НА 2010 Г.

Националните отбор по борба (мъже и жени), националните отбори по волейбол (мъже, жени и младежи), ЦСКА мъже (волейбол), Берое (футбол) и Левски (футбол)

„НАЙ-ДОБЪР СПОРТИСТ С УВРЕЖДАНИЯ"

1. Анелия Пенева, лека атлетика (първо място на 50 м и трето място на дълъг скок от Европейските летни младежки игри на "Спешъл Олимпикс")
2. Гергана Баръмова, бадминтон (второ място индивидуално от Европейското първенство за хора с увреден слух)
3. Даниела Тодорова, лека атлетика (първо място на копие от Европейското първенство за спортисти с увреждания)
4. Мустафа Юсеинов, лека атлетика (първо място на копие, първо място на диск и второ място на гюлле от Европейското първенство за спортисти с увреждания)
5. Стела Енева, лека атлетика (първо място на диск и първо място на гюлле от Европейското първенство за спортисти с увреждания)

най-добрият състав.

198 журналисти пък са гласували за спортист на 2010 г. с увреждания. Те са дали своите предпочитания за общо 15 състезатели от 6 вида спорт.

В 27-ата анкета на в. "Труд" за най-добър треньор 50 спортни редакции пък посочиха имената на 19 специалисти по 10 вида спорт. На церемонията награда ще получат само 3-мата с най-много гласове. Организаторите обаче обявиха по азбучен ред всички номинирани.

ТРЕНЬОР НА 2010 Г.

Александър Попов (волейбол), Ангел Червенков (футбол), Братан Ценов (борба, класически стил), Георги Димитров (лека атлетика), Драган Нешич (волейбол), Емил Зографски (ски скокове), Кирил Пиронков (тенис), Константин Папазов-Тити (баскетбол), Николай Желязков (волейбол), Илиан Илиев (футбол), Илиана Раева (художествена гимнастика), Лъчезар Кишкилов (вдигане на тежести), Любослав Пенев (футбол), Петър Лесов (бокс), Радостин Стойчев (волейбол), Росен Барчовски (баскетбол), Симеон Щерев (борба, свободен стил), Станимир Стоилов (футбол), Стоян Добрев (борба, класически стил)

Бербатов среща Чепаринов в Банско

Братовчедът на Димитър Бербатов - Киприан се изправи късно снощи с черните фигури срещу Иван Чепаринов в партия от IV кръг на международния турнир "Банско Оупън". Във II и III кръг младият Бербатов доказа, че е най-големият талант в родния шахмат и завърши реми с многократния шампион на България - гросмайстор Васил Спасов. На съседната дъска финалистът от световното първенство по блиц Борис Савченко (Рус) беше безмилостен и набързо спечели срещу ММ Михаил Заславски (Изр). Поставеният под N1 ГМ Чепаринов изпадна в трудна ситуация срещу ММ Миодраг Перунович (Сърб), но след 4-часова битка направи реми. Към изненадите се присъединиха ММ Нанко Добрев, наложил се над исландския ГМ Даниелсен, както и Александрос Искос (Гър), завършил реми с шампиона на блиц от Банско - ММ Радослав Димитров. В класирането водят ГМ Мастровасилис (Гър), ММ Набати (Изр), ММ Арнаудов (Бъл), ГМ Савченко (Рус), ММ Григоров и ММ Добрев с пълен актив по 3 т.

Още шахмат - на стр. 30

Аврамова чупи рекорд в Дубай

Екатерина Аврамова подобри националния рекорд на 100 м гръб на световното първенство в малък басейн в Дубай. В сериите българката фиксира 59,82 сек. и с 23-о време тя не успя да се класира за 1/2 финалите. Най-бърза в пресявките беше Мелиса Франклин (САЩ) с 57,33 сек. Надпреварата се провежда на плувен комплекс с 10 000 зрителски места и 5 басейна.

Райън Лохте (САЩ) стартира с рекорд на 200 м свободен стил - 1:42.38 сек., като подобри постижението на легендата Йън Торп (Авл) от 1999 г. почти с 1 сек. Лохте, който си е поставил цел да спечели поне 8 златни медала. Втори остана Осама Мелули (Тун) само на 0,03 сек. след Лохте, а с бронза се задоволи Никита Лобинцев (Рус) на 0,21 сек. Рекорд на планетата постави и Фабио Скоколи (Ит) на 100 м гръб - 57,60 сек., като счупи постижението на Игор Боришик (Укр). На 100 м бътърфлай титлата грабна кениецът Джейсън Дънфорд. При жените на 50 бруст триумфира Юлия Ефимова (Рус), която на финала изпревари само с 0,01 сек. Ребека Сони (САЩ).

ВСЕКИ абонирал се получава
ПОДАРЪК
комплект 6 броя CD
КАПИТАЛЪТ на Карл Маркс
и може да
СПЕЧЕЛИ ЕКСКУРЗИЯ до МОСКВА
За участие в томболата изпратете копие от документа за абонамент на адреса на редакцията.
Краен срок за годишен абонамент 25.12.2010г.
Краен срок за участие в томболата 30.01.2011 г.
За повече информация тел. 02 /970 52 08, 970 52 03
абонамент 2011
ДУМА

ЛУКойл напред за „Еврочалъндж"

Играчите на ЛУКойл Академик и зрителите се радват след победата над естонския Тарту Рок със 74:64, която ги класира за втората фаза на 3-ия по сила турнир в Европа - Еврочалъндж

Баскетболният шампион на България при мъжете ЛУКойл Академик си гарантира участие в следващата фаза на турнира "Юрочалъндж", след като записа 4-та победа в група С. "Студентите" с лекота надделяха със 74:64 (17:6, 14:19, 24:21, 19:18) над естонския шампион Тарту Рок в зала "Универсиада" и са лидер в групата с 9 т., пред Бенфика (Порт) 8, Лугано Баскет (Швейц) 7 и Тарту Рок (Ест) 6. Най-полезен беше опитният латвиец Каспарс Камбала, който записа "дабълдабъл" - 19 т. и 13 борби. Американците Брендън Боуман и Доминик Джеймс добавиха по 18 и 17 т. За Тарту Рок най-резултатни бяха грузинският национал Гиорги Цинцадзе и Райн Вейдеман с по 12 т., а естонецът Янар Талтс добави 11. В другия мач от групата Лугано разби Бенфика със 74:52 (20:13, 21:11, 20:13, 13:15).

ГЛЕДАЙТЕ

ЕВРОСПОРТ

БИАТЛОН
11.30 СК в Поклюка, 20 км мъже

СНОУБОРД
12.45 СК в Лимоне Пиемонт

СКИ
13.15 Първа тренировка по спускане мъже във Вал Гардена

ПЛУВАНЕ
17.00 Световно първенство в малък басейн (финали)

КРАТКИ

Владо Николов пада в Шампионска лига

Отборът на Кунео, воден от капитана на националния ни отбор Владимир Николов, допусна първа загуба в Шампионската лига по волейбол. В среща от група В италианският тим загуби като гост на Нолико Маасейк (Бел) с 1:3 гейма (-22, 15, -18, -23). Николов започна като титуляр и завърши с 13 т. Нолико пък измести Кунео от първото място с 9, а италианците останаха с 8.

Изградиха първия олимпийски обект в Сочи

Първият олимпийски обект за Зимните олимпийски игри 2014 г. бе завършен в Сочи. Напълно изградена е пистата в ски курорта Роза Хутор, където още през февруари 2011 г. ще се проведе кръг от Европейската купа по ски-алпийски дисциплини. Руският вицепремиер Дмитрий Козак съобщи, че строителите са предали не само пистата, но и прилежащата й инфраструктура. Още този месец обектът ще започне да приема туристи, а от 2013 г. ще има фрийстайл и сноуборд център в Олимпийското село. Инвестициите възлизат на $300 млн.